

సంపుటము-1

సమావేశము-1 - 15వ శాసన సభ

నంబరు. 2

వెల : రూ.10-00

13 జూన్, 2019

గురువారం (రెండవ రోజు)

(శక సంవత్సరము-1941

జ్యేష్ఠ - 11)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు
**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

విషయ సూచిక

క్రమ సంఖ్య	విషయం	పేజీ నం.
1.	సభ ప్రారంభం (ఉ.గం.9.00 లకు)	 01-01
2.	సభ్యులు డా.గోపిరెడ్డి శ్రీనివాసరెడ్డి గారిచే ప్రమాణస్వీకారం	 01-01
3.	గౌరవ సభాపతి ఎన్నిక ప్రక్రియ (సభ్యులు శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం పేరు ప్రతిపాదన మరియు ఎన్నిక ప్రకటన)	 01-03
4.	సభ్యుల అభినందన ప్రసంగములు	 03-25
5.	గౌరవ ప్రతివక్షనాయకుని పేరు ప్రకటన (శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారి పేరు ప్రతిపాదన)	 25-25
6.	అభినందన ప్రసంగాలు కొనసాగింపు	 25-73
7.	సభనుద్దేశించి గౌరవ సభాపతి వెలువరించిన ప్రసంగం	 73-79
8.	సభ వాయిదా(మ.3.02ని.లకు)	 79-79

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ
ప్రధాన అధికారులు

గౌరవ సభాపతి (ప్రాటెం): శ్రీ శంబంగి వెంకట చిన అప్పలనాయుడు

గౌరవ సభాపతి : శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం

కార్యదర్శి(ఇన్‌చార్జ్) : శ్రీ పి.బాలకృష్ణమాచార్యులు

ఉప కార్యదర్శులు : శ్రీ కె. నత్తనారాయణ రావు
శ్రీ ఎం. విజయరాజు

సహాయ కార్యదర్శులు : శ్రీ పి.వి.సుబ్బారెడ్డి
శ్రీ కె.రాజకుమార్
శ్రీమతి ఆర్.వనితారాణి
శ్రీమతి డా.వై.కామేశ్వరి
శ్రీ కె.వెంకటేశ్వరరావు
శ్రీ డి.జగన్మోహన్ రావు
శ్రీ బి.ప్రభాకర్ రావు
శ్రీమతి కె. భారతి
శ్రీమతి డి. విజయకుమారి

చీఫ్ రిపోర్టర్ : శ్రీ శ్రీనివాస్ అల్లాడి

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
15వ శాసనసభ, మొదటి సమావేశం
గురువారం, తేది జూన్ 13, 2019

(సభ ఉదయం 9.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(గౌరవ సభాపతి (ప్రాటెం) అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

గౌరవ సభాపతి (ప్రాటెం): నిన్న ప్రమాణం చేయని సభ్యులు ఈరోజు ప్రమాణం చేస్తారు. కార్యదర్శిగారు వారి పేర్లను పిలుస్తారు.

కార్యదర్శి(ఇన్‌ఛార్జ్): డా.గోపిరెడ్డి శ్రీనివాసరెడ్డి

క్రమ సంఖ్య	సభ్యుని పేరు	నియోజకవర్గం	తెలుగు/ఇంగ్లీష్
1	Dr. Gopireddy Srinivasa Reddy డా.గోపిరెడ్డి శ్రీనివాసరెడ్డి	Narasaraopet నరసరావుపేట	తెలుగు

గౌరవ సభాపతి (ప్రాటెం): గౌరవసభ్యులందరికీ శాసనసభ ఆవరణలోని సభ్యుల లాంజ్‌లో లంచ్ ఏర్పాటు చేయడమైనది. మీడియా ప్రతినిధులకు మీడియా పాయింట్‌వద్ద లంచ్ ఏర్పాటు చేయడమైనది.

The House is adjourned for tea-break.

(The House then adjourned at 9-05AM.)

ఉ. 11.00

(విరామానంతరం సభ తిరిగి ఉ.11.02 ని.లకు ప్రారంభమైంది)

గౌరవ సభాపతి (ప్రాటెం) అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు

మిస్టర్ స్పీకర్(ప్రాటెం): ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్య విధాన కార్యక్రమ నిర్వహణ నియమావళిలో ఏడవ నియమాన్ని అనుసరించి సభాపతి వదలికి సక్రమంగా నామ నిర్దేశం చేయబడిన సభ్యుల పేర్లను ప్రతిపాదకుల పేర్లను సభకు తెలియచేస్తున్నాను.

ప్రతిపాదకుని పేరు

శ్రీ కె.నారాయణ స్వామి
 శ్రీ శ్రీ అష్టత్ బాషా పేక్ బేపారి
 శ్రీమతి పాముల పుష్ప శ్రీవాణి
 శ్రీ పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రా రెడ్డి
 శ్రీ బొత్స సత్యనారాయణ
 డా.ఆదిములపు సురేష్
 శ్రీ ముత్తంశెట్టి శ్రీనివాసరావు
 శ్రీ ధర్మాన కృష్ణదాస్
 శ్రీ పోలుబొయిన అనీల్ కుమార్
 శ్రీ ఎం.శంకర నారాయణ
 శ్రీ బి.ముత్యాల నాయుడు
 శ్రీ సామినేని ఉదయభాను
 శ్రీ కాపు రామచంద్రా రెడ్డి
 శ్రీ పీడిక రాజన్నదొర
 శ్రీఎస్.రఘురామి రెడ్డి
 శ్రీ అంబటి రాంబాబు
 శ్రీ మేడా మల్లిఖార్జున రెడ్డి
 శ్రీ కె.శ్రీనివాసులు
 శ్రీ జోగి రమేష్
 శ్రీ కె.వీరభద్ర స్వామి
 శ్రీ గొల్ల బాబూరావు
 శ్రీ మద్దిశెట్టి వేణుగోపాల్
 శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ
 శ్రీ ఎం.నవాజ్ బాషా
 శ్రీ తోపుదుర్తి ప్రకాశ్ రెడ్డి
 శ్రీమతి విడదల రజిని
 శ్రీ చెట్టి ఫల్గుణ
 శ్రీ తోగూరు ఆర్థర్

శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం

శ్రీ వసంత వెంకట కృష్ణప్రసాద్

శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం

శ్రీ పెట్ల ఉమా శంకర్ గణేశ్

సక్రమంగా నామ నిర్దేశం చేయబడిన అభ్యర్థి శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం గారు ఒక్కరే అయినందున సభాపతి పదవికి శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం గారిని ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడినట్లు ప్రకటిస్తున్నాను. శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం గారికి నా హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలియచేస్తూ సభాపతి స్థానాన్ని అలంకరించవలసిందిగా వారిని కోరుచున్నాను. శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం గారిని సభాపతి స్థానానికి తీసుకు రావలసిందిగా సభా నాయకుడిని మరియు ఇతర పార్టీల నాయకులను కోరుతున్నాను.

(గౌరవ సభా నాయకులు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు, విప్ శ్రీ బూడి ముత్యాలనాయుడు, తెలుగుదేశం పార్టీ ఉపనేత శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు మరియు డా.డి.రామానాయుడు సభాపతిగా ఎన్నిక కాబడ్డ శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం గారిని సాదరంగా తోడ్కొని వెళ్లి సభాపతి స్థానంలో ఆసీనులను గావించి, అభినందనలను తెలియజేశారు)

(అధికార పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పిన్నెల్లి రామకృష్ణారెడ్డి, చీఫ్ విప్ శ్రీ జి.శ్రీకాంత్ రెడ్డి, శ్రీ చెవిరెడ్డి భాస్కర రెడ్డి, శ్రీ కొరముట్ల శ్రీనివాసులు, శ్రీ కాపు రామచంద్రారెడ్డి, శ్రీ ధర్మాన కృష్ణదాస్, శ్రీ అమ్మత్ బాషా పేక్ బేపారి గౌరవ సభాపతి స్థానం వద్దకు వెళ్లి గౌరవ సభాపతికి అభినందనలు తెలియచేశారు)

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGAN MOHAN REDDY) (పులివెందుల): అధ్యక్షా, నూతనంగా ఎన్నిక కాబడిన గౌరవ సభాపతి గారికి నా తరపున, ప్రభుత్వం తరపున, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలందరి తరపున అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను.

(అధికార పార్టీ సభ్యులు హర్షధ్వనాలు వ్యక్తం చేశారు)

అధ్యక్షా, మీరు శాసనసభకు 6 సార్లు ఎన్నికయ్యారు. సామ్యుడిగా మంచి పేరు తెచ్చుకున్నారు. మీలాంటి వ్యక్తి మంచి స్పీకర్ గా, సభా సాంప్రదాయాలను పాటిస్తూ ఆదర్శంగా నిలుస్తారని మేమంతా గట్టిగా నమ్ముతున్నాం. మంచి స్పీకర్ అనగానే లోకసభలో సోమనాథ్ చటర్జీ గారి పేరు, జీ.వి. మావలంకర్ గారి పేరు ఈ విధంగా పెద్ద పెద్ద వారి పేర్లు గుర్తుకు వస్తాయి. శాసనసభలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర చరిత్ర చూస్తే

బి.వి.నుబ్బారెడ్డి గారి పేరు, అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు గారి పేరు, కోన ప్రభాకర్ రావు గారి పేరు, ఈ విధంగా కొందరు మహానుభావుల పేర్లు కూడా గుర్తుకు వస్తాయి.

ఉ.11.10

ఇదే శాసనసభలో విలువలు లేని రాజకీయాలను చూశాము. చట్టాలకు తూట్లు పాడుస్తూ డిస్-క్వాలిఫై చేయని దిగజారిన వ్యవస్థను కూడా ఇదే చట్టసభలో చూశాము.

(ట్రెజరీ బెంచీలకు చెందిన సభ్యులు “ షేమ్.. షేమ్ ” అన్నారు)

గతంలో ప్రతిపక్ష నాయకుడిని మాట్లాడనివ్వని దిగజారిన వ్యవస్థను కూడా ఇదే చట్టసభలో చూశాము.

(ట్రెజరీ బెంచీలకు చెందిన సభ్యులు “ షేమ్.. షేమ్ ” అన్నారు)

ఇలా ఇన్ని చూశాక, స్పీకర్ గారిని ఎన్నిక చేసేటప్పుడు నేను ఎలా ఉండాలి అన్న మీమాంస నాలో కలిగింది. కానీ నేను కూడా అలానే చేస్తే, నేను కూడా అటువంటి అన్యాయమైన సంప్రదాయాన్నే పాటిస్తే ఇక మంచి అనేది ఎక్కడా బ్రతుకదు. ఇక రాష్ట్రం కూడా బాగుపడే పరిస్థితి ఉండదు. కాబట్టి శాసనసభా సంప్రదాయాలను, పార్లమెంటరీ విలువలను, రాజ్యాంగ స్ఫూర్తి తెలిసిన వ్యక్తి, అటువంటి వ్యక్తి న్యాయం చేస్తాడని నమ్మి, అటువంటి అన్ని గుణాలు మీలో ఉన్నాయని సంపూర్ణంగా నమ్ముతూ, ప్రజాస్వామ్యం మీద, చట్టసభల మీద మళ్ళీ నమ్మకాన్ని పెంచేందుకు, అందుకు సిఎంగా నా సంపూర్ణ నిబద్ధత ఉండాలని, వ్యవస్థలోకి మార్పులను తీసుకురావడం కొరకు ఒక మంచి మనిషి ఉండాలని; అందుకు శ్రీ తమ్మినేని సీతారాంగారే సరైన వ్యక్తి అని మనస్ఫూర్తిగా నమ్ముతూ బాధ్యతలను స్వీకరించాల్సిందిగా కోరడం జరిగింది.

ఇక్కడ ఒక్క విషయం చెప్పాలి. ఏకంగా ఇదే శాసనసభలో 67 మంది శాసన సభ్యులు వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ గుర్తు పై గెలిస్తే వారిలో 23 మంది శాసన సభ్యుల్ని పార్టీ మార్చి, కండువాలను కప్పి, అందులో నలుగుర్ని మంత్రులనుగా చేసి, పార్టీ ఫిరాయింపుల నిషేధ చట్టాన్ని, రాజ్యాంగంలోని 10వ షెడ్యూల్ని తుంగలో తొక్కి ప్రజాస్వామ్య దేవాలయ ప్రతిష్ఠ ఎలా దెబ్బతినిపోయిందో ఇదే శాసనసభలో మనమంతా చూసిన పరిస్థితి. ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేలను ట్రెజరీ బెంచీల్లో అంటే అటువైపు ప్రతిపక్షం వైపు కూర్చోవాల్సిన వాళ్లను ఇటు వైపు అధికార పార్టీకి చెందిన ట్రెజరీ బెంచీల్లో కూర్చోబెట్టుకుని, ఫిరాయించిన నలుగుర్ని మంత్రులుగా చేసిన వ్యవహారాన్ని కూడా చూశాము. చివరికి స్పీకర్ మీద అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెట్టాలనుకున్నప్పుడు, ఆ తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెట్టడానికి సంబంధించిన నిబంధనలను కూడా రాజ్యాంగానికి వ్యతిరేకంగా అప్పటికప్పుడు మార్చేయడాన్ని కూడా ఇదే శాసనసభలో చూశాము. పార్టీ ఫిరాయించిన వాళ్లను డిస్-క్వాలిఫై చేయడం, వారి మీద అనర్హత వేటు వేయడం, వేస్తే ఈ శాసనసభ మర్యాద

కాపాడబడుతుందని, అప్పుడే ఈ సభకు మేము వస్తామని అడిగినా కూడా కనీసం పట్టించుకొని పరిస్థితులను కూడా చూశాము. శాసనసభ అంటే శాసనాలను చేసే సభ. దాన్నే చట్టం, రాజ్యాంగంతో సంబంధం లేని సభగా మార్చేసిన పరిస్థితులు కూడా మన కళ్ల ఎదుటనే కనిపించాయి. అనర్హత వేటు వేయని ప్రభుత్వం మీద, ప్రజలే అనర్హత వేటు వేస్తే ఎలా ఉంటుందో మొన్న జరిగిన ఎన్నికల్లో చూశాము. దేవుడు కూడా గొప్పగా స్క్రిప్ట్ రాశాడు. దేవుడు రాసిన స్క్రిప్ట్ ఎంత గొప్పగా ఉంటుందనడానికి మొన్న జరిగిన ఎన్నికలే నిదర్శనం. ఎమ్మెల్యేలను కొనుగోలు చేసిన వారికి వచ్చిన సీట్లు ఎన్నో తెలుసా అధ్యక్షా? అక్షరాలా 23 సీట్లు. ముగ్గురు ఎంపీలను కొన్న వారికి వచ్చిన సీట్లు ఎన్నో తెలుసా అధ్యక్షా, అక్షరాలా మూడు ఎంపీ సీట్లు వచ్చాయి.

(ట్రెజరీ బెంచీలకు చెందిన సభ్యులు “ షేమ్.. షేమ్ ” అన్నారు)

ఆ రిజల్ట్ కూడా ఎప్పుడు వచ్చిందో తెలుసా అధ్యక్షా? 23వ తారీఖున వచ్చింది. ఇంత గొప్పగా జరిగింది అంటే దేవుడు ఎంత గొప్పగా స్క్రిప్ట్ రాస్తాడో చెప్పడానికి వేరే నిదర్శనం అవసరం లేదు. బ్యూటీ ఆఫ్ డెమోక్రసీ, బ్యూటీ ఆఫ్ గాడ్స్ గ్రేస్ ఈ రెండు కూడా ఈ చట్టసభలో మళ్ళీ ఇవాళ చూస్తున్నాము. అన్యాయం చేస్తే శిక్ష ఎలా ఉంటుంది అన్న దానికి నిదర్శనంగా ఈరోజు మనమంతా మళ్ళీ ఏకమయ్యాము. అటు టెండర్ల వ్యవస్థలో గానీ, గ్రామ స్థాయిలో గానీ, ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో గానీ, అవినీతిని తొలగించి “విలువలు విశ్వసనీయతతో కూడిన రాజకీయాలకు” ఏపీఎ కేరాఫ్ అడ్డన్ గా మార్చేందుకు మా ప్రభుత్వం మొదటి రోజు నుంచి అన్ని ప్రయత్నాలను చేస్తోంది. ఈ ప్రయత్నంలో భాగంగానే శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం గారిని స్పీకర్ గా ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ఒక స్పీకర్, ఒక లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ ఎలా ఉండకూడదో గత శాసనసభను చూసి అందరికీ అర్థమైయ్యింది. ఎలా ఉండాలో చెప్పడానికి ఈ శాసనసభ, ఈ ప్రభుత్వం కంకణం కట్టుకున్నది.

అధ్యక్షా, బీసీలంటే “బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసులు కాదు - బ్యాక్ బోన్ క్లాసులుగా” మారుస్తామని మా పార్టీ ఏలూరులో నిర్వహించిన బీసీ డిక్లరేషన్ సందర్భంలో చెప్పింది. బడుగు బలహీన వర్గాలకు పెద్దపీట వేస్తూ ఎప్పుడూ జరగని విధంగా దాదాపు 60 శాతం మందికి మంత్రి మండలిలో స్థానాలను కల్పించడమే కాకుండా, అయిదుగుర్ని డెప్యూటీ సీఎంలుగా చేశాము. అందులో నలుగుర్ని బడుగు బలహీన వర్గాలకు చెందిన వారిని డెప్యూటీ సీఎంలుగా చేశాము. అందులో భాగంగా ఇంకొక అడుగు ముందుకేస్తూ ఇప్పుడు శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం గారిని స్పీకర్ గా ఎంపిక చేయడం జరిగింది. తద్వారా అధికారంలోనూ, పరిపాలనలోనూ, శాసనసభలోనూ మా కమిటీమెంట్ ను, మా కట్టుబాటును ఈరోజు మేము నిరూపించుకుంటున్నాము. తమరి ఆధ్వర్యంలో నడిచే ఈ శాసనసభ, పార్లమెంట్ సంప్రదాయాల విషయంలో దేశానికే ఆదర్శం కావాలని కోరుకుంటూ మరోసారి తమరికి అభినందలను తెలియజేస్తున్నాను.

ఇక్కడ ఒక్క విషయాన్ని నేను అందరికీ చెప్పదల్చుకున్నాను. ఎవరైనా కూడా, నేను ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు అడిగారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారికి 23 మంది శాసనసభ్యులు ఉన్నారు ఒక అయిదుగుర్ని లాగేస్తే ఆయనకు 18 మందో 17 మందో ఉంటారు. అప్పుడు ఆయనకు ప్రతిపక్ష నాయకుడి స్టీటస్ కూడా ఉండదు, లాగేద్దామని అన్నారు. నేను అన్నాను అలా చేస్తే నాకు, ఆయనకు తేడా లేకుండా పోతుంది అన్నాను.

(ట్రెజరీ బెంచీలకు చెందిన సభ్యులు “బల్లలు చరిచారు”)

అధ్యక్షా.. ఇక్కడ ఇదే చట్టసభలో నేను ఇంకొకటి కూడా చెబుతున్నాను. అటువంటిది ఎక్కడైనా జరిగితే, ఆ పార్టీ నుంచి మేము ఎవరినైనా తీసుకుంటే, వారిని కచ్చితంగా రాజీనామా చేయించిన తర్వాతనే తీసుకుంటామని గట్టిగా చెబుతున్నాము. అలాంటిది ఏమైనా పొరపాటున జరిగితే వెంటనే డిస్క్వాలిఫై చేయడంనీ మీకు విన్నవిస్తున్నాను. ఇటువంటి గొప్పగొప్ప ప్రాక్టీసులన్నీ మళ్ళీ ఈ శాసనసభకు వస్తాయని సంపూర్ణంగా నమ్ముతూ, మీరు ఆ పని చేయగలుగుతారని సంపూర్ణంగా ఆశిస్తూ, మీకు నా అభినందనలను తెలియజేస్తున్నాను. ఆల్ ది బెస్ట్.

ఉ.11.20

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU) (కుప్పం): అధ్యక్షా, విభజన తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభకు రెండవ స్పీకర్ గా మీరు ఎంపిక కావడం చాలా సంతోషం. మీకు మనస్ఫూర్తిగా అభినందనలు. వ్యక్తిగతంగా, తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున మీకు మనస్ఫూర్తిగా శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణ బాబు తదితరులు “మైక్ రావడం లేదు సార్” అనసాగారు)

(గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడు, శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు “మైక్కులు సరిగ్గా పెట్టలేదు” అని అనసాగారు)

(“వాయిస్ పెంచమని చెప్పండి సార్, మాటలు రావడం లేదు సార్, మాట్లాడమనండి సార్” అంటూ ట్రెజరీ బెంచెస్ నుంచి సభ్యులు (ప్రభుత్వ విప్లు) సర్వశ్రీ దాడిశెట్టి రాజా, శ్రీ బూడి ముత్యాలనాయుడు తదితరులు అనసాగారు)

MR.SPEAKER: Please wait.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU) (కుప్పం): మాటలు వస్తాయి. బాధ లేదు. సుదీర్ఘ అనుభవం ఉంది, మీ అందరికంటే ఎక్కువ అనుభవం ఉంది. రాజకీయాల్లో అన్నీ చూశాను. మాటలు బాగానే వస్తాయి. మాటలు ఆటోమేటిక్ గా వస్తాయి. మాటలేమీ తగ్గవు. మాటలు తగ్గవు, ఏమీ బాధ లేదు.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుంచి సభ్యులు సర్వశ్రీ దాడిశెట్టి రాజా, బూడి ముత్యాలనాయుడు తదితరులు మాట్లాడుతూ " మీ దగ్గర సౌండ్ లేదు సార్" అనసాగారు)

అదేనయ్యా, మైకులు పనిచేయడం లేదు, మీ ఆధ్వర్యంలో మైకు పనిచేస్తోంది. ఆ రోజు మా ఆధ్వర్యంలో మైకు బాగానే పనిచేసింది. మీ ఆధ్వర్యంలో ఇప్పుడు మైకు పనిచేస్తోంది కాబట్టి మీరే ఆలోచించుకోవాలి.

MR.SPEAKER: Please..... Please.....

("వాయిస్ పెంచమని చెప్పండి సార్, మాటలు రావడం లేదు సార్, మాట్లాడమనండి సార్" అంటూ ట్రెజరీ బెంచెస్ నుంచి సభ్యులు (ప్రభుత్వ విప్లు) సర్వశ్రీ దాడిశెట్టి రాజా, శ్రీ బూడి ముత్యాలనాయుడు తదితరులు అనసాగారు)

(అంతరాయం)

అదే బ్రదర్, నా వాయిస్ పెంచుతున్నాను. Volume పెంచమంటున్నాను. ముందు volume పెంచండి, అప్పుడు automatic గా వాయిస్ పెరుగుతుంది. వాయిస్ ఏమీ తగ్గదులెండి. మీకేమీ డౌట్ అవసరం లేదు. వాయిస్ తగ్గదు. పోరాటం తగ్గదు. మీకు డౌటేమీ అవసరం లేదు, చాలా పోరాటాలు చూశాం. ఇప్పుడు ప్రతిపక్షంలో ఉంటూ పనిచేయడం, మీకు అధికారం క్రొత్త కావచ్చేమో గానీ, మాకు క్రొత్తేమీ కాదు. మూడవసారి ప్రతిపక్షంలో ఉంటున్నాం. అది గుర్తుపెట్టుకోండి.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి శ్రీ ఆళ్ల రామకృష్ణారెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, " మొదట్లోనే మీరు controversy లోకి పోతున్నారు" అని అనసాగారు)

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఈరోజు నేను controversy కి పోదలచుకోలేదు.

(Interruptions from Treasury Benches)

MR.SPEAKER: Please, వారి అభిప్రాయాలను చెప్పనీయండి.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU): It is not the time to get into controversy. అందుకనే అధ్యక్షా, మొట్టమొదటిసారిగా మీకు అభినందనలు, శుభాకాంక్షలు. ఈరోజు నా తరపున, తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున కూడా మనస్ఫూర్తిగా శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. మీకు సుదీర్ఘ రాజకీయ అనుభవం ఉంది. ఆరవ సారి మీరు ఎమ్మెల్యేగా ఎంపికయ్యారు. అదే సమయంలో విద్యార్థి నాయకుడిగా, మీరు రాజకీయాల్లోకి వచ్చారు. స్వర్గీయ శ్రీ నందమూరి తారకరామరావు గారి పిలుపునందుకుని మీరు రాజకీయాల్లోకి వచ్చారు. అక్కడి నుంచి మూడుసార్లు మీరు మంత్రిగా పనిచేశారు. ఆరుసార్లు శాసనసభ్యుడిగా పనిచేశారు. ప్రభుత్వంలో కూడా మీకు ఎనలేని అనుభవం ఉంది. ఒక విప్ గా ప్రారంభమైన మీరు అనేక శాఖలకు మంత్రిగా పనిచేశారు. యువజన శాఖ మంత్రిగా, ఇంకో ప్రక్క మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ శాఖ మంత్రిగా, సమాచార, టూరిజమ్ శాఖల మంత్రిగా, ఎక్సైజ్ శాఖ మంత్రిగా అనేక పదవులను మీరు నిర్వహించడమే కాకుండా ఆ పదవులకు వన్నె తీసుకువచ్చారు. పట్టణాభివృద్ధిలో మీకంటూ ఒక ప్రత్యేకమైనటువంటి స్థానం ఆరోజు నుంచి కూడా ఉంది. క్రీడా ప్రాంగణ నిర్మాణంలో గానీ, Afro-Asian Games conduct చేయడంలో గానీ మీరు చాలా చొరవ చూపించి ముందుకు పోయారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా నుంచి ఈరోజు శ్రీ రొక్కం లక్ష్మీ నరసింహ దొర గారు, శ్రీ తంగి సత్యనారాయణ గారు, శ్రీమతి కావలి ప్రతిభా భారతి గారు ముగ్గురు కూడా స్పీకర్లయ్యారు. మీరు నాల్గవ వారు. అంటే, శ్రీకాకుళం జిల్లా స్పీకర్లను ఎక్కువగా ప్రొడ్యూస్ చేసే జిల్లాగా కనబడుతోంది. రాజకీయ చైతన్యం ఉండే జిల్లా. అలాంటి జిల్లా నుంచి ఈరోజు మీరు మళ్ళీ స్పీకర్ కావడం చాలా అదృష్టం. అలాంటి మిమ్మల్ని వ్యక్తిగతంగా, పార్టీ తరపున మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తూ, మీరు చేపట్టే ఈ బాధ్యత అన్ని విధాలుగా మీకు మంచి పేరు తేవాలని, మీరు ఈ పదవిలో రాణించాలని మనస్ఫూర్తిగా ఆకాంక్షిస్తూ మరొక్కసారి పార్టీ తరపున, వ్యక్తిగతంగా మీకు శుభాకాంక్షలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH) (డోన్): అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభకు సభాపతిగా ఎన్నికైన గౌరవనీయులు మీకు మా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాం.

అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రజలందరు కూడా శాసనసభను ఎన్నుకుంటే, మరి శాసనసభ అంతా కూడా ఏకగ్రీవంగా మిమ్మల్ని అధిపతిగా ఎన్నుకున్నారంటే, అది చాలా గొప్ప విషయమని చెప్పి సభకంతా కూడా, మరి రాష్ట్రానికంతా కూడా తెలియజేస్తున్నాం. అదే విధంగా ఈరోజు మీరు ఐదు కోట్ల ఆంధ్రులందరు కూడా ఎన్నుకున్న శాసనసభకు అధిపతిగా ఉంటున్నారు. మరి, Evolution of Parliamentary Democracy చూసినట్లైతే, 600 సంవత్సరాల చరిత్ర గల British Parliamentary Democracy నుంచి

వచ్చిన పద్ధతి అధ్యక్షా. అందులో మొట్టమొదటిగా "House of Commons" అనేదేదైతే ఉండిందో, అదే విధంగా మనం ఈరోజు శాసనసభను "House of Commons" గా భావించవచ్చు. "House of Lords" ఏదైతే ఉందో, కౌన్సిల్ గానీ మరి రాజ్యసభ అని అనుకోవచ్చు. House of Commons తరపున అప్పట్లో ఎవరు కూడా సభలో మాట్లాడేందుకు అవకాశం లేనప్పుడు అందరి తరపున ఒక వ్యక్తికి ఆ అధికారం ఇచ్చినట్లుగా తెలుస్తోంది, అది స్పీకర్ గారూ. ఆ విధంగా స్పీకర్ అనే పేరు వచ్చింది అధిపతికి అని చెప్పి ఈరోజు ఒకసారి నేను సభకు మీ ద్వారా గుర్తుచేస్తున్నాను. అక్కడ నుంచి evolve అవుతూ, అవుతూ వచ్చి ఈరోజు సభలో అందరి తరపున రెప్రజెంటేటివ్ అయినటువంటి స్పీకర్ దగ్గర్నుంచి ఈరోజు సభకు ఒక judge గా, సభకు ఒక అధిపతిగా ఉంటున్నారంటే, అది ఎంతో విలువైన స్థానమనేది తెలుస్తోంది. అదొక మర్యాదపూర్వకమైన స్థానం. అదే విధంగా బాధ్యత గల స్థానమని చెప్పి ఒకసారి అందరికీ కూడా నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈమధ్య కాలంలో మనం గమనిస్తున్నాం. Parliamentary Democracy లో కూడా ఏ విధంగా క్రమ క్రమంగా విలువలు తగ్గుతూ వస్తున్నాయో, ఎన్నోచోట్ల చట్టం గానీ, రూల్స్ గానీ, నిబంధనలు గానీ ఏ విధంగా తగ్గుతూ, దిగజారుతూ పోతున్నాయనే విషయాన్ని మనం గమనించాల్సిన అవసరం ఉంది. వాస్తవానికి అసలు చట్ట సభలకు ఆ రక్షణ గానీ, ఆ insulation గానీ, judicial review నుంచి ఆ insulation ఇచ్చిన కారణం గురించి ఒకసారి నేను మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇది కేవలం చట్ట సభ ప్రధానమైన బాధ్యత. మనం చట్టాన్ని రూపకల్పన చేయడం, అవసరమైతే చట్టాన్ని అవసరం కొద్ది సవరించడం. So, ఇక్కడ జరిగే debate గానీ, discussion గానీ, దానికి result గా మనకు ఈరోజు చట్టం అనేది ఏర్పడుతోంది. మరి అటువంటి పరిస్థితుల్లో, అటువంటి అత్యంత అవసరం, importance ఉన్న పరిస్థితుల్లో ఈరోజు రూల్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో, నిబంధనలేవైతే ఉన్నాయో, వాటిని మనమే కనక ఒకవేళ తగ్గించుకున్నట్లైతే, ఈరోజు ఎన్నో చోట్ల అది judicial review కు పోయే ప్రమాదం కూడా కనబడుతోంది. Judicial review కు పోకున్నా supreme position లో ఈరోజు చట్ట సభలు ఉండాలని చెప్పేసి ఏదైతే రూపకల్పన చేసిన వాళ్లు ఉద్దేశించినారో, ఈరోజు ఎన్నో విషయాలు గత ప్రభుత్వాల్లో చూస్తూ వచ్చాం. ఏ విధంగా 10th Schedule of the Constitution ఉందో, blatant గా దాన్ని violate చేస్తూ, ఒకవైపు ఎన్నికల్లో గెలిచిన వాళ్లనందరినీ కూడా ఇంకొక వైపుకు తీసుకోవడం, అదే విధంగా అంతకంటే కూడా ఇంకా violate చేస్తూ, వేరే పార్టీ వైపున నిలబడి ఎన్నికల్లో గెలిచిన వాళ్లను తీసుకుంటూ, వాళ్లను మంత్రివర్గులుగా ప్రమాణం చేయించడం, మరి అదే సభలో ఎక్కడైతే గెలిచిన వాళ్లు Treasury Benches కు వచ్చి అక్కడ నుంచి గెలిచిన Opposition Benches వాళ్ల గురించి మాట్లాడటం కూడా మనం ఇక్కడ గమనించినాం. దయచేసి మనమందరం కూడా కోరుకుంటున్నదేమిటంటే, మన ప్రవర్తనను బట్టి, మన పాలనను బట్టి మనకున్న మర్యాద గానీ, గౌరవం గానీ ఉంటుంది. ఇందాక మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా భారతదేశం అంతా కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం వైపు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చట్ట సభల వైపు చూసి, ఈరోజు అభినందించి, మనం ఒక గొప్ప పేరు సంపాదించాలని చెప్పేసి, ఆ particular effort ఏదైతే ఉందో,

ఆ effort లో భాగంగా మీరు సభాపతిగా ఉన్నారంటే, ఇది చాలా గొప్ప బాధ్యత గల విషయమని చెప్పి కూడా ఒకసారి మీకు గుర్తుచేస్తున్నాను.

అదే విధంగా మీ రాజకీయ అనుభవం చూసినట్లైతే, బహుశా రాష్ట్రంలో చాలా తక్కువ మంది మీకున్నంత అనుభవం ఉన్న వాళ్లంటారు అని చెప్పి ఈరోజు మనం చెప్పవచ్చు. 1983 వ సంవత్సరం నుంచి 1999 వ సంవత్సరం వరకు మీరు శ్రీకాకుళం జిల్లా ఆముదాలవలస నియోజకవర్గానికి ఎమ్మెల్యేగా ఎన్నికై ఎన్నో ఉన్నత పదవులను చేపట్టారు. 1983వ సంవత్సరంలో మొట్టమొదటిసారిగా మీరు చట్టసభలోకి ప్రవేశించి, ఆ తరువాత SAAP (Sports Authority of Andhra Pradesh) చైర్మన్ గా కూడా పనిచేశారు. 1985వ సంవత్సరంలో మరల మీరు ఎమ్మెల్యేగా శాసనసభలో అడుగుపెట్టారు. ఆ కాలంలో మీరు విప్ గా పనిచేశారు. 1994వ సంవత్సరం నుంచి మీరు మంత్రివర్గులుగా పనిచేశారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ మీరు రెండు దఫాలుగా ముఖ్యమైన మునిసిపల్ పరిపాలన మరియు అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ శాఖ మంత్రిగా, అదే విధంగా టూరిజం శాఖ మంత్రిగా మరియు సమాచార మరియు పౌర సంబంధాల శాఖ మంత్రిగా కూడా మీరు పనిచేశారు. అదే విధంగా మీరు పనిచేసిన మంత్రివర్గంలో కూడా మీకు ఒక ప్రత్యేకమైన పేరు, స్థానం మీరు సంపాదించుకోగలిగారు. ఇదంతా కూడా మీ సర్వీసెస్ వలన అని చెప్పి ఈరోజు మీకు నేనొకసారి తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా మీరు స్పోర్ట్స్ మంత్రిగా పనిచేసిన రోజుల్లో కూడా ఆనాడు ఆస్ట్రేలియా దేశంలోని సిడ్నీలో జరిగిన ఒలింపిక్ గేమ్స్ లో కూడా మీరు ప్రతినిధిగా హాజరైనారు. ఈరోజు మరి ఇటువంటి అవసరమైన పరిస్థితుల్లో ఎందుకంటే, చట్ట సభలు, చట్ట సభల్లో గౌరవం, చట్ట సభల్లో హుందాతనం, చట్ట సభల్లో బాధ్యత పరిరక్షించాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది కాబట్టి మీకు మామూలుగా కంటే కూడా ఎక్కువ బాధ్యత వచ్చిందని చెప్పి సవినయంగా మీకు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా మీరు ఏకగ్రీవంగా సభాపతిగా ఎన్నికైనారు. ఈరోజున మనం గొప్ప, గొప్ప స్పీకర్లను చూశాం. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో స్పీకర్లుగా శ్రీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు గారు గానీ, శ్రీ బి.వి. సుబ్బారెడ్డి గారు గానీ, శ్రీ జి. నారాయణ రావు గారు గానీ, అదే విధంగా శ్రీ కోన ప్రభాకర రావు గారు గానీ గతంలో బాధ్యతలు నిర్వర్తించడం జరిగింది. వారెంత గొప్ప పేరు సంపాదించుకున్నారనే విషయం మనకందరకూ తెలిసిందే. అదే విధంగా మీరు కూడా ఒక ప్రత్యేకమైన పేరును సంపాదించుకుంటారని చెప్పి మాకు ముమ్మాటికీ నమ్మకం ఉందని చెప్పి మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈరోజున సభకు ఎంతో మంది క్రొత్తగా సభ్యులుగా ఎన్నికై వచ్చినారు. వాళ్లందరికీ కూడా మీ హయాంలో సభా సాంప్రదాయాల గురించి గానీ, జ్ఞానం గానీ, వాళ్లకు ఆలోచించే విధానం గానీ, చట్టం రూపకల్పన చేసేందుకు అవసరమైన ట్రైనింగ్ గానీ, క్లాసులు గానీ నిర్వహించి తద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా ఒక ప్రత్యేకమైన గౌరవం, మర్యాద భారతదేశ స్థాయిలో తీసుకువస్తారని చెప్పి ఆశిస్తూ, అదే విధంగా సంపూర్ణంగా మీరు ఆ పదవికి న్యాయం చేస్తారని నేను ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అధికార పక్షపార్టీ సభ్యులు సభలో బల్లలు చరిచారు)

ఉ.11.30

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు (SRI DHARMANA PRASADA RAO) (శ్రీకాకుళం): అధ్యక్షా, మీరు శాసనసభాపతిగా ఎంపిక కాబడటంతో శ్రీకాకుళం జిల్లాకు గౌరవం లభించింది. ఈ రాష్ట్రంలో ఉండేటువంటి వెనుకబడిన తరగతులకు ఒక రాజ్యాంగ పదవి వచ్చింది అనే సంతోషం అనిపిస్తోంది. ఈ అవకాశం మీకు రావడానికి సభానాయకులు గౌరవ నీయులు ముఖ్యమంత్రి గారు మిమ్మల్ని పార్టీ తరపున ఎంపిక చేయడం, తదుపరి సభ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోవడం. సభానాయకులకు, సహచర సభ్యులకు, ప్రతిపక్షానికి అందరకు నా కృతజ్ఞతలు. ఏకగ్రీవంగా ఎన్నిక కావడం ఒక మంచి సంప్రదాయం, ఆ సంప్రదాయం మళ్లా కొనసాగింది. ఇప్పుడే సభానాయకులు చెప్పారు, ఇతర సభ్యులు మాట్లాడే సందర్భంలో కూడా చెప్పారు. మీరు అనుభవం ఉన్నటువంటి వారు. అనేక శాసనసభలలో సభ్యులుగాను, మంత్రులుగా పనిచేశారు. అటు ప్రతిపక్షంలోనూ పాలక పక్షంలోనూ కూర్చున్నారు. సభను నిర్వహించిన అనేక మంది స్పీకర్స్ తీరును, సంప్రదాయాలు చూసిన అనుభవం మీరు కలిగి ఉన్నారు. ప్రజాజీవితంలోనూ అట్టడుగు ప్రజలతో సంబంధాలు కలిగినటువంటి వారు మీరు. అన్యాయాలను ఎదిరించాలనే ఉత్సాహం, తపన కలిగి ఉంటారు కనుకనే మీరు ఆరు పర్యాయాలు శాసనసభకు ఎన్నిక కాబడ్డారు. మన జిల్లా నుండి పనిచేసిన స్పీకర్లు రొక్కం లక్ష్మీనరసింహం దొర గారు, తదుపరి కీర్తిశేషులు తంగి సత్యనారాయణ గారు, శ్రీమతి కావలి ప్రతిభా భారతి గారి తరువాత జిల్లా నుండి మీకు ఈ అవకాశం వచ్చింది. మీరు నాల్గవ స్పీకరు. చాలా అరుదైనటువంటి ఈపదవి మీకు లభించడం మా అందరకు లభించినట్లుగా భావిస్తూ సభానాయకులకు మరొక సారి కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

స్పీకర్ అనేటువంటిది.. "Speaker is the symbol of Democracy". ఇది సాధారణంగా మిగతా ప్రజలు గమనించరు అనుకుంటాము. మునుపటి సభా నిర్వహణ తీరును కాని, సభలోని సభ్యులు, ప్రతిపక్ష నాయకులను చూసినప్పుడు రాజ్యాంగ ఉల్లంఘనలు జరుగుతున్నప్పుడు సభ నిర్విహించేటువంటి తీరు ఆ వ్యక్తుల మీద, ప్రజల తాలూకు ప్రభావం ఎంత ఉంటుందన్నది ఇటీవల జరిగినటువంటి ఎన్నికలే పెద్ద ఉదాహరణ అని ఈ సందర్భంగా నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. నేను కూడా కొన్ని సందర్భాలలో బహిరంగ సభల్లో మాట్లాడే వాడిని ఒకసారి రాజ్యాంగంలోని అంశాలలో మేజర్ వయోలేషన్ జరిగిపోతుంటే అలాంటి సందర్భాల్లో శాసనసభ కాని రాజ్యాంగ వ్యవస్థ అయినటువంటి స్పీకరు కాని ఇక పార్లమెంటు కాని, రాజ్యసభ కాని, లోక్ సభలు కాని న్యాయవ్యవస్థలు కాని ఏవైనా స్పందించి ఒక అడ్డుకట్ట వేయలేనటువంటి

స్థితి ఒక దేశంలో ఉంటే ఆ వ్యవస్థలు సరిగా పనిచేయలేని పరిస్థితి ఉంటే, పనిచేయడం లేదని ప్రజలు భావిస్తే, భావించినప్పుడు ప్రజలు నిస్పృహ స్థితికి వెళ్లిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఈ వ్యవస్థపైన, ఈ వ్యవస్థపట్ల నమ్మకం పోయే ప్రమాదం ఉంది. అలాంటి సందర్భంలో ఎక్కడో ఒక చోట అడ్డుకట్ట వడాలి. పడకపోతే ప్రజలు వ్యవస్థ పట్ల వ్యతిరేకతతో, విముఖత ఏర్పడే ప్రమాదం ఉంది. అలాంటి సందర్భాల్లో వ్యవస్థలో ఏమైనా లోపం ఉందా! అలాంటప్పుడు 70-80 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యానంతరం ఈ లోపాలను సరిదిద్దే ప్రయత్నం మన పెద్దలు చేయలేదా అని అనిపిస్తుండేది. నేను బహిరంగ సభల్లో మాట్లాడుతుండేవాడిని. నాకు కూడా అనిపించింది ఇది ఒక సభకు సంబంధించినటువంటిది కాదు. ఈవేళ మీకు గొప్ప అవకాశం వచ్చింది, ఇప్పుడే సభానాయకుడు మాట్లాడారు. జనరల్ గా స్పీకర్ ఎన్నిక అనేది.. మెజారిటీ సభ్యులు కలిగి ఉన్న అధికారపక్ష నాయకులు, మెజారిటీ సభ్యుల ఎంపికతోనే ప్రజాస్వామ్యంగానే మీకు సభా నాయకునిగా అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. ఎప్పుడైనా ప్రపంచంలో జరిగిన విధానాలు కూడా ఇలాగే జరిగాయి, అధికార పక్షానికి చెందిన వ్యక్తి ఎన్నిక కాబడుతారు. ఆ సభలో అతను నిష్పక్షపాతంగా ఉండనటువంటి సందర్భం ఉంది కనుక ప్రపంచంలో చాలా సందర్భాల్లో జరిగిన స్పీకర్స్ కాన్ఫరెన్స్ లో కాని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కాని ఒక డిస్కషన్ జరిగింది, స్పీకర్ గా ఎన్నిక కాబడిన వారు స్పీకరు అయిన Political party కి detach అయిపోవాలి. ఇప్పుడు అటువంటి అత్యున్నతమైన సంప్రదాయం బ్రిటన్ లో కొనసాగుతోంది. ఒకసారి స్పీకర్ గా ఎన్నికైనటువంటి వ్యక్తి పార్టీలకు అతీతంగా ఉంటే అదేసభ యునానిమస్ గా మరొక సారి ఎన్నుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఇప్పుడే ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా 600 సంవత్సరాల నుండి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఈ స్పీకర్ వ్యవస్థ ఉంది. House of Lords కు King కు మధ్యన Spokes person ఉండే ఆ పరిణామ క్రమంలో స్లోగా స్పీకర్ గా మారి ఈ వ్యవస్థ బలపడింది. రకరకాల సభలు మరింత బలపరుస్తూ వచ్చాయి. అందుకోసమే స్పీకర్ స్థానం అనేది ప్రజాస్వామ్యానికి చాలా ముఖ్యమైనది అని ఈ సందర్భంగా నేను మరొకసారి జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు 1948లో చెప్పారు The Speaker represents the House. He represents the dignity of the House, the freedom of the House because the House represents Nation. అక్కడ దేశంలో అయితే ఇక్కడ మీరు రాష్ట్రంలో In a particular way, the Speaker becomes the symbol of the nation's, freedom and liberty. Therefore, the Speaker position should always be occupied by men of outstanding ability and impartiality. నెహ్రూగారు 1948 లోనే చెప్పారు. ఇప్పుడు సభా నాయకులు చెప్పారు మీకు చాలా స్వేచ్ఛ దొరికింది., అధికార పార్టీ నుండి ఎన్నిక అయినా కూడా ఆయన ఇక్కడే మీకు ఒక కత్తి ఇచ్చారు ఎలాంటి రాజ్యాంగ ఉల్లంఘనలు జరిగినట్లుగా మీ పరిధిలోకి వచ్చినప్పుడు మీ పరిధిలో ఉండేటువంటి అంశాలను నిర్ణయించడానికి మీరు తీసుకోవచ్చు అని ఒక మాట చెప్పారు. ఒకప్పుడు జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు ఈ దేశానికి ఒక గొప్ప ప్రజాస్వామ్యవాదిగా ముద్రపడితే, ఈవేళ మన సభానాయకులు చేసిన ప్రసంగంలో కూడా ఒక మాట చెప్పారు. ఇది ఎప్పటికైనా రిఫరెన్స్ వర్డ్ అవుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులచే చప్పట్లు)

గతంలో కూడా ఏమి జరిగింది. ఆనాడు సభా నాయకునికి జడిసి స్పీకరు వ్యవహరించలేదు అని నేను అంటాను. అందుకోసమే ఇంత చెడ్డ ఆపాదించుకునే పరిస్థితి వచ్చింది, ఒక రకంగా చెప్పాలంటే ప్రజలు శాసనసభను చూడటం మానేశారు.

ఉ.11.40

శాసనసభను చూడకపోతే వచ్చిన నష్టమేంటి... అనేక విషయాల్లో ప్రజల్ని ఎడ్యుకేట్ చేసేటటువంటి శాసనాలు చేయడం, శాసనాల సవరణలు, అనేక పథకాల సమీక్ష, అదేకాదు ఇక్కడ. అనేక విషయాల్లో ప్రజలను ఎడ్యుకేట్ చేయడానికి ఉండేటటువంటి ఒక గొప్ప ఇనిస్టిట్యూషన్ ఇది. అది గత ఐదు సంవత్సరాల్లో దెబ్బతింది. పునరుద్ధరించవలసిన బాధ్యత సభాపతిగా మీమీద పడింది. దానికి అనుకూలమైన వాతావరణం సభానాయకులు మీకు కల్పించారు. తప్పకుండా ఇది మీకు మంచి పేరు తీసుకురావడానికి, ఈ సభను సజావుగా నడపడానికి, మంచి నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి ఉపయోగపడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

నేను కూడా చాలా సభల్లో సభ్యునిగా ఉన్నాను, ఇతరత్రా బాధ్యతలు నిర్వర్తించాను. నాకు కూడా అనిపిస్తుంది. కేవలం ప్రతిపక్షం, వాదనలు చేయడానికే ఈ సభ ఉపయోగపడుతుందనే భావనతో ఉన్నాం మనం. పాలకపక్షం కూడా తన విధానాల్ని సులువైన మార్గంలో ప్రజల దృష్టికి తీసుకెళ్లడానికి ఇదే మంచి వేదిక అని నేను నమ్ముతున్నాను. ఇంత పెద్దయెత్తున ప్రజలు అబ్జర్వ్ చేసే సందర్భాన్ని, ప్రభుత్వం తీసుకునే విధాన నిర్ణయాలు, కార్యక్రమాలు అమలుచేస్తున్నటువంటి తీరు, దాంట్లో ఉన్న నిజాయితీ, ఆ లక్ష్యాల్ని చెప్పడానికి మంచి వేదిక అవుతుంది ఈ శాసనసభ. అందుచేత ఇది ప్రతిపక్షానికి ఎంత అవసరం ఉంటుందో పాలక పక్షానికి కూడా అంతే అవసరం ఉంటుంది. ఎవరైనా పొరపాటుపడితే తప్పు అని నా తర్వాత వచ్చిన సభ్యులకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. పాలకపక్షం కూడా అంతే ఉపయోగించుకోవచ్చు. అన్ని విధాలా దీనిని.. తర్వాత ప్రభుత్వం అనేది విశాలమైనది. ఈ ప్రభుత్వంలో అనేక పథకాలు అమలు జరుగుతున్నప్పుడు, వివిధ ప్రాంతాల నుంచి రిప్రజెంటే చేస్తున్నటువంటి సభ్యులు క్లోజ్ గా వాళ్ల ఆలోచనల్ని, వారు బాటమ్ లెవల్ లో అబ్జర్వ్ చేసిన విషయాల్ని క్రింది యంత్రాంగం చేయకపోతే, కరుడుగట్టిన వ్యక్తులు ఉండి, కూర్చున్నదగ్గర పని జరగకపోతూ ఉంటే శాసనసభ వేదిక. ఇక్కడి నుంచి ఒక ప్రశ్న వెళ్తే క్రింది స్థాయిలో పోయి ఏమి జరుగుతుందనే సమాచారం రావడానికి ఒక కదిలిక వస్తుంది. అది అధికారంలో ఉండే రాజకీయ పార్టీకి ప్రయోజనం అవుతుందే తప్ప నష్టం కాదన్నది నా అభిప్రాయమని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. పనిచేయడానికి దోహదం చేసే, పురికొల్పేటటువంటి ఒక వ్యవస్థగా కూడా ఇది పనిచేస్తుంది. అందుచేత ఎక్కువ డిటేల్స్ జరగాలని, ఎక్కువమంది సభ్యులకు వారివారి ప్రాంతాల్లో ప్రభుత్వం

అమలుచేస్తోన్న సంక్షేమ కార్యక్రమాలు రావడానికి సభను సజావుగా నడిపి, మంచి సంప్రదాయాలను అలవాటు చేయాలని, ఈ తీరుగా మీరు చేయడానికి మంచి అవకాశం లభించిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తూ ఈసారి ఒక క్లీన్ ప్రభుత్వాన్ని ఇవ్వాలని, ఇప్పటికే సభానాయకులు ఒక మాట ఇచ్చారు. దీనికి పెద్దయెత్తున సహకారం కావాలి. చాలా పద్ధతులు... తప్పుడు పద్ధతులకు అలవాటు పడినటువంటి అనేక స్థాయిల్లో ఒక క్లీన్ గవర్నమెంట్‌ను అంగీకరించడానికి కూడా అంత సులభంగా ఇష్టపడరు. దానిని కఠినంగా అమలుచేయాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. వెంటనే కొరడా పట్టుకోవాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. అలాంటి శక్తి సామర్థ్యాలు, పట్టుదల, మొండితనం మా నాయకుడికి ఉన్నాయని మేము పూర్తిగా నమ్ముతున్నాం.

(బ్రెజరీ బెంచెస్ నుండి చప్పట్లు)

ఆ దిశగా తీసుకెళ్లడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. దిగజారినటువంటి వ్యవస్థల్ని సరిదిద్దే ప్రయత్నం ఎవరో ఒకరు చేయాలి. ఇప్పుడు ఆయన (గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారిని ఉద్దేశించి) నడుం కట్టుకున్నారు, చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు, దానిని హర్షించాల్సిన అవసరం ఉంది. సభా నాయకులుగా వారు, సభాపతిగా మీరు, అలాగే సభ్యులుగా మేము మా సహకారాన్ని మీకు అందిస్తాం. ఈ ఐదు సంవత్సరాలు ఈ పరిపాలన వర్ధిల్లాలని, ప్రజారంజకంగా సాగాలని, కూలిపోయిన అనేక వ్యవస్థలు, అనేక రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు కూలిపోయాయి. అందుకనే ఒకటి అనేవారు. మీరు చూసే ఉంటారు. రాజ్యాంగంలో ఎన్ని ప్రొవిజన్స్ ఉన్నా ప్రయోజనం లేదు. ఎప్పుడైనా అమలుచేసే వ్యక్తులను బట్టే రాజ్యాంగంలో ఉండేటువంటి సౌలభ్యాలు లభిస్తాయన్నటువంటి పెద్దలు చెప్పిన మాట ఇవాళ శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారిద్వారానే నిజం అయిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(బ్రెజరీ బెంచెస్ నుండి చప్పట్లు)

ఒక స్పీకర్ పదవి రాజ్యాంగ పదవి కావచ్చు, అనేకం ఉండొచ్చు, కానీ నిన్న అమలు కాలేదు, చేయలేకపోయారు. ఆ రాజ్యాంగ వ్యవస్థ కూలిపోయిందని ప్రజలు భావించారు. ఇవాళ అమలుచేయడానికి ప్రోత్సహించే ఒక లీడర్ మనకు దొరికాడు. మీకు చేయూతనిస్తున్నాడు. ఈ సభ ప్రజారంజకంగానూ, ప్రజాస్వామ్యం పరిడవిల్లే విధంగానూ ముందుకు మీరు తీసుకువెళ్లాలి. మీ అధ్యక్ష స్థానాన్ని బలోపేతం చేయడానికి మేము ఎప్పుడూ మీ వెంటే ఉంటాం. కొత్త సభ్యులు చాలామంది వచ్చారు. వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకత్వం వారందరికీ అవకాశం ఇచ్చింది. వారందరినీ ఈ ఐదు సంవత్సరాల్లో బాగా తయారు చేసి శాసనసభ సమావేశాలను ఎక్కువమంది ప్రజలు చూసేటట్టుగా డిబేట్స్ సాగే వైపు తీసుకువెళ్లాలని మిమ్మల్ని

కోరుకుంటూ, మీకు, మీకు అవకాశం ఇచ్చిన సభా నాయకుడికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ మరొక్కసారి మిమ్మల్ని అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. సమస్యారం అధ్యక్షా.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి చప్పట్లు)

శ్రీమతి పాముల పుష్ప శ్రీవాణి (SMT.PAMULA PUSHPA SRIVANI) (కురుపాం):

ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. ముందుగా శాసనసభ స్పీకర్ గా ఎన్నికైన మీకు అభినందనలు తెలియజేస్తూ, ఈరోజు మా పక్కజిల్లా, మా ఉత్తరాంధ్రా ప్రాంతానికి సీనియర్ నాయకులైన మీరు స్పీకర్ కావడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. వెనుకబడిన ప్రాంతంలో వెనుకబడిన కులాలకు చెందిన నాయకుడైన మీకు ఈ శాసనసభ స్పీకర్ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మా ప్రాంతం తరపున, ఈ సభకు, మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాము. దాదాపు నలభై ఏళ్ల సుదీర్ఘ రాజకీయ అనుభవం కలిగిన మీకు ఈ గొప్ప అవకాశం రావడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. స్పీకర్ అంటే ఇక్కడ ఉన్నటువంటి 174మంది సభ్యులకు కూడా మీరు కుటుంబ పెద్ద లాంటి వారు. ఆరుసార్లు శాసనసభకు ఎన్నికై మంత్రిగా అనేక సంవత్సరాలు పనిచేసిన మీకు ఈ స్పీకర్ బాధ్యతను అప్పగించడం సహేతకమైనదని నేను భావిస్తున్నాను. వెనుకబడిన శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని ఆముదాలవలస నియోజకవర్గం నుంచి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న మీకు చట్టసభల పైన, రాజ్యాంగం పైన సంపూర్ణమైన అవగాహన ఉంది గనుక ఈ సభను ఐదేళ్ల పాటు గొప్పగా, హుందాగా, గౌరవంగా నడిపిస్తారని నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసం ఉంది. కొన్ని సంవత్సరాలు మంత్రిగా పనిచేసిన మీకు పరిపాలన పైన, ప్రజా సమస్యలపైన పూర్తిగా వట్టు ఉంది గనుక ఈ సభను ప్రజా సమస్యల పరిష్కార వేదికగా నిర్వహిస్తారని ఆకాంక్షిస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, నేను రెండవసారి ఎమ్మెల్యేగా ఎన్నికయ్యాను. మొదటిసారి శాసనసభకు 2014లో ఎన్నికైనప్పుడు ఈ పవిత్రమైన దేవాలయంలో అడుగుపెట్టినప్పుడు ఎన్నో ఆశలు, ఆశయాలతో అడుగుపెట్టాము. ప్రజాస్వామ్య దేవాలయం అయిన ఈ శాసనసభలో విలువలు, విశ్వసనీయత రాజ్యాంగస్ఫూర్తిని ఫరిడవిల్లేలా చేస్తారని భావించాము. కానీ దురదృష్టవశాత్తు గత శాసనసభలో సభ నిర్వహణ అలా జరగనందుకు చింతిస్తున్నాము. అప్పుడు ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేగా ఉన్న నేను, ఓ వైపు అధికార పార్టీ రాజకీయ విలువలను, రాజ్యాంగ స్ఫూర్తిని దెబ్బతీసిన తీరును చూసి బాధపడ్డాను. అదే సమయంలో ఇదే సభలో అతి చిన్న వయసులో ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా ఉన్న మా నాయకుడు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు రాజ్యాంగ విలువలను నిలబెట్టడానికి, ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తిని కాపాడడానికి, శాసనసభ పవిత్రతను కాపాడడానికి ఆయన ప్రయత్నించినటువంటి గొప్ప ప్రయత్నాన్ని చూసి గర్వపడ్డాం.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి చప్పట్లు)

అధ్యక్షా, గతంలో ఎలా ఉన్నా సరే, ఏ శాసనసభలో అయితే ప్రజాస్వామ్యాన్ని అపహాస్యం చేశారో, అదే శాసనసభలో ప్రజాస్వామ్యం సగర్వంగా తలెత్తుకునేలా మీరు ఈ సభను నిర్వహిస్తారని ఆశిస్తున్నాము. మీ అధ్యక్షతన మా నాయకుడు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్రెడ్డిగారి సారథ్యంలో కచ్చితంగా ఈ సభ దేశంలో అన్ని రాష్ట్రాల కంటే గొప్పగా, గర్వంగా ముందుకెళ్తుందని ఆకాంక్షిస్తున్నాను. ప్రజా సమస్యలపై పోరాటాలు చేసిన చరిత్ర కలిగిన మీరు ప్రజా గొంతుకను గర్జనలా వినిపించిన మీరు కచ్చితంగా ఇక్కడున్నటువంటి అధికార, ప్రతిపక్షాల 5 కోట్ల మంది ప్రజల గొంతుకను వినిపించేలా చేస్తారని నాకు సంపూర్ణమైన విశ్వాసం ఉంది. ఎందుకంటే ఈ శాసనసభలో ఎంతో గొప్ప ఆదర్శాలకు మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్రెడ్డిగారు శ్రీకారం చుట్టారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీ, కాపు వర్గాల నుంచి ఉప ముఖ్యమంత్రులుగా చేసి ఈ సభ ఒక సామాజిక విప్లవానికి ప్రతీక అని నిరూపించారు. అట్టడుగు వర్గాల గొంతు కూడా స్వేచ్ఛగా శాసనసభలో వినిపించగలమన్న నమ్మకాన్ని మాలో కలిగించారు.

అధ్యక్షా, ఒక గిరిజన మహిళ అయిన నన్ను ఉప ముఖ్యమంత్రిని చేసి ఈ రాష్ట్రానికే కాదు, ఈ దేశానికే ఒక గొప్ప సందేశాన్ని పంపారు.

(ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు భావోద్వేగానికి గురయ్యారు.)

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి చప్పట్లు)

ఉ. 11.50

(సభ్యులు గద్గదస్వరముతో మాట్లాడసాగారు)

అదే స్ఫూర్తితో మీరు గిరిజనులకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న మా గిరిజన సభ్యులందరికీ మా సమస్యలు చెప్పుకునే అవకాశం ఇచ్చి ఒక గొప్ప మానవతావాది అయిన ముఖ్యమంత్రి ఉన్న ఈ ప్రభుత్వంలో మీ వంతు గిరిజనాభివృద్ధికి సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

(అధికారపార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అదేవిధంగా ఆనాడు చట్టసభల్లో మహిళ అని కూడా చూడకుండా మహిళా ఎమ్మెల్యే అయిన ఆర్కే రోజా గారిని ఆరోజు అప్రజాస్వామికంగా ఒక సంవత్సరంపాటు సస్పెండ్ చేసిన తీరు అందరం చూశాం. ఈరోజు సగంపైగా మహిళా జనాభా ఉన్న ఈ రాష్ట్రంలో మహిళా సమస్యలను.. మేమందరం మహిళా శాసనసభ్యులుగా ఎన్నికయ్యాం. మేమంతా మహిళా సమస్యలను మీ దగ్గర విన్నవించుకునే అవకాశం మాకు ఇవ్వాలని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రతిపక్ష నాయకుడు మాట్లాటడానికి మైక్ ఇవ్వని సంప్రదాయాలకు స్వస్తి చెప్పి ఆ చెడు చరిత్రను చెడిపేసి, ప్రతిపక్ష నాయకుడికే కాదు, ప్రతి సభ్యుడికీ మాట్లాడే అవకాశం వచ్చేలా మీరు సభా నిర్వహణ జరిపి, మీ అనుభవంతో ఈ సభా గౌరవాన్ని పెంపొందిస్తారని భావిస్తున్నాను.

మా ప్రాంతానికి చెందిన మిమ్మల్ని స్పీకర్ గా ఎంపిక చేసినందుకు బడుగు బలహీనవర్గాల ఆశాజ్యోతి అయిన ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి మనస్ఫూర్తిగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటూ మీకు మరొక్కసారి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. థ్యాంక్యూ.

(అధికారపార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

శ్రీ పీడిక రాజన్న దొర (SRI PEEDIKA RAJANNA DORA) (సోలూరు): అధ్యక్షా, మా ప్రాంతం నుంచి స్పీకర్ గా ఎన్నికైన మీకు ధన్యవాదాలు, శుభాకాంక్షలు కూడా. మీకు అన్ని వ్యవస్థల గురించి క్షుణ్ణంగా తెలుసు, రాజ్యాంగం, చట్టాలు, పరిపాలనా అనుభవం ఉన్న వ్యక్తి మీరు. అంటే ప్రతి అక్షరం మీకు తెలుసు, సభను ఎలా నడపాలి, సభలో హుందాతనంగా ఎలా ఉండాలి, రాజ్యాంగ రక్షణ ఎలా ఉండాలి, సభలో జరిగిన పొరపాట్లను కూడా జుడీషియల్ రివ్యూలకు వెళ్లకుండా మీ పరిధిలో ఉండేటట్లు చర్యలు ఎలా తీసుకోవాలనేది మీకు క్షుణ్ణంగా తెలుసు. అటువంటి వ్యక్తి మీరు స్పీకర్ గా ఎన్నికయ్యారు.

మనం ఈ సభలో గతంలో చూశాం, ఎటువంటి కార్యక్రమాలు జరిగేవి, ఆరోజు ప్రతిపక్షంలో ఉన్న మేము ఎందుకు బయటకు వెళ్లిపోయాం, బాయ్ కాట్ చేసి బయటకు ఎందుకు వెళ్లాల్సివచ్చిందో మీకు స్పష్టంగా తెలుసు అధ్యక్షా. అటువంటి పరిస్థితులు, పరిణామాలు ఏ సభకు కూడా రాకూడదని తమకు విన్నవించుకుంటున్నాం. ప్రతిఒక్క సభ్యుడినీ గౌరవించాలి, మాట్లాటడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి, సభ్యుల వాదనలు వినాలి, డిబేట్ జరగాలి, వారి సమస్యలను చెప్పుకునే అవకాశం కల్పించాలి. వాటికి సమాధానంగా మంత్రుల నుంచి సభ్యులకు వినిపించాలి. ఇవన్నీ చేస్తుంటే ప్రజలందరూ గమనిస్తారు, సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయి, ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు వస్తుంది.

అలాగే మా ప్రభుత్వం 'నవరత్నాలు' పథకాల గురించి కావచ్చు, మా నాయకుడు ప్రవేశపెట్టిన ఇతర అంశాలు కావచ్చు, అవి ప్రజల దృష్టికి వెళ్లాలి, వాటిని ప్రజలు వినియోగించుకోవాలి, వాటిని ప్రజలు ఆశ్వాదించాలి అంటే 'చర్చ' అనేది ఈ సభ ద్వారా జరగాలి, అప్పుడే ఈ చట్టసభలకు గౌరవం అనేది పెరుగుతుంది.

ప్రజలు మమ్మల్ని చట్టసభలకు పంపినా, మేము చట్టసభల్లో ఉన్నా కూడా, మేము బయటికి వెళ్లిన తరువాత 'మీరు చట్టసభలకు ఎందుకు వెళ్లలేదు, సభలో ఎందుకు మాట్లాడలేదు, ఒకవేళ మాట్లాడితే జవాబు ఎక్కడిచ్చారు' అని అడిగే అవకాశం ఉంటుంది.

అలాగే 'జీరో అవర్' లో అడిగిన ప్రశ్నలకు కూడా సమాధానం వచ్చేటట్లు తమరు చూడాలి అధ్యక్షా. 'జీరో అవర్' లో ఎవరు ప్రశ్నించినా దానికి సమాధానం ఆయా శాఖ నుంచి, సంబంధిత మంత్రి గారి నుంచి తప్పకుండా సమాధానం రావాలి, మిగతా ప్రశ్నోత్తరాలకు సమాధానం మంత్రులు సమాధానం ఇస్తారు.

ఈవిధంగా చట్టసభను మీరు బాగా నడిపిస్తారు అధ్యక్షా. నేను చూసిన వాగ్ధాటి ఉన్న స్పీకర్స్ లో సురేశ్ రెడ్డి గారు, నాదెండ్ల మనోహర్ గారు మంచి వాయిస్ ఉండేది, వారికంటే మంచి వాయిస్ మీది, బిగ్గరగా కూడా మాట్లాడుతారు, మీ వాగ్ధాటితో అందరినీ ఆకట్టుకోగలరు, అందరికీ న్యాయం చేయగలరనే పూర్తి నమ్మకం ఉంది అధ్యక్షా,

మా నాయకుడు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు మిమ్ములను ఏకగ్రీవంగా స్పీకర్ గా చేయడానికి ఎందుకు తపించాడంటే, మీకు ఇన్ని మంచి లక్షణాలు ఉన్నాయి కాబట్టి, ఎంతో అనుభవం ఉంది కాబట్టి, రాజ్యాంగం, చట్టాల గురించి తెలుసు కాబట్టి మీరైతే ఈ సభను బాగా నడపగలరని, ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు తీసుకురాగలరని, చట్టసభ అంటే ఇలా ఉంటుందని, దేనికైనా చట్టసభయే సుప్రీం. ప్రజాస్వామ్యంలో న్యాయస్థానాలు పరిపాలించాల్సిన అక్కరలేదు. ప్రతి అంశానికి మేము న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించాల్సి వచ్చేది. అటువంటి పరిస్థితి రాకూడదు. మీ పరిధిలోనే, మీ పరిపాలనలోనే, ఇక్కడే ఈ శాసనసభలోనే సమస్యలకు పరిష్కారం జరగాలి. ఆవిధంగా మీరు పరిపాలించాలని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

చివరిగా మనవిచేసుకునేదేమంటే, విజయనగరం జిల్లా అంటే వెనుకబడిన జిల్లా అధ్యక్షా. అందులో నాది వెనుకబడిన నియోజకవర్గం, అందులో గిరిజన ప్రాంతం అధ్యక్షా. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు, కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రులుగా ఉన్నప్పుడు కొన్ని పనులు జరిగాయి, కానీ గత ఐదు సంవత్సరాల్లో రెండు కోట్ల రూపాయలతో చేసిన పనులు ఏదీ జరగలేదు, అడిగినా ఇవ్వలేదు. కాబట్టి నా నియోజకవర్గంలోనున్న సమస్యలను నేను సభలో చర్చకు తీసుకువచ్చినప్పుడు నాకు గానీ, మా గిరిజన సభ్యులకు గానీ, మా దళిత ప్రజాప్రతినిధులకు గానీ ఎక్కువ అవకాశం ఇచ్చి, వాటికి మంత్రుల నుంచి సరైన సమాధానం ఇప్పించాలని, అన్ని విధాలా మీరు విజయవంతం కావాలని కోరుకుంటూ సెలవుతీసుకుంటూ మరొక్కసారి శుభాకాంక్షలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వసంత వెంకట కృష్ణప్రసాద్ (SRI VASANTHA VENKATA KRISHNA PRASAD)

(మైలవరం): అధ్యక్షా మీకు శుభాకాంక్షలు. మీతో నిన్న సభలో కలిసిన తరువాత, ఈరోజు ఉదయం ఇక్కడకు బయలుదేరే ముందు మీ గురించి మా తండ్రిగారితో మాట్లాడాను. స్పీకర్ గారు మిమ్ములను అడిగారని మా తండ్రిగారితో చెబితే, ఆయన ఎన్నో విషయాలు ప్రస్తావిస్తూ మీ గురించి చెప్పిన ఒకమాట నన్ను ఆకర్షించింది అధ్యక్షా. ఒకప్పుడు ఆయుధాల వలనగా ఉన్న ఆముదాలవలనని ఎంతో గొప్పగా మార్చిన వ్యక్తి తమ్మినేని సీతారాం గారని చెప్పారు.

(అధికారపార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అట్లాగే మీకు ఎన్నో విలువలు, సీనియర్ శాసనసభ్యులుగా మీకు ఎంతో అనుభవం ఉంది. గత సభలో ఏవైతే విలువలు కోల్పోయామో, ఏ వాణి అయితే వినిపించలేకపోయారో అది ఈ సభలో జరగకూడదని.. ఎందుకంటే గట్టిగా మాట్లాడితే, ప్రతిపక్షం ఇక్కడ నుంచి వెళ్లిపోతే ఉప్పులేని పప్పులాగా ఈ సభ నిస్తారంగా జరిగితే, ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి శాసనసభలో అడుగుపెట్టి మేము కూడా చర్చల్లో పాల్గొని ముందుకు రావాలని, మా ప్రాంత సమస్యలు వినిపించాలని ఎంతో బలమైన కోరికతో సభలో అడుగుపెట్టిన నాలాంటి కొత్తగా సభలో అడుగుపెట్టిన శాసనసభ్యులకు అవకాశం కల్పించాలని, అర్థవంతమైన చర్చకు అవకాశం ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

ఈరోజు ఎంతో అనుభవం కలిగిన మిమ్ములను స్పీకర్ గా ఎన్నిక చేసినందుకు మా సభా నాయకులు ముఖ్యమంత్రి గారు శ్రీ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, మీకు మరొక్కసారి శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను.

గతంలో జి.నారాయణ రావు గారు, సురేశ్ రెడ్డి గారు, నాదెండ్ల మనోహర్ గారు తదితరులను మనం చూశాం. గడిచిన సభలో శాసనసభకు సంబంధించిన వార్తలు టీవీల్లో వచ్చినపుడు బలమైన ప్రతిపక్షం ఉన్నా కూడా వారి గొంతు నొక్కి, వారు వాణి వినిపించలేనపుడు ఒక సాధారణ పౌరుడిగా సభలవల్ల ఆసక్తి లేకపోయింది, మేము చూడలేకపోయాం. కానీ ఈ సభలో అందరి వాణి వినిపించి, మాబోటి కొత్త శాసనసభ్యులకు అవకాశం కల్పిస్తారని ఆశిస్తూ, ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు మీకు మరొక్కసారి శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : బొత్తు సత్యనారాయణ గారూ.. పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రా రెడ్డి గారూ.

(సభ్యులు బొత్తు సత్యనారాయణ గారు సభలో అందుబాటులో లేనందున తదుపరి సభ్యులను పిలవడం జరిగింది)

శ్రీ పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రా రెడ్డి (SRI PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY) (పుంగవూరు): అధ్యక్షా, మీతో నాకు ఉన్న పరిచయం సుదీర్ఘం. శాసనసభ్యులుగా, మంత్రిగా మిమ్ములను చూశాం, మీ పనితీరును బాగా దగ్గరగా చూసినవాన్ని. మీకు మెహమాటం లేదు, ముక్కుసూటిగా మాట్లాడే వ్యక్తిత్వం ఉంది. తోటి శాసనసభ్యులతో ఏవిధంగా ఉన్నారో ఆవిధంగా మీరు అందరి శాసనసభ్యులను ఆదరిస్తారన్న నమ్మకం నాకుంది. మీమీద నమ్మకం పెట్టి మా నాయకుడు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు స్పీకర్ కుర్చీలో కూర్చోబెట్టారో తప్పకుండా స్పీకర్ పదవికి న్యాయం చేస్తారని, మంచి పేరు తెచ్చుకుంటారని నేను భావిస్తున్నాను.

గత శాసనసభలో ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా ఉన్న జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి రెండు నిమిషాలు మాట్లాడానికి మైక్ ఇచ్చిన వెంటనే మైక్ కట్ చేసేవాళ్లు, మేమంతా కూడా పోడియంలోకి వచ్చి ధర్నా చేస్తుంటే అధికార పార్టీ వైపు నుంచి సైగలు, స్లిప్పులు స్పీకర్ కు పోయ్యేవి. నలుగురు మంత్రులు, నలుగురు శాసనసభ్యులను పెట్టుకొని చనిపోయిన వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారిని, ప్రతిపక్షనేత వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని ఏవిధంగా దూషించారో, ఏవిధంగా దూషణపర్వాలు జరిగాయో ఆవిధంగా జరగకూడదని నేను కోరుకుంటున్నాను. ఎన్నో శాసనసభలను, స్పీకర్లను చూశాను కానీ గత ఐదు సంవత్సరాల్లో స్పీకర్ పదవికి ఏవిధంగా అవకీర్తి తెచ్చారో మీరు గమనించాలని, ఆవిధంగా కాకుండా మా నాయకుడికి గానీ, పార్టీకి గానీ, ప్రభుత్వానికి గానీ పూర్తి స్థాయిలో కీర్తిని తెచ్చేవిధంగా, పార్టీ ఇమేజీను గానీ, ప్రభుత్వ ఇమేజీను గానీ పెంచేవిధంగా మీరు పనిచేయాలని మిమ్మల్ని పదే పదే కోరుకుంటూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు నమస్కరించుకుంటున్నాను.

మ.12.00

శ్రీ బొత్తు సత్యనారాయణ (SRI BOTCHA SATYANARAYANA) (చీపురుపల్లి): అధ్యక్షా, స్పీకర్ గా ఎన్నికైన మీకు ముందుగా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. మా ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతం నుంచి మిమ్మల్ని ఎంపిక చేసిన మా సభా నాయకుడుకి, మా పార్టీ వాళ్లకు కూడా పేరు పేరునా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఒక బలహీన వర్గాలకు, మా ప్రాంతానికి సంబంధించిన వ్యక్తిని స్పీకర్ గా ఎంపిక చేయడం ఒక అద్భుతమైన అవకాశం. తమరు (గౌరవ సభాపతిగారిని ఉద్దేశించి) ఆరు సార్లు ఎమ్మెల్యేగా ఎన్నికయ్యారు. మూడు సార్లు మంత్రిగా చేశారు. మీరు ఎన్నో సార్లు చట్టసభలను చూశారు. ఇవాళ రాష్ట్ర మంతా కూడా మిమ్మల్ని చూసి అద్భుతమైన అవకాశం మీకు వచ్చింది. ఎందుకు ఈ మాట చెబుతున్నానంటే నేను కూడా ఒకసారి పార్లమెంట్ సభ్యుడిగా, రెండు సార్లు శాసనసభ్యుడిగా ఈ సభిని మరియు

పార్లమెంట్‌ని చూసిన వ్యక్తిని. అక్కడ జరిగిన సభా వ్యవహారాలు చూసినప్పుడు గత శాసనసభలో నేను లేను గానీ, టీవీలో వస్తున్న అసెంబ్లీలో జరుగుతున్న ప్రసంగం చూసినా కొంత ఇబ్బందికర పరిస్థితుల్లో ప్రజాస్వామ్యం ఎటు వెళ్లిపోతుందా అనే ఒక బాధ ఉండేది. ఎందుకంటే కొత్తగా ఏర్పడిన రాష్ట్రమిది. ఇది రెండో శాసనసభ. గత ఐదు సంవత్సరాలు మొదటి శాసనసభ అయ్యింది. ఇది రెండో శాసనసభ. కాబట్టి రాష్ట్రమంతా కూడా మిమల్ని ఆ శాసనసభలో ఉన్న ఆ శాసనసభాపతికి ఈ శాసనసభాపతికి వ్యత్యాసాన్ని చూస్తారు. ఆ శాసనసభ వ్యవహారాల్ని, ఈ శాసనసభ వ్యవహారాల్ని జరుగుతున్న పనితీరును పరిశీలించే నేపథ్యం. ఈ నేపథ్యంలో ఏదైతే సభానాయకుడిగారు ముందుగా ఆయన ఏ అభిప్రాయాన్ని అయితే తెలియజేశారో ఆయన అభిప్రాయంతో పూర్తి స్వేచ్ఛని, స్వేచ్ఛ అనే పదం ఎందుకు వాడుతున్నామంటే సహజంగా ఎవరైతే స్పీకర్‌గా ఉన్న వ్యక్తో ఇందాక మా ప్రసాద్ గారు చెప్పినట్లు అధికార పార్టీకి సంబంధించిన వ్యక్తిని శాసనసభ స్పీకర్‌గా ఎన్నుకుంటారు కాబట్టి వారికి అవకాశం వస్తుంది. వారికి అవకాశం వచ్చి ప్రోసీ డింగ్స్ జరుగుతున్నప్పుడు బ్రెజర్ బెంచెస్‌లో ఉన్న పెద్దలు స్పీకర్‌ను కనుసైగలతో మానిటరింగ్ చేస్తుంటారు. సాక్షాత్తు కొన్ని సందర్భాల్లో టీవీలో అది ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తుంటుంది కూడా. కానీ అటువంటి సందర్భాలు గానీ ఆ నేపథ్యాలు గానీ అటువంటి పరిస్థితులు గానీ మీకు రావు అని చెప్పి ముందుగా సభా నాయకులు మా అందరి తరపునా మీకు హామీ ఇచ్చారు. అంటే మీకు పూర్తి స్వేచ్ఛనిచ్చారు. ఆ స్వేచ్ఛతో మీరు తప్పకుండా సభా సాంప్రదాయాన్ని ఉన్నత విలువలతో ముందుకు తీసుకువెళతారని నేను అయితే పూర్తిగా విశ్వసిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, మీ గురించి ఏదో కొత్తగా కాదు ... మనం పక్క జిల్లా నుంచి వచ్చాం, పక్క నియోజకవర్గంలో ఉండే వాళ్లం, మన ప్రాంతం వాళ్లం. గత 25 సంవత్సరాలుగా పూర్తిగా క్షుణ్ణంగా తెలిసినవాళ్లం కాబట్టి ఆ నిబద్ధతతో, ఆ పట్టుదలతో మీరు విజయవంతంగా మీ బాధ్యతని నిర్వర్తిస్తారని ఈ శాసనసభ తాలుకా ఔన్నత్యాన్ని మీరు కాపాడతారని ఆ వ్యత్యాసాన్ని కొట్టిచేటట్లు ప్రజలకు తెలియ చెప్పి.. అవును మళ్ళీ ఈ శాసనసభంటే ఇంత హుందాగా ఉంటుందని చెప్పి కొత్తగా సభ్యులు ఎవరైతే వచ్చారో, ఎవరైతే రావాలని అనుకుంటున్నారో నేను కూడా ఒక ఎమ్మెల్యేని అయితే ఈ శాసనసభలో ఈ పరిస్థితుల్లో నా నియోజకవర్గాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి అవకాశం దక్కుతుంది.. స్వేచ్ఛగా నా అభిప్రాయాల్ని చెప్పుకోవడానికి వీలు పడుతుంది. స్వేచ్ఛ వాతావరణం ఉంటుంది. ప్రజాస్వామ్యం వర్ధిల్లుతుందనే సంప్రదాయాల్ని, విలువలను కాపాడతారని నేను అయితే విశ్వసిస్తున్నాం. తప్పకుండా మీరు చేస్తారని అనుకుంటున్నాను. ఇవాళ మిమ్మల్ని ఎన్నుకున్న మా సభానాయకుడుకి, మా పార్టీ సభ్యులందరికీ, మీకు కూడా మరొకసారి శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తూ మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చిన స్పీకర్‌గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU)(టెక్నో):
నవ్యాంధ్రప్రదేశ్‌లో రెండవ శాసనసభకు తమరు స్పీకర్‌గా ఎన్నిక కావడం చాలా సంతోషిస్తున్నాను.

వ్యక్తిగతంగా నా తరపున తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రజలందరి తరపునా మనస్ఫూర్తిగా హృదయపూర్వకమైన శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. మీతో పార్టీలోను, ప్రభుత్వంలోను, కుటుంబ పరంగా కూడా పనిచేసిన సంబంధం ఉందని ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. మీ రాజకీయ ప్రస్థానం మొట్టమొదటసారి ఆముదాలవలస షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో డైరెక్టరుగా ప్రారంభమై 1983వ సంవత్సరంలో విశ్వవిఖ్యాత నటసార్వభౌముడు నందమూరి తారకరామరావు గారు స్థాపించినటుంటి తెలుదేశం పార్టీ యూనివర్సిటీలో మీ ప్రస్థానం ప్రారంభించి ఐదు పర్యాయాలు తెలుగుదేశం పార్టీ తరపునా...

(అధికార పక్ష సభ్యులు “***” అని అన్నారు)

శాసనసభ్యుడిగా ఎన్నికవడం. మళ్ళీ ఈరోజు ఆరవ పర్యాయం. ఆముదాలవలస శాసనసభ్యుడిగా ఎన్నికై ఈ రెండో శాసనసభకి నాయకత్వం వహించడం మరిచిపోలేని సంఘటనగా నేను భావిస్తున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లాకి అచ్చోచ్చింది. ఇంతకుముందు శాసనసభాపతులు మన జిల్లా నుంచి ఎంపిక కావడం, అందులో లక్ష్మీనరసింహ దొర గారు, దివంగత నేత తంగి సత్యనారాయణ గారు, మొట్ట మొదటి సారి ఈ దేశంలో ఒక దళిత మహిళకి శాసనసభాపతిగా మన జిల్లాకి చెందినటువంటి ప్రతిభా భారతిగారు కూడా కావడం మన జిల్లా చరిత్రలో నిలిచిపోయేటువంటి సంఘటన.

మళ్ళీ బలహీన వర్గాలకు సంబంధించిన తమరిని ఈ శాసనసభకి అధ్యక్షులుగా చేయడం చాలా సంతోషిస్తున్నాను. అయితే చిన్న బాధన్పించింది. చాలా మంది చాలా విషయాలు మాట్లాడారు. వాటి జోలికి పోదలుచుకోలేదు. కానీ గతంలో జరిగినటువంటి పరిణామాలు కూడా ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవాల్సినవసరం ఉందని నేను ఒకసారి సభలో సభానాయకుడికి ఈ సభలో ఉన్న సభ్యులకు చెబుతున్నాను. మీరు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నిక కాబడ్డారు. అది ఈ శాసనసభకి చాలా సంతోషం. అయితే గతంలో ఎవరు అధికారంలో ఉన్నా, శాసనసభాపతి ఎన్నిక జరిగేటప్పుడు ఒక సంప్రదాయం ప్రకారం ప్రతిపక్ష పార్టీని ఒకసారి కలిసి, మేము మా పార్టీపక్షాన పలాన వ్యక్తిని శాసనసభాపతిగా నిర్ణయించాం. మీ సహకారం ఇవ్వండి లేకపోతే ఫలాన సమయానికి నామినేషన్ ఇస్తున్నాం. మీ నుంచి కూడా వచ్చి సహకరించండి. ఒక నూతన సంప్రదాయం జరుగుతుందని మమ్మల్ని పిలిస్తే సంతోషించే వాళ్ళం. అది జరగలేదని ఒక బాధ కలుగుతుంది. అదేవిధంగా ఈరోజు ఈ సమయంలో మిమ్మల్ని శాసనసభాపతిగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నిక చేసిన తరువాత

(ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు)

గతంలో ఎప్పుడైనా సరే... గత శాసనసభలో డా.కోడెల శివప్రసాదరావు గారు స్పీకర్ గా ఎన్నికైనప్పుడు ఏకగ్రీవంగా జరిగినప్పుడు కూడా మేము ఆ సాంప్రదాయాన్ని పాటించామని కూడా ఈ సభకి గుర్తు చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈరోజు కూడా గౌరవ ప్రధాన మీరు ఏకగ్రీవంగా....(బెల్)

(ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : వారి అభిప్రాయం చెప్పనివ్వండి. మీకు (ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులనుద్దేశించి) అవకాశం వచ్చినప్పుడు మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU) (టెక్నాలి): అధ్యక్షా, సభా నాయకుడుని పిలిచారు. కనీసం ప్రతిపక్ష నాయకుడుగారు వచ్చి స్పీకర్ గారిని స్థానంలో కూర్చోపెడదామనే ఒక మాట ఎవరైనా వచ్చి చెబితే మేము సంతోషించేవాళ్ళం. మేము ఏమి విమర్శించడానికి కాదు. నేను ఏదో కావాలని చెప్పడానికి కాదు. (బెల్) గత శాసనసభలో జరిగినటువంటి విషయాలన్నీ ఒకసారి ఈ సభలో గుర్తు చేస్తున్నాను తప్ప మీరు (అధికార పార్టీ సభ్యులనుద్దేశించి) చాలా విషయాలు మాట్లాడారు దాని గురించి మాట్లాడదల్చుకోలేదు. ఏది ఏమైనా స్పీకర్ గారు ముక్కు నూటి మనిషి, మంచి వాగ్ధాటి ఉన్నటువంటి వ్యక్తి, ప్రభుత్వంలో అనేక మంత్రి పదవులకు నాయకత్వం వహించినటువంటి వ్యక్తి, సుదీర్ఘమైన రాజకీయ అనుభవం ఉన్న వ్యక్తి కాబట్టి ఈ శాసనసభకు వన్నె తేవాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాను. ఈ దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఈదేశానికి మా జిల్లాకి చెందినటువంటి తమ్మినేని సీతారాం గారి నాయకత్వంలో ఒక ఆదర్శవంతమైన సభగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ శాసనసభకి పేరు రావాలని మనసా,వాచ, కర్మనా కోరుకుంటూ మీరు అధికార పక్షాన్ని, ప్రతిపక్షాన్ని సమానంగా చూస్తారని భావిస్తున్నాను.

మ.12.10

ఎందుకంటే ప్రజాస్వామ్యంలో అధికారపక్షం పాత్ర ఎంత ఉంటుందో ప్రధాన ప్రతిపక్షం పాత్ర కూడా అంతే ఉంటుందని తెలిసిన వ్యక్తులు మీరు కాబట్టి ఆరకంగా ఈ సభలో (బెల్) ఫలప్రదమైన చర్చలు జరిగి ఈ చర్చలద్వారా రాష్ట్రాభివృద్ధితోబాటు రాష్ట్రంలోని అట్టడుగువర్గాల శ్రేయస్సును ఈ శాసనసభలో ప్రతిబింబించే విధంగా కార్యక్రమాలు జరగాలని మనస్ఫూర్తిగా విశ్వసిస్తున్నాను. మరొకసారి మీకు హృదయపూర్వక శుభాభినందనలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్.

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY) (రాయచోటి): అధ్యక్షా, ముందుగా మీరు స్పీకర్ గా ఎన్నికైనందుకు మీకు శుభాభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. స్పీకర్ ఎన్నికైన తరువాత ఒక మంచి కార్యక్రమంగా జరుగుతున్న ప్రొసీడింగ్స్ లో అందరూ గతంలో ఉన్న పరిస్థితులు చెప్పారు తప్ప రాజకీయాలు అసలు మాట్లాడదలచుకోలేదు. వాటి జోలికి వెళ్లను, వాటి జోలికి వెళ్లను

అచ్చెన్నాయుడుగారు మొత్తం రాజకీయాలు మాట్లాడారు. కానీ అచ్చెన్నాయుడుగారు ఒక్క విషయం గుర్తుపెట్టుకోవాలి. గత శాసనసభలో మేం 67మంది సభ్యులం ఉండగా అప్పుడు స్పీకర్ ఎన్నిక సమయంలో వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు సంప్రదాయాలు పాటించారా అని ఒకసారి ఆలోచించుకోవాలి. మిమ్మల్ని సభాపతిగా నిర్ణయించిన తరువాత మా పార్టీ అధ్యక్షులు సభలో ఎలా ఉండాలా అనే విషయం పూర్తిగా సభ్యులకు వదిలివేశారు. గతంతో ఉన్న ప్రోసీజర్ను మేం కూడా కనుక్కొన్నాం. మా పార్టీకి 67మంది శాసనసభ్యులు ఉన్నప్పుడు ఆరోజు మినిమం ప్రోసీజర్ను కూడా పాటించలేదు. కానీ ఈరోజు ఈ సభలో వారు విలువల గురించి మాట్లాడుతున్నారు. గతంలో మా నాయకుడు రాజశేఖరరెడ్డిగారు గాని, ప్రస్తుత మా నాయకుడు జగన్మోహన్రెడ్డిగారు ఎప్పుడూ ఒక మాట చెబుతుండేవారు. తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకుడు నిజమన్నది మాట్లాడితే వారి తలకాయ వేయివక్కలు అవుతుందని ఒక ముని శాసించాడని అంటారు. కానీ వారి పార్టీ నాయకులకు అందరికీ అదే వచ్చింది. వారి పార్టీ నాయకులు నిజాలు మాట్లాడరు. రాజకీయ కోణంలో తీసుకెళ్లాలనే రీతిలో మాట్లాడుతున్నారు. మీరు ఎన్నికైన తరువాత సభానాయకుడు, ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకుడు వచ్చి మిమ్మల్ని అధ్యక్షస్థానంలో కూర్చోబెట్టాలని ప్రాటెం స్పీకర్గారు విన్నవించినా కూడా దానిని వినిపించుకున్నారో, లేదో కానీ బలహీనవర్గాలకు సంబంధించిన వ్యక్తి గౌరవ సభాపతిగా ఎన్నికైతే వారిని సంప్రదాయంగా సభాపతి స్థానానికి తోడ్కొని వచ్చి వారిని ఛైర్లో కూర్చోబెట్టకుండా వారి వెనుకనున్న సభ్యులతో మాట్లాడించడం ఎంతవరకు సమంజసమో ఒకసారి ఆలోచించుకోమని కోరుతున్నాను. కనీస విలువలు పాటించకుండా ఎదురుదాడి చేసే విధానంలో వారు వెళ్లకూడదనేది మా విన్నపం. మీకున్న అనుభవంతో మీరు సభాపతిస్థానంలో ఉండి చక్కగా సభను నిర్వహిస్తారని అందరూ అనుకుంటున్నారు. మీరు ఆ విధంగా హుందాతనం పాటిస్తారని కోరుతున్నాను. వారు గతంలో చేసిన పొరపాట్లవల్ల దైవనిర్ణయం ప్రకారం వారికి వచ్చిన సీట్లు ప్రజానిర్ణయం ప్రకారం మీరు చూశారు. ఇప్పుడైనా వారు మారాలని, కనీసం కొన్ని వాస్తవాలు అయినా మాట్లాడమని ప్రతిపక్ష నాయకుని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇప్పుడు సభ్యులు మాట్లాడుతూ అబద్ధం అని అన్నారు. అది అన్పార్లమెంటరీ. దానిని సత్యదూరమని ఇకముందు మాట్లాడే సభ్యులు గమనంలోకి తీసుకోవాలి. తరువాత నేరుగా సభ్యులు మరొక సభ్యులను don't call their names. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడిన దానిలో వాస్తవం ఉందనో, వాస్తవం లేదనో మీ అభిప్రాయాలు మీరు చెప్పండి. దీనిని కాస్త పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

One important announcement.

ANNOUNCEMENT

I am to announce to the House that Sri Nara Chandrababu Naidu, MLA, has been elected as the Leader of the Telugu Desam Legislature Party as per the communication received by me. I recognise Telugu Desam Party as the main Opposition Party in the Assembly and its leader Sri Nara Chandrababu Naidu, MLA. is recognised as the Leader of Opposition in the House.

శ్రీ కోటంరెడ్డి శ్రీధర్ రెడ్డి (SRI KOTAMREDDY SRIDHAR REDDY) (నెల్లూరు గ్రామీణం):
 అధ్యక్షా, నవ్యాంధ్ర రెండో శాసనసభకు స్పీకర్ గా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైన శ్రీ తమ్మినేని సీతారాంగారికి శుభాకాంక్షలు. ఈ సందర్భంలో కొన్ని వాస్తవాలు మాట్లాడుకోవాల్సిన అవసరముంది. ఎవరు స్పీకర్ గా ఎన్నికైనా వారికి అభినందనలు తెలియజేస్తూ వారి గుణగణాలు చర్చించుకోవడం, మరుసటి రోజునుంచి గత సంప్రదాయాలే గతంలో ఉన్న పద్ధతి. అలా కాకుండా మీ ఎన్నిక సందర్భంగా మీకు శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తూ కూడా స్పీకర్ వ్యవస్థ గురించి, గతం గురించి వర్తమానంలో మాట్లాడుకుంటే భవిష్యత్తు చాలా చక్కగా ఉంటుంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలను ఎన్నికలవేళ పొగడడం, మేం అధికారంలోకి వస్తే అన్ని రకాలుగా ప్రాధాన్యతనిస్తామని చెప్పడం, ఎన్నికలైన తరువాత ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలు పల్లకి మోసే బోయీలుగా మారిపోవడం గత చరిత్ర. కానీ మా నాయకుడు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు గత చరిత్రకు భిన్నంగా స్వాతంత్ర భారత చరిత్రలో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 294 మంది శాసనసభ్యులు ఉన్నప్పుడు కూడా ఇవ్వని అవకాశాలు ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు మంత్రివర్గంలో 60 శాతం ఇచ్చి ఈ దేశంలో రోల్ మోడల్ ముఖ్యమంత్రిగా జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు మారారు. స్పీకర్ వ్యవస్థ దిగజారుతున్నదని, తగ్గుతున్నదని చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడారు. అందుకు కారణం స్పీకర్ పదవిలో కూర్చున్న వ్యక్తులు కారణం కాదు. స్పీకర్ పదవిలో కూర్చున్న వ్యక్తుల పాత్ర తక్కువ గానీ అప్పటి ముఖ్యమంత్రుల పాత్ర చాలా ఎక్కువని నేను ప్రగాఢంగా నమ్ముతున్నాను. స్పీకర్ వ్యవస్థ గురించి మనం మాట్లాడుకోవాలంటే స్పీకర్ పదవిలో కూర్చున్న వ్యక్తి దైవాంశ సంభూతుడు కాదు, వారు ఆకాశం నుంచి రాలేదు. ఒక పార్టీలో పనిచేసిన సభ్యుడే. అధికార పార్టీకి ఎక్కువ మంది సభ్యులంటారు కాబట్టి వారు స్పీకర్ గా ఎన్నుకున్న వ్యక్తి నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించకుండా కేవలం అధికారపక్షానికే అనుకూలంగా వ్యవహరిస్తుండడం తప్పనిసరి పరిస్థితి. అది ముఖ్యమంత్రుల ప్రోద్బలం. అయితే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ఈరోజు ఈ సభలో మాట్లాడిన మాటలు 50 సంవత్సరాల అనుభవం మాది, 40 సంవత్సరాల ఇండస్ట్రీ మాది అని చెప్పుకుంటున్న వ్యక్తులు కూడా గుండెల మీద చేతులు వేసుకొని ఆశ్చర్యంగా చూడాల్సిన పరిస్థితి. ఈ దేశంలో ఉండే ముఖ్యమంత్రులందరూ కూడా జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడిన మాటలను గుర్తుంచుకోవాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు చాలా స్పష్టంగా రెండు మాటలు చెప్పారు. మాకు సంఖ్యాబలం ఉందని మేం మా ఇష్టారాజ్యంగా సభలో వ్యవహరించం. స్పీకర్ గా

మీకు పూర్తి స్వేచ్ఛ ఉంటుంది కాబట్టి మీరు సభను గౌరవంగా నడపండిని, అన్ని పార్టీల సభ్యులకు సమాన అవకాశాలు ఇవ్వమని కోరారు. అంతేకాకుండా స్పీకర్ స్థానంలో కూర్చున్న మీరు గతంలో వారు చేసినట్లుగా మీరు చేయకండి అని కోరుతున్నాను. గతంలో సంతలో పశువులను కొన్నట్లుగా శాసనసభ్యులకు ప్రలోభాలు పెట్టి అడ్డంగా కొనుక్కున్నా దాని గురించి ఫిర్యాదు చేస్తే అయిదు సంవత్సరాలుగా దానిపై చర్యలు తీసుకోలేదంటే అలాంటి స్పీకర్ స్థానంలో ఉన్న వ్యక్తుల మీద ప్రజలలో ఎంత గౌరవభావం ఉందో అర్థమవుతుంది. అయితే స్పీకర్ స్థానంలో ఉన్న వ్యక్తులు చర్యలు తీసుకోలేదు. అందుకు అప్పటి ముఖ్యమంత్రిలే కారణమని చెప్పక తప్పదు. ఈరోజు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడిన మాటలు వింటే మాకు గతం గుర్తుకొస్తోంది. ఇదే శాసనసభలో భరతమాత ముద్దుబిడ్డ, ప్రజాఉద్యమకారుడు తరిమెల నాగిరెడ్డిగారు ఒక మాటన్నారు. పార్లమెంట్, అసెంబ్లీలు బాతాఖానీ క్లబ్బులుగా మారిపోయాయి, ఈదేశంలో వేర్పాటువాదం, తీవ్రవాదం వస్తుందని, ఇకనుంచి ఈ అసెంబ్లీలోకి అడుగుపెట్టనని చరిత్రాత్మక ఉపన్యాసం చేసి వెళ్లిపోతారు. కానీ అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారి స్థానంలో వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు కనుక ఉండి ఉంటే తరిమెల నాగిరెడ్డిగారు అటువంటి మాటలు మాట్లాడేవారు కాదు. పార్లమెంట్ మీద, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థమీద నాగిరెడ్డిగారికి విరక్తి వచ్చేది కాదు. అప్పటి ముఖ్యమంత్రిలు అలా వ్యవహరించారు కాబట్టి పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ మీద నాగిరెడ్డిగారికి విరక్తి పుట్టింది. గౌరవ సభాపతిగారికి ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నిరకాలుగా స్వేచ్ఛనిచ్చారు. ఈ సభను స్వేచ్ఛగా సంప్రదాయాలకు అనుగుణంగా నడపండి. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడు నారా చంద్రబాబు నాయుడిగారితో సహా అధికార పక్ష సభ్యులకు, ప్రతిపక్ష సభ్యులకు ప్రజల గొంతుక వినిపించేందుకు మీరిచ్చిన అవకాశాలను సద్వినియోగం చేసుకుంటే పూర్తి స్వేచ్ఛనివ్వండి. మీరిచ్చిన అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోకుండా ముఖ్యమంత్రిగారికి, మీకు, ప్రభుత్వానికి పేరు వస్తుందనో మీరిచ్చిన స్వేచ్ఛను దుర్వినియోగం చేస్తే వారు ప్రతిపక్ష నేతా, ప్రతిపక్ష సభ్యులూ, అధికారపక్ష సభ్యులూ, మంత్రులూ అన్న తేడా లేకుండా మీరు కొరడా రుఖిపించాలని కోరుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మీమీద పెట్టినటువంటి బాధ్యతలలో మీరు బాగా రాణిస్తారని భావిస్తున్నాను. మీకు కవితాత్మక హృదయం ఉందని, మీరు కవితలు బాగా రాస్తారని నేను విన్నాను.

మ. 12.20

మీ కవి హృదయం ఈ శాసనసభా స్పీకర్ గా వికసించాలని కోరుకుంటున్నాను. నా మాటలు ముగించే ముందు చిట్ట చివరిగా ఒక శాసనసభ్యుడిగా నా సూచన. ఇందాకే మిత్రులు చెప్పారు. శాసనసభకు ఎన్నికైన వ్యక్తి, స్పీకర్ గా ఎన్నికైన తరువాత పార్టీకి రాజీనామా చేయాలని చెప్పారు. ప్రపంచంలోనే కాదు, ఈ దేశంలో చాలా మంది మేధావులు చేసిన సూచన ఇది. స్పీకర్ శాసనసభకు తండ్రి లాంటి వాడు, ముఖ్యమంత్రి గారు పెద్దన్న. ప్రతిపక్ష నేత చిన్నన్న. ఇందాకే నేను చెప్పాను. ఆ స్పీకర్ స్థానంలో కూర్చున్న వ్యక్తులు దైవాంశ సంభూతులేమీ కాదు. ఆకాశం నుంచేమీ రాలేదు. పార్టీ కార్యకర్తలే. కాబట్టి స్పీకర్ స్థానంలో కూర్చున్న వ్యక్తి

నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించాలంటే స్పీకర్ స్థానంలో కూర్చున్న వెంటనే తన పార్టీకి రాజీనామా చేయాలి. స్పీకర్ పదవి పూర్తైన తరువాత ఆయనకు నచ్చిన పార్టీలోకి వెళ్లే అవకాశం ఆ స్పీకర్ స్థానంలో కూర్చునే వ్యక్తికి చట్టం ఇవ్వాలి. అంతేకాకుండా ఆ వ్యక్తికి ఆ ఎన్నికల్లో ఏ పార్టీ కూడా పోటీ పెట్టకూడదు. ఇలాంటి అవకాశాలు వచ్చినట్లైతే స్పీకర్ స్థానాలు మరింత రాణిస్తాయి. ఎందుకంటే వై.ఎస్.జగన్ గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారని కాబట్టి విశాలహృదయంతో, సహృదయంతో ఆలోచిస్తున్నారు కాబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభను, సాంప్రదాయాలను ఈ దేశంలోనే ఒక ఆదర్శంగా నిలబెట్టాలన్న ఆలోచన ఉన్నటువంటి ఒక గొప్ప రాజకీయ దార్శనికుడు కాబట్టి ఇప్పుడు అవసరం లేదు గానీ రేపటి రోజు, భవిష్యత్తులో ఈ దేశంలో చాలా రాష్ట్రాల్లో స్పీకర్లు స్వేచ్ఛగా పనిచేయాలంటే ఈ మేధావుల సూచన పరిగణనలోకి తీసుకునే విధంగా మీరు కూడా స్పీకర్గా అనేక కాన్ఫరెన్స్లలో పాల్గొంటారు కాబట్టి దీనిని ఒక చట్టం చేస్తే బాగుంటుందని నా సూచన.

అధ్యక్షా, స్పీకర్ స్థానంలో కూర్చున్న మీరు గొప్ప స్పీకర్గా రాణించాలని మనసా, వాచా మరొకసారి శాసనసభ పక్షాన కోరుకుంటున్నాను. స్వతంత్ర భారతదేశ చరిత్రలో ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా 60 శాతం ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీలకు అవకాశాలు ఇచ్చి స్పీకర్ స్థానంలో, రాజ్యాంగ పదవిలో వెనుకబడిన వారికి అవకాశాలు ఇచ్చారు. ఇందాకే ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా వెనుకబడిన వర్గాలంటే బ్యాక్వర్డ్ క్లాస్స్ కాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్కు వెన్నెముక ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీలని ఇది మాటల్లో చెప్పడం కాదు, చేతల్లో చూపించిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు ఈ సందర్భంగా మాట్లాడేటప్పుడు ఒక్కసారి గతాన్ని గుర్తుంచుకుని మాట్లాడితే బాగుంటుంది. గతాన్ని గుర్తుంచుకోకుండా ఇప్పుడు వచ్చి ప్రవచనాలు చెబితే, టీవీల్లో చూసి ప్రజలు అసహ్యించుకుంటారని తెలియచేసుకుంటూ మరొకసారి మీకు శుభాకాంక్షలు తెలియచేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కరణం బలరామ కృష్ణమూర్తి (SRI KARANAM BALARAMA KRISHNA MURTHY)

(చీరాల) : అధ్యక్షా, మీరు ఆరుసార్లు ఎంఎల్ఏగా, మూడు సార్లు మంత్రిగా చేశారు. వాస్తవంగా మీరు నమ్మిన దానిని గట్టిగా చెప్పగలిగిన శక్తి మీకు ఉంది. అనేకసార్లు మేము అబ్జర్వ్ చేశాం. ఈ సభను నడిపేటప్పుడు సభాపతి స్థానంలో ఎవరు కూర్చున్నా సరే నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించాల్సిన అవసరముంది. ఏ ఒక్క పార్టీని గురించి నేను చెప్పడం లేదు. అధ్యక్షా, గతంలో కూడా నేను చూశాను. నేను 1978 సంవత్సరం నుంచి చాలా మంది స్పీకర్లను చూశాను. ఆరోజుల్లో దివిత్ పాండే గారు గానీ, కోన ప్రభాకర రావు గారు గానీ, రామచంద్రారెడ్డి గారు గానీ, వెంకట రత్నం గారు గానీ, నారాయణరావు గానీ, యనమల రామకృష్ణుడు గారు గానీ, ప్రతిభా భారతి గానీ, సురేష్ రెడ్డి గారు గానీ, కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు గానీ

వీళ్లందరూ సభాపతులుగా చేశారు. మేము శాసనసభ్యులుగా వచ్చిన మొదట్లో వింటుండే వాళ్లం. బి.వి.సుబ్బారెడ్డిగారు, పిడతల రంగారెడ్డి గారు వీళ్లందరూ ఆ ఛైర్లో కూర్చున్నప్పుడు తన, మన అనే తేడా లేకుండా సబ్జెక్టు ఏదైతే ఉందో, ఆ సబ్జెక్టు మీదే మాట్లాడమని ఆఖరుకి మంత్రులను కూడా మందలించేవారు. మంత్రులకు కూడా సూచనలు ఇచ్చి రెక్టిఫై చేసుకోమని చెప్పి సామర్థ్యంతో ఆ ఛైర్లో కూర్చుని సభను నడిపిన సందర్భాలు అనేకం చూశాము.

అధ్యక్షా, లోక్ సభలో చూశాం. ఇందాక జగన్ గారు కూడా సోమనాథ్ చటర్జీ గారి పేరు ఉదహరించారు. సోమనాథ్ చటర్జీ గారితో మాకు చాలా అనుబంధం ఉంది. నేను ఒకసారి ఎంపీగా పనిచేయడం జరిగింది. గతంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి బాలయోగి గారిని స్పీకర్ గా ఎన్నిక చేయడం జరిగింది. ఆయన ఎంత నిష్పక్షపాతంగా సభను నడిపారో మేము కళ్లారా చూశాం. వాళ్లందరూ ఇప్పుడు మన మధ్యన లేరు. ఏదేమైనప్పటికీ కూడా సభలో ఉన్న సభ్యుల హక్కులను కాపాడవలసిన అవసరముంది. ఇవతల వాళ్లు ఇచ్చిన అంశాల్లో సరైన సమాధానం రానప్పుడు సమాధానం చెప్పించాల్సిన బాధ్యత కూడా మీకు ఉంటుంది. కాబట్టి సభ్యుల హక్కులను కాపాడవలసిన బాధ్యత కూడా మీకు ఉంటుంది. ఈ సందర్భంగా మీకు ప్రత్యేకంగా శుభాకాంక్షలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ సమయంలో ఇంతకు మించి వేరే మాట్లాడేందుకు నేను ప్రయత్నం చేయడం లేదు. నమస్తే.

శ్రీ కోలగట్ల వీరభద్ర స్వామి (SRI KOLAGATLA VEERABHADRA

SWAMY)(విజయనగరం): అధ్యక్షా, ఈ శాసనసభలో అధ్యక్ష స్థానాన్ని అలంకరించిన మీకు, సభ అంతా ఏకగ్రీవంగా మిమ్మల్ని ఆ స్థానంలో కూర్చుండబెట్టినందుకు, సభలోని సభ్యులకు అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మీకూ, నాకూ అనుబంధం ఉంది. మీది శ్రీకాకుళం జిల్లా, మాది విజయనగరం జిల్లా. అందరూ జిల్లాలు వేరు అనుకుంటారు గానీ ప్రాంతాలకు వచ్చేసరికి మీది, మాది ఉత్తరాంధ్ర. ఉత్తరాంధ్ర ప్రజల తరపున, విజయనగరం జిల్లా ప్రజల తరపున, విజయనగరం శాసనసభా నియోజక వర్గం ప్రజల తరపున మరొక్కసారి మీకు అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. అనేక సభల్లో మీరు కూర్చున్నారు. అనేక సభల్లో మీరు కూర్చున్న సందర్భంలో సభాపతి స్థానంలో కూర్చున్న వ్యక్తి ఏ విధంగా ప్రవర్తించి ఉంటే బాగుంటుందనే ఒక ఆలోచన మీకు కలిగి ఉంటుంది. ఆ ఆలోచనకు అనుగుణంగా ఈరోజు మీరు కూర్చున్న స్థానానికి మరింత గౌరవం వచ్చే విధంగా నిష్పక్షపాతంగా 174 మంది శాసనసభ్యులను ఒకే విధంగా చూడాలని కోరుకుంటున్న వ్యక్తిని నేను. ఈ సభలో అనేక మంది కొత్త సభ్యులుగా ఎన్నిక కాబడ్డారు. నియోజక వర్గాల్లో ఉన్న ప్రజలు ఎన్నిక కాబడిన మా శాసనసభ్యుడు శాసనసభలో ఎప్పుడు మాట్లాడతారు, ఎప్పుడు మేము టీవీలో మా శాసనసభ్యుడిని చూస్తామని అనుకుంటుంటారు. అటువంటి వారికి అవకాశం కల్పించాలి. మేము కూడా మాట్లాడేందుకు అవకాశం

దక్కించుకునేందుకు, సభలో సాంప్రదాయ బద్ధంగా నిర్వహిస్తున్న ట్రైనింగ్ క్లాసుని త్వరలో ఏర్పాటు చేసి నూతన సభ్యులకు తగిన ప్రోత్సాహం ఇవ్వవలసిన అవసరముంది.

అధ్యక్షా, అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఈ రాష్ట్రంలో ఇంత వరకూ చేయడానికి పని లేదు. తినడానికి తిండి లేదు. దానికి సాక్ష్యం వలసలు. వలసలు ఏ విధంగా ఉన్నాయంటే తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని చెన్నైలో గానీ, పక్కనున్న హైదరాబాద్‌లో గానీ అనేకసార్లు భవంతులు కూలిపోయి మనుషుల ప్రాణాలు పోయినప్పుడు ఆ వ్యక్తులు ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి చెందిన వారు కావడమే వలసలు ఉన్నాయనడానికి సాక్ష్యం. అటువంటి వలసలను ఆపవలసిన అవసరం ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఈ రాష్ట్రాన్ని అన్ని రంగాల్లో ముందుకు తీసుకు వెళుతుందన్న నమ్మకం మే, 23వ తేదీన ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రజలకు కలిగింది. ఈరోజు ఎలా నమ్మకం వచ్చిందంటే రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్నికైన వ్యక్తి యువకుడు. దమ్మున్న నాయకత్వం కలిగిన వ్యక్తి. మాట తప్పని మడమ తిప్పని వ్యక్తిగా పేరు పొందిన వాడు. ఈరోజే కాదు, స్వాతంత్ర్యం రాక ముందు చక్రవర్తి రాజగోపాలాచారి గారు “ఈరోజు భారతదేశపు పునాదులు యువకుల భుజస్కంధాలపై ఆధారపడి ఉన్నాయి అనడంలో అతిశయోక్తి లేదు” అని అన్నారు.

మ.12.30

యావత్ ఆంధ్ర రాష్ట్ర పరిపాలన గానీ, ప్రజల భవిష్యత్‌గానీ యువకుడైన జగన్‌మోహన్‌రెడ్డిగారి మీద పెట్టి ఉన్నారు. యావత్ ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రజానీకం సుఖంగా సంతోషంగా ఉండాలని, అలాగే రాష్ట్రంలో బడుగు బలహీన హరిజన గిరిజన ప్రజల అభ్యున్నతి కోసం పాటుపడతాడనే ఒక నమ్మకం ఈ ముఖ్యమంత్రి మీద ఉంది. మరి గతంలో మాకు అనుభవం ఉంది. అనుభవం ఉందని 2014 ఎన్నికల్లో ప్రజలకు చెప్పి అధికారంలోకి వచ్చిన వ్యక్తులు ఈ రాష్ట్రాన్ని అభాసుపాలు చేసిన పరిస్థితిగానీ అధోగతిపాలు చేసిన పరిస్థితిగానీ ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజలు చూసుకున్నారు. కొత్తగా మొన్న జరిగిన ఎన్నికల్లో అనుభవం ఉన్న వ్యక్తి మమ్మల్ని గట్టెక్కిస్తాడంటే నట్టేట్లో ముంచేశాడని సొంత పార్టీ వాళ్లే బాధపడుతున్న పరిస్థితి. అటువంటి అనుభవం రాష్ట్రాభివృద్ధికి అవసరం లేదు. ఒక సంకల్పబలం కావాలి. ఇందాక మాట్లాడిన పెద్దలు చాలా మంది చెప్పారు. స్పీకర్‌గా మీ బాధ్యతలను మీరు నిర్వహించేటప్పుడు మిమ్మల్ని ఆటంకపరచడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తుంటారు. కానీ మీ జీవిత చరిత్రను చదివేటప్పుడు మరి ఎవరు కూడా మీ స్థానం దగ్గరకొచ్చి మిమ్మల్ని ఇబ్బంది పెట్టరని అనుకున్నాను. దానికి కారణం గతంలో మీరు మిస్టర్ ఆంధ్రాగా రావడం అందరు కూడా గమనించారు. అటువంటి ధైర్యంతో కూడిన పనిని ఎవరూ చేయరని అనుకుంటున్నాము. మరి ఈరోజు మాట్లాడిన గౌరవ ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు ఒక విషయం మాకు తెలియదని చెప్పారు. నాకు కొత్త కాదు మూడోసారి ఇక్కడ ఉన్నానని. మాకు ఆయన చెప్పిన తర్వాత

తెలిసిందేమో గానీ, ఆయనకు తెలియని విషయం ఒకటి ఉంది. అది ఆయనకు శాశ్వతమైన స్థానం. మళ్ళీ ఇటువైపు వచ్చే అవకాశాన్ని జగన్మోహన్రెడ్డిగారు కల్పించరు.

(అధికార పార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

పోతే దెయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లు సభాసాంప్రదాయాల గురించి ఆ నాయకులు చెబితే తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం మాకు లేదు. ఈ సభను ఏ విధంగా నడపాలి, సభలో సాంప్రదాయాలు ఏ విధంగా ఉంచాలనేది మా నాయకుడికి తెలుసు. ఎప్పుడు కూడా వ్యక్తిని బట్టి సభకు గౌరవం రావాల్సే తప్ప అధికారాన్ని బట్టి కాదనే విషయాన్ని తమరికి విన్నవించుకుంటూ, మరొక్కసారి ఈ సభకు ఏకగ్రీవంగా సభాధిపతిగా ఎన్నికైన మీకు మా ధన్యవాదాలను తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ అంబటి రాంబాబు (SRI AMBATI RAMBABU)(సత్తెనపల్లి): అధ్యక్షా మీరు ఈ రెండవ శాసనసభకు అధ్యక్షులుగా, సభాపతిగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనందుకు నా హృదయపూర్వకమైన ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సభాపతి స్థానం రానురాను చాలా క్లిష్టమైన స్థానంగానూ, ప్రజలు చాలా దగ్గరగా గమనిస్తున్న స్థానంగానూ రూపొందింది. పూర్వం నేను తమరితోబాటు 1989 నుంచి 1994 వరకు శాసనసభలో ఉన్నాను. ఆ రోజుల్లో టీవీలు లేవు. ఏదో వార్తల్లో చెప్పేవాళ్లు సభాధ్యక్షులు ఇలా అన్నారు అంబటి రాంబాబుగారు ఇలా అన్నారు అని. కానీ ఈ రోజున ప్రతీ క్షణం సభలో ఏమి జరుగుతున్నది? సభాధ్యక్షులు ఏమి మాట్లాడుతున్నారు? ప్రతిపక్ష నాయకులు ఏమి మాట్లాడుతున్నారు? సభానాయకులు ఏమి మాట్లాడుతున్నారు? ప్రతీది గమనించే ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా వచ్చిన తర్వాత ప్రజలకు అతి చేరువైయ్యింది. అందువలన శాసనసభలో జరుగుతున్న ప్రతి విషయాన్ని చక్కగా గమనిస్తున్నారు. గమనించి మళ్ళా అయిదు సంవత్సరాల తర్వాత తీర్పు కూడా ఇస్తున్నారు. అయితే ఇక్కడ గమనించాల్సిందేమంటే మీరు చాలా అనుభవజ్ఞులు, ఆరు సార్లు శాసనసభకు ఎన్నికకాబడిన వారు. వివిధ పదవులను నిర్వహించిన వారు. మీకు అంత అమోఘమైన అనుభవం ఉన్నది. ఆ అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకునే సభానాయకుడు మిమ్మల్ని సభాపతిగా ఎన్నుకుంటే సభను సక్రమంగా నిర్వహించగలుగుతారని, అందరికీ న్యాయం చేయగలుగుతారనే విశ్వాసంతో మీకు ఆ పదవిని ప్రపోజ్ చేయడం జరిగింది. దానికి తగ్గట్టుగానే ఏకగ్రీవంగా సభ్యులు ఎన్నుకున్నారు. వారికి కూడా ఈ సందర్భంగా నా అభినందనలను తెలియజేస్తున్నాను. అయితే సభానాయకులు ఒక మాట చెప్పారు. నాకైతే చాలా ఆనందమేసింది. ఎప్పుడు కూడా మనం కంపేరిజన్ గానీ లేదా పోలిక గానీ ఎప్పుడు చేస్తామనంటే సభాపతిగారిని, గత సభాపతి ఎలా వ్యవహరించారు? ఇప్పుడు అపోజిషన్ లీడర్ గారు ఇంతకు ముందు అపోజిషన్ లీడర్తోబాటుగా ఎలా వ్యవహరించారు? ఇప్పుడు సభానాయకుడు ఇంతకు ముందు సభానాయకుడితో ఎలా వ్యవహరించారు? ఈ కంపేరిజన్ అనేది సర్వసాధారణంగా వచ్చే అంశం. సభానాయకుడు మాట్లాడుతూ ఒక మాట ఏమి

చెప్పారంటే, గత శాసనసభలో జరిగిన సన్నివేశాలు ఆ శాసనసభలో ఉన్న సభాపతిగానీ, ఆ శాసనసభలో ఉన్న సభానాయకుడు గానీ, ప్రవర్తించిన తీరు ఏ విధంగా ఉన్నదో ప్రజలు గమనించారు. దానికి భిన్నంగా ఇప్పుడు మేము ప్రవర్తించబోతున్నామనే ఒక హామీనిచ్చారే, అది తమరికి సభాపతి నిర్వహణలో మీకు మార్గం సుగమం అయ్యిందని తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే నేను శాసనసభలో రెండోసారి ఉన్నప్పటికీ అనేక శాసనసభలను దగ్గరగా పరిశీలిస్తూ వచ్చాను. సభాపతి స్థానంలో ఆ గౌరవ స్థానంలో ఉన్న వ్యక్తి ఎలా ప్రవర్తించాలి అనేది సభానాయకుడి చేతిలో రిమోట్‌ని పెట్టుకుని ప్రవర్తించిన సందర్భాలను కోకొల్లలుగా చూశాము. ఇప్పుడు మా సభానాయకులు ఇచ్చిన హామీ ఏమిటంటే నా దగ్గర రిమోట్ ఉండదు, మీరు సక్రమంగా వ్యవహరించడానికి కావాల్సిన సహకారాన్నంతా సభ నుంచి మేము ఇస్తామనే హామీ మీ మార్గాన్ని అతి సులువుగా చేరుకోవడానికి ఉపయోగపడుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అయితే చాలా సందర్భాలలో నేను చూస్తున్నాను, సభాపతులు వ్యవహరించిన తీరు చాలా ఎబ్బెట్టుగా ఉంటుంది. అందువల్లనే చాలా మంది సభాపతులు మళ్లా తిరిగి next శాసనసభలో కనిపించరు. ఎందుకు కనిపించరంటే వాళ్లు ప్రవర్తించిన తీరుకి ప్రజలు వెంటనే పనిప్రెంటునిస్తున్నారు. మీకు అలా జరిగే అవకాశం లేదు. మళ్లా శాసనసభకు మీరు వచ్చే విధంగా మీరు ప్రవర్తించగలరనే విశ్వాసం నాకు ఉంది.

మ.12.40

అధ్యక్షా, ఇక్కడ పెద్దలు అచ్చెన్నాయుడు గారు మాట్లాడారు. మాట్లాడినప్పుడు అప్పటిదాకా చాలా మంది గమనించలేదు. నేనైతే గమనించి మాట్లాడదామని అనుకున్నానని వారికి వారే ప్రస్తావన చేశారు. వారే నెత్తి మీద పెట్టుకున్నారేమో మరి నాకు తెలియదు. పెద్దలు, అనుభవజ్ఞులు. నేను గతంలో శాసనసభలో లేకపోయినా కూడా గత శాసనసభలో సభాపతిని ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నప్పుడు 67 మంది శాసనసభ్యులు కల్గినటువంటి ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులు, సభా నాయకులు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఇద్దరూ సాదరంగా వచ్చి ఆ వేదిక మీదకు, ఆ సభాపతిని తీసుకువెళ్లి అక్కడ కూర్చోబెట్టారు. చూసినప్పుడు చాలా కనులవిందుగా ఉన్నది, అద్భుతమైన సంప్రదాయాన్ని చేశారని అనిపించింది. కానీ, ఇందాక కూడా మీ ఎన్నికను ఏకగ్రీవంగా జరిగిందని ప్రకటించిన తర్వాత మిమ్మల్ని సభా స్థానంలో కూర్చోబెట్టడానికి సభా నాయకులు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారైన శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఇటువంటి వైపు నుంచి వస్తున్నప్పుడు నేను అటువైపు చూశాను. శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా అటువైపు నుంచి వస్తున్నారేమోనని నేను అనుకున్నాను. ప్రతిపక్షనాయకుల వారు..... మీరు ఆదేశించిన తరువాత మాట్లాడతారు. దయచేసి నన్ను disturb చేయొద్దని నేను మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, వారు చాలా అనుభవజ్ఞులు. He is a tall man not only physically. అనుభవంలో కూడా చాలా గొప్ప వారు. కాదని నేను అనను. వారు కూడా నాలుగు అడుగులు ఇటువైపుకు వేసి వచ్చి, ఆ

వేదిక మీదకు వచ్చి అలా మిమ్మల్ని ఆ స్థానంలో కూర్చోబెట్టి దిగి వెళ్ళినట్లైతే ఎంతటి చక్కటి సంప్రదాయాన్ని వారు నిర్వహించారని గొప్పగా చెప్పుకునేవాళ్ళు. మరి అంత అనుభవజ్ఞులు, అంత రాజకీయ చతురత కల్గిన వారు, పోరాటాలు చేయడంలో అనుభవజ్ఞులు, 23 మంది సభ్యులున్నా కూడా పోరాటం చేయగలనటటువంటి విశ్వాసం కల్గిన వారు ఎందుకు ఈ సంప్రదాయాన్ని ఆచరించలేకపోయారనే బాధ మనస్ఫూర్తిగా చెబుతున్నాను. కానీ, వారిని అగౌరవం పర్చాలనేటటువంటి దురుద్దేశం నాకు లేదని మనవి చేస్తున్నాను. వారంటే నాకు చాలా గౌరవం. అనుభవజ్ఞులు. అయినా అంతటి అనుభవజ్ఞులు కూడా ఎందుకు పప్పులో కాలు వేశారనేటటువంటి బాధ నాకు కలుగుతుంది. కాబట్టి నేను వారిని వేరే దురుద్దేశంతో అనాలని, విమర్శ చేయాలనే ఉద్దేశంతో చేసింది కాదు. ఒక మంచి సంప్రదాయం. ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ఒక మంచి సంప్రదాయాలకు..... ఎందుకంటే, గత శాసనసభను చూసినప్పుడు చాలా బాధ కల్గింది. ప్రజలందరికీ బాధ కల్గింది. మా సభా నాయకులు ఇందాక ఒక మాట చెప్పారు. ఇంతకు ముందు కూడా ఆచరించారని మనవి చేస్తున్నాను. వారు, ప్రారంభంలోనే ఒక మాట చెప్పారు. చాలా మంది పార్టీలు మారి మా వైపుకు వచ్చినప్పుడు ఆ గీత దాటి వచ్చేటప్పుడు, ఆ గీత దాటే ముందు మీరు ఏ పదవులైతే పొందారో ఆ పదవులకు రాజీనామా చేసి రండి, నా పార్టీలో ఎన్నికకండి అని చెప్పి సవాలు చేసి చెప్పి తీసుకువచ్చి గెలిపించుకున్నటువంటి సంప్రదాయాన్నే పాటించారు తప్పు మరొకటి కాదు. అది తప్పా? ఆ పార్టీ నుంచి ఈ పార్టీకి తీసుకువచ్చి భుజాన పెట్టుకుని ఊరేగిన సందర్భాలు లేవు. అంతటి మంచి సంప్రదాయాలను పాటించినటువంటి రాజకీయ పార్టీగా గర్వపడుతున్నాం.

(ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులైన శ్రీ వి. జోగేశ్వర రావు గారు మాట్లాడుతూ 2009వ సంవత్సరంలో మీరేమి చేశారు'' అని అనసాగారు)

2009వ సంవత్సరంలో ఏమి జరిగిందనే విషయాన్ని మీరు చెబుదురు. వాళ్ళకు అవకాశం వచ్చినప్పుడు చెప్పమనండి. ఇది..... మీరు గమనించవల్సిందే అధ్యక్షా. మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. నేను నాలుగు మాటలు మీ గురించి చెప్పేటప్పుడు వారికి కొద్దిగా బాధ కల్గితే వారికి కూడా మీరు అవకాశం ఇవ్వండి. వారు కూడా మాట్లాడతారు. వారిని కూడా మాట్లాడమని నేను మనవి చేస్తున్నాను. దానిలో ఏ విధమైన తప్పు లేదు. మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. మీరు 23 మంది సభ్యులు ఉన్నారు. మీలో నలుగురో, ముగ్గురో మా వైపు చూస్తారేమో నాకు తెలియదు. చూస్తే, చూస్తారు.

(సభలో అంతరాయం)

అధ్యక్షా, మీరు ఇందాక చెప్పారు. తమరు చెప్పారు. డైరెక్టుగా సభ్యులు, సభ్యులు మాట్లాడుకోవద్దని మీరు ఇందాక చెప్పారు. వారికి కూడా కాస్తా చెప్పండి అధ్యక్షా. వారు అనుభవజ్ఞులు. శ్రీ

నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు సుదీర్ఘమైన రాజకీయ అనుభవం కల్గినటువంటి వారు మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. బాబు గారికి మనవి చేస్తున్నాను. మీ వైపు ఉన్న 23 మంది సైన్యానికి కాస్త చెప్పండి. కాస్త జాగ్రత్తగా వ్యవహరించమని చెప్పండి. మీరు జాగ్రత్తగా వ్యవహరించకపోయినట్లైతే, 23 మంది సభ్యుల్లో ముగ్గురు సభ్యులు కూడా వచ్చే శాసనసభకు వచ్చేటటువంటి ప్రమాదం ఉందనేది జాగరూకతతో మీరు గుర్తించవల్సిందిగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల నేను వారికి మనవి చేసేదేమిటంటే, నలుగురో, ముగ్గురో చూస్తే చూస్తారు, లేదా చూడరు అనుకోండి. చాలా గట్టి సైన్యం మీది, పార్టీలు మారేటటువంటి సైన్యం కాదు, పార్టీలు మారే సంప్రదాయం మీకు లేదు. అది మంచిదే. మిమ్మల్ని గౌరవిస్తారు. తప్పులేదు. కానీ, మీరు ఎవరైనా గీత దాటదల్చుకున్నప్పుడు ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా, మాకు ఒక సంప్రదాయం ఉంది. మా నాయకుడు, శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు, మా ముఖ్యమంత్రి గారు, మా సభా నాయకులు, మా గౌరవాధ్యక్షులు ఒక నిర్ణయం చెప్పారు. ఇది ఇవాళిది కాదు. ఎప్పుడో పార్టీ పుట్టినప్పుడే చెప్పారు. ఎవరైనా మా పార్టీలోకి రావాలంటే, ఆ పార్టీలో అనుభవిస్తున్న పదవికి కూడా రాజీనామా చేసి రావల్సిందేనని చెప్పడం జరిగింది. అలాంటి సంప్రదాయాలు కల్గినటువంటి రాజకీయ పార్టీ మీకు అండగా ఉంది. సభ మీకు అండగా ఉంది. మీరు అందరికీ న్యాయం చేసే విధంగా, ఒక మంచి స్పీకర్ వ్యవస్థ మీరు తీర్చిదిద్దే విధంగా, ఇంతకు ముందు ఉన్న స్పీకర్ వ్యవస్థలకన్నా మంచి వ్యవస్థగా తీర్చిదిద్దగలరని మేం ఆశిస్తున్నాం.

అధ్యక్షా, నేను మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవస్థలను దుర్వినియోగం చేశారు. వ్యవస్థలను కూల్చి వేశారు. అలాగే స్పీకర్ వ్యవస్థను కూడా కూల్చినటువంటి సందర్భం ఉంది. అలాంటి కూల్చివేయబడినటువంటి వ్యవస్థను మీరు చైతన్యవంతం చేయవల్సినటువంటి బాధ్యత మీమీద ఉన్నది. సభలో అందరినీ సమానంగా చూడమని, నేను మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకుల వారికి కూడా అవకాశం ఇవ్వండి. వారు చెప్పేందుకు అవకాశం ఇవ్వండి. మాకేమి అభ్యంతరం లేదు. చక్కని మాటలు మాట్లాడమనండి. మంచి మాటలు మాట్లాడమనండి. మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. అనుభవజ్ఞులు. ఆ అనుభవాన్ని మమ్మల్నేదో విమర్శించడానికి కాదు. రాష్ట్రాన్ని బాగు చేయడానికి ఉపయోగించమనండి. రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పథంలో తీసుకువెళ్లడానికి అవసరమైన సలహాలను అనుభవజ్ఞులుగా మీరు ఇవ్వండి. వాటిని మేం పాటిస్తామని కూడా మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. మీరు చక్కని వ్యవస్థను నిర్మించాలని, అందరికీ సభలో మాట్లాడే అవకాశం కల్పించాలని మీకు మరొకసారి అభినందనలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU): అధ్యక్షా, ఏదైతే ఇప్పుడు సభ్యులు గానీ, మిగిలిన వాళ్లు మాట్లాడిన విషయాలన్నీ ప్రజలకు కూడా అర్థం కావల్సిన అవసరం ఉంది. నేను క్లారిఫికేషన్ మాత్రమే ఇస్తున్నాను. ఇది విమర్శ కాదు. మీతో నాకు ఒక సన్నిహిత సంబంధం

కూడా ఉంది. ఎప్పటి నుంచో మీతో కలిసి పనిచేశాం. అయితే, మీ పేరు చెప్పినప్పుడు ఒక మంచి నిర్ణయం చేశారని మేం భావించాం. ఆ విషయమై మమ్మల్ని కూడా అడుగుతారు, మేం కూడా పూర్తిగా సహకరించాలనే ఉద్దేశంతో మేం ఉన్నాం. ఇంతకు ముందు కూడా ఇదే హౌస్‌లో, ఆరోజున నేను ముఖ్యమంత్రిగా, సభా నాయకుడిగా ఉన్నప్పుడు నేను స్పీకర్‌ను ఎంపిక చేసిన తరువాత మంత్రిత్వి ఆనాడు ప్రతిపక్షనేత అయినటువంటి శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి దగ్గరకు పంపించి, ఆయన సంతకం కూడా ప్రపోజల్‌లో తీసుకుని, ఆరోజున నామినేషన్ వేయించాం. కానీ, స్పీకర్ ఎంపిక విషయంలో కనీసం మాకెవరికైనా చెబుతారని, ఒక మాట చెబితే మేం కూడా ప్రపోజ్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్న సందర్భంలో మాకెవరికి కూడా చెప్పలేదు. అది అయింది. ఈరోజు ఉదయం కూడా ఈ హౌస్‌కు వచ్చేటప్పుడు కనీసం ఒక మాట, ప్రాటెం స్పీకర్‌గా ఎవరైతే ఉన్నారో, ఆయన ఒక మాట గానీ, ప్రతిపక్షనాయకుడుగా మీరు కూడా రండి, ముఖ్యమంత్రి గారు గానీ రండి అని చెప్పి ఉంటే, గౌరవంగా నేను కూడా వచ్చి ఉండేవాడిని. వచ్చి ఉంటే అది గౌరవం పెరిగేది. కనీసం ముఖ్యమంత్రిగా, సభా నాయకుడిగా, మీరు ఆ గౌరవాన్ని పాటించకుండా, మీరు ఇష్టమైతే రండి, లేకపోతే లేదు, అవసరం లేదనే విధంగా ప్రవర్తించినప్పుడు కనీసం ప్రజలేమని అనుకుంటారనే విషయం కూడా మీరు ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయాలపై, I want to straighten to the people. ఈ సభ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి ఈ విషయం చెప్పాలనుకుంటున్నాను. అదే సమయంలో మీమీద విశ్వాసం ఉంది. సభా నాయకుడు, అధికారపక్షం, ఈ సంప్రదాయాలను పాటించాల్సిన బాధ్యత మీపైన ఉంది తప్ప మరొకటి కాదు. అది ఇప్పుడు కాదు. చరిత్ర మీరు ఒకసారి చూసుకోండి. ఈ అసెంబ్లీ కొత్త కాదు. First time కాదు. ఇంకా ఒకసారి ప్రతిపక్ష స్థానం రానప్పుడు కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీని పిలిపించి మాట్లాడి చేశాం తప్ప స్పీకర్ ఎన్నికను ఏకపక్షంగా చేయలేదు. కొన్ని సంప్రదాయాలుంటాయి. ఆ సంప్రదాయాల్ని మీరు చేయలేదే తప్ప మేం కాదు. కానీ, మేం పూర్తిగా మీకు సహకరిస్తామని చెప్పి మరొకసారి తెలియజేసుకుంటూ, ఈ విషయాలను ప్రజలకు చెప్పాలి కాబట్టి ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY): అధ్యక్షా, పదే, పదే సంప్రదాయాల గురించి వారు మాట్లాడుతుంటే, మేమే కాదు సార్, బయట టి.వి.లు చూస్తోన్న వాళ్లంతా నవ్వుకుంటూ ఉంటారు. సంప్రదాయాలను ఎలా ఉల్లంఘించాలనే దాంట్లో..... సార్, ఇంతకు ముందు తమరు చెప్పారు. మమ్మల్ని చూసే మాట్లాడమని చెప్పారు. అందుకనే తూ.చ. తప్పకుండా నేను మిమ్మల్ని చూసే నేను మాట్లాడుతున్నాను. వీళ్లు సంప్రదాయాల గురించి మాట్లాడేటప్పుడు, ఆ సంప్రదాయాలను వీళ్లు ఎలా చేశారనే దాంట్లో, ఎలా ఉల్లంఘించారనే దాని పైన ఒక పి.హెచ్.డి. కూడా చేయవచ్చు. అన్ని సంప్రదాయాలను వాళ్లు ఉల్లంఘించారు. కానీ, మేం అటువంటి దాంట్లో లేము. గతంలో మేం 67 మంది శాసనసభ్యులుగా ఉన్నప్పుడు, మాట వరుసకు తను అంటున్నారు. మా నాయకుడి ప్రపోజల్ కూడా

తీసుకున్నామని వారు అంటున్నారు. ఎందుకు అటువంటి సత్యదూరమైనటువంటి మాటలు మాట్లాడతారు? అసలు అటువంటి ప్రపోజల్ ఏది మా వద్దకు రానే రాలేదు. మేం ఆరోజు స్పీకర్ చైర్ మీద ఉన్నటువంటి గౌరవంతో డా. కోడెల శివప్రసాద రావు గారి లాంటి వ్యక్తిని స్పీకర్ గా ఎన్నుకున్నా కూడా, ఆయన సభా సంప్రదాయాలను పాటించడని తెలిసి కూడా మా నాయకుడు ఆ చైర్ పైన ఉన్నటువంటి గౌరవంతో అక్కడకు వచ్చి వారిని ఆ స్థానంలో కూర్చోబెట్టి వచ్చారు. ఆ విషయాన్ని వాళ్లు మరచిపోతే ఎట్లా? ఈరోజు అదే పనిగా మేం గౌరవ ప్రాటెం స్పీకర్ గారికి కూడా విన్నవించాం. ప్రతిపక్ష నాయకుడిని కూడా పిలవడని చెప్పి వారిని కోరడం జరిగింది. ఆయన పిలిచారు. ప్రాటెం స్పీకర్ గారు కూడా ఆ చైర్ లో కూర్చోని పిలిచారు. అది ప్రభుత్వం ద్వారా వెళ్లినటువంటి మెసేజ్ అనే విషయాన్ని ప్రతిపక్ష సభ్యులు మర్చిపోయారు. కనీసం మీతో సత్సంబంధాలున్నాయని అంటున్నారు. మీతో చాలా సానిహిత్యం ఉందని అంటున్నారు. అదే సానిహిత్యం ఉన్నప్పుడు, తమరికి కూడా తెలుసు. మీకు ఏ రకంగా వాళ్లు గౌరవ, మర్యాదలు ఇచ్చి ఉంటారనే విషయం కూడా మీ మనస్సుకు తెలుసు. అవన్నీ మేం చెప్పనవసరం లేదు. కానీ, ఒకటి ఏమిటంటే, సభా సంప్రదాయాల గురించి, వ్యక్తిగతంగా ప్రజలకు ఏదో మెసేజ్ పంపించాలని చెప్పి, ఇప్పుడేదో మంచి మాటలు చెబితే వినేటటువంటి పరిస్థితిలో ప్రజలు లేరు. కానీ, మేము మా సంప్రదాయాన్ని పాటిస్తాం. మేం స్పష్టంగా ఇప్పటికే పాటించాం. గతంలో ప్రాసీడింగ్స్ ఏ రకంగా జరిగినాయనే విషయంలో అసెంబ్లీ సెక్రటరీ గారి దగ్గర్నుంచి, మరియు సంబంధిత అధికారుల దగ్గర్నుంచి వచ్చిన రిపోర్ట్స్ ను చూసుకుని, దాని ద్వారానే మేం ముందుకు పోయినాం తప్పితే సొంత నిర్ణయాలను, ఏకపక్ష నిర్ణయాలను మేం తీసుకోలేదని తమరి ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. సభలో ఇంత మెజారిటీ ఉన్నా కూడా ఏకపక్ష నిర్ణయాలను మేం తీసుకోలేదు. ఇంతకుముందు సభ్యులు శ్రీ అంబటి రాంబాబు గారు కూడా చెప్పారు. 23 మంది సభ్యులు ప్రతిపక్షం వైపు ఉన్నారని చెప్పి వారు చెప్పడం జరిగింది. 23 మంది సభ్యుల్లో వాళ్లు నామినేషన్ వేసినా ఏమి కాదని చెప్పి తెలిసినా కూడా సంప్రదాయాలను పాటిద్దాం, గతంలో ఏమి జరిగిందని చెప్పి ఒకటికి రెండు సార్లు మేం పరిశీలన చేసుకున్న తరువాత మాత్రమే ఈ రోజు సభకు రావడం జరిగింది. అవన్నీ తెలుసుకోకుండా, చేసిన తప్పుల్ని సరిదిద్దుకుందామనే ప్రయత్నం లేకుండా ఏదో మాట్లాడేసి ప్రజలకు ఇంకో మెసేజ్ పంపించాలని చూడటమనేది సరైనది కాదు. సభా సంప్రదాయాల పాటింపు విషయంలో ఎప్పుడు కూడా మా నాయకుడు ఒకటే చెబుతారు. ఇంతకు ముందు కూడా మీరు వినే ఉంటారు. తను ఎలాంటి మాటలు చెప్పారనే విషయం మీకు తెలుసు. ఆ మాటకు తిరుగు ఉండదు. ఆ విషయంలో ఎప్పుడు కూడా విలువలకు కట్టుబడి ఉంటాం. మేము ఎప్పుడూ విలువలను పాటిస్తాం. మీ చైర్ కు respect ఇస్తాం. కానీ, బాధాకరమైన విషయం ఏమిటంటే, ప్రతిపక్షపార్టీ నాయకులు సభా సంప్రదాయాలను పాటించకుండా మళ్లీ ఎదురుదాడి చేయడమనేది ఎంతవరకు సమంజసమనేటటువంటిది మీ ద్వారా వాళ్లను ప్రశ్నిస్తున్నాం.

MR.SPEAKER: Please, Rambabu garu..... ఒక నిమిషం రాంబాబు గారూ.....Right, ఈ సభలో కొన్ని సంప్రదాయాలు, conventions ఉన్నాయి. వాటిని ఈరోజున మనం సృష్టించుకున్నవి కావు. గతం నుంచి వస్తున్నటువంటిది అది. అయితే, సరే, ఒక mis-communication అనుకోండి, ఏమైనా కానివ్వండి ఈ రోజు జరిగినటువంటి సంఘటన వల్ల సభపై బయటి ప్రపంచానికి మరో అభిప్రాయం రాకూడదు. కాబట్టి నాయొక్క అభిప్రాయం Whatever happened is happened, there ends the matter. మిగిలినటువంటి సబ్జెక్ట్‌లోకి వెళ్లవల్సిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

మ. 12.50

శ్రీ భూమన కరుణాకర్ రెడ్డి (SRI BHUMANA KARUNAKAR REDDY)(తిరుపతి): అధ్యక్షా, ఈ శాసనసభకు సభాపతిగా ఎన్నిక కాబడిన మీకు మనస్ఫూర్తిగా శుభాభినందనలు, శుభాకాంక్షలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. మీవంటి అనుభవజ్ఞులను సుదీర్ఘమైన రాజకీయ చరిత్ర కలిగిన వ్యక్తిని సమాజం పట్ల బాధ్యత, సమాజంలో ఉన్నటువంటి సమస్యల్ని పరిష్కరించాలన్నటువంటి తపన కలిగినటువంటి మిమ్మల్ని ఈ సభానాయకులు శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి ఎంపిక చేసి ఆ స్థానంలో కూర్చోపెట్టడం చాలా ఆనందించదగిన విషయం. 41 సంవత్సరాల రాజకీయ అనుభవం గతంలో ఓరకం అయిన అరాచకాన్ని సృష్టిస్తే, 46సంవత్సరాలు ఉన్నటువంటి యువకులైన వైఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఈనాటి భారతదేశ రాజకీయాలలో ఈసభా సంప్రదాయాలలో ఒక నూతన ఒరవడిని తీసుకువచ్చేటువంటి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అటు వైపున అరాచకం చేస్తే, ఇటు వైపు నుండి ఓ ఆదర్శాన్ని మొత్తం ప్రపంచానికి తెలియజెప్పే ప్రయత్నంలో మీద్వారా, మిమ్మల్ని ఎన్నుకోవడం ద్వారా ఈ సభ స్వేచ్ఛగా జరగటానికి అవకాశం కల్పించడమే కాకుండా ప్రతిపక్షం నుండి కూడా ఎవరైనా మా వైపు వచ్చే ప్రయత్నం చేస్తే అడ్డుకుంటామనే మాట చెప్పడం మొత్తం భారతదేశపు శాసనసభ చరిత్రలోనే ఇది మొట్టమొదటి సారి. ఒక సభా నాయకుడు ఈవిధంగా ఫిరాయింపుల చట్టం వచ్చిన తరువాత చెప్పినటువంటి మొట్టమొదటి వ్యక్తి శ్రీ వైఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు తప్ప మరొకరు కాదు. అద్భుతమైన నిర్ణయం తీసుకుని ఆయన ఈ రోజున ఏ రకంగా ఈ సభ ఉండబోవడానికి అవకాశం ఉందో తన నోటి ద్వారా మొత్తం ప్రపంచానికి తెలియజెప్పిన కారణంగా ఈ రోజున ప్రతిపక్షం ఈ అయిదు సంవత్సరాలు చాలా భద్రంగా ఉండేటువంటి అవకాశాన్ని మా నాయకులు శ్రీ వైఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు కల్పించారు. లేకపోతే ప్రతిపక్షమన్నదే లేకుండా మొత్తం అధికార పక్షంతోనే నిండిపోయే పరిస్థితి ఉండేది. గత ఎన్నికల్లో క్షతగాత్రులు అయినటువంటి వ్యక్తి విలువలకు, ఆదర్శాలకు సమున్నతమైన పీట వేయాలని చెప్పి ప్రతిరోజూ కూడా ఆయన తన రాజకీయ ప్రసంగాల్లో విలువలు పోతున్నాయి, విలువలు నాశనం అయిపోతున్నాయి చెడిపోయిన ఈ వ్యవస్థను బాగుపర్చాలి, చెడిపోయిన ఈ వ్యవస్థను మెరుగైన రీతిలో తీసుకు పోవాలని ఈ యువకుడైనటువంటి నాయకుడు చెబుతుంటే చాలామంది చాలా ఆశ్చర్య చకితులై నిజమే చెబుతున్నాడా అనే అనుమానంతో

నిబిడాశ్చర్యం పొందితే.. ఆచరణలో గతంలో అంటే సంవత్సరం క్రిందట ఎవరైనా తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు లేదా శాసనమండలి సభ్యులు వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేరుతున్నప్పుడు కచ్చితంగా వారు రాజీనామ చేసిన తరువాతనే పార్టీలో చేర్చుకున్నటువంటి ఘనత శ్రీ వైఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిది. కానీ ఆ సంప్రదాయాలను పూర్తిగా ఉల్లంఘించడమే కాకుండా.. మీరు గతం గతం అన్నారు. గతాన్ని చర్చించుకోకుండా గుర్తు చేసుకోకుండా భవిష్యత్తులోకి వెళ్లడం చాలా కష్ట సాధ్యం అవుతుంది అధ్యక్షా, ఈ సభ చాలా ఉన్నతంగా నడవాలి అంటే సభా నాయకుడు ఏ రకమైన రీతిలో ప్రవర్తిస్తున్నాడో అన్నటువంటి దానిమీద ఎక్కువ ఆధారపడి ఉంటుంది. ఒక బలహీన వర్గాలకు చెందినటువంటిమీరు అద్భుతమైన వాక్ పరిమ, వాక్ ఝరి, వాగ్ధాటి కలిగినటువంటి మీరు ఈ రోజున స్పీకరు అయ్యి స్పీకరుగా కాకుండా పోతున్నారు. అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు గారు సభాపతిగా ఉండగా, మాడపాటి హనుమంతరావు గారు ఈ స్పీకరు ఇక స్పీకరు అన్నారు. ఆ రకంగా కాని, మీరు ఇక్కడున్నటువంటి చాలా మందిని స్పీకర్లుగా తయారు చేసేటువంటి అవకాశం ఇవ్వబోతున్నారు. సభా సంప్రదాయాలను ఉన్నతంగా జరుపవలసిన బాధ్యత మీ మీద ఉండటమే కాకుండా ఆ ఉన్నతమైనటువంటి విలువలు మీలో ఉన్నాయని గుర్తించిన కారణంగానే సభా నాయకులు మిమ్మల్ని ఎంపిక చేయడం జరిగింది. ఈ సభ ప్రతిపక్షం యొక్క గొంతు నొక్కటానికి కాదని, ప్రతిపక్షం చేసేటువంటి సద్విమర్శలను కచ్చితంగా మా సభానాయకుడు మనస్ఫూర్తిగా ఆహ్వానించేటువంటి వ్యక్తి. మీరు కూడా సభా నాయకుడు ఇచ్చేటువంటి మొదటి తన ప్రంగంలో తీసుకున్నటువంటి ఆ నిర్ణయం ద్వారా మీరు గంటా యాభై ఆరు నిమిషాల తరువాత దాదాపు రెండు సార్లు ప్రభుత్వ పక్షంలో ఉన్నటువంటి వారిని హెచ్చరించడం కూడా జరిగింది. అంటే మీ పనితీరు ఏ రకంగా ఉన్నదో, ఉండబోతుందో దీనిని బట్టి చూస్తే అర్థమౌతుంది. సభయొక్క ఉన్నతిని, ఔన్నత్యాన్ని కాపాడవలసినటువంటి బాధ్యత మేము మీకు గుర్తు చేయాల్సినటువంటి అవసరం లేదు. గతంలో జరిగినటువంటి విభిన్నమైనటువంటి సంప్రదాయ విరుద్ధాలను మళ్ళీ కొనసాగించేటువంటి పరిస్థితి ఈ సభకు ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ లేదని, మా సభా నాయకుడు ప్రతిపక్ష నాయకులను గౌరవించడమే కాకుండా ఆ ప్రతిపక్షాన్ని బ్రతికించాలి, బ్రతకాల అని ఆ ప్రతిపక్షం యొక్క వాణి కూడా ప్రజా సమస్యల పట్ల మాత్రమే ఉంటే ఎంత స్వేచ్ఛ అయినా ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నటువంటి వ్యక్తి అని చెబుతున్నాను. గతంలో మా నాయకుడు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు అడుగడుగునా ఆయన గొంతు నొక్కేటువంటి ప్రయత్నం చేశారు. ప్రజా సమస్యల్ని తప్ప ఏ రోజు కూడా వ్యక్తిగత దాడులు తన గొంతు నుండి వినిపించని వ్యక్తి అయినటువంటి వ్యక్తి ఈ సభా నాయకుడు. ప్రతిపక్ష నాయకుడుగా పనిచేసిన దశలో ఆయన మాట్లాడుతున్నప్పుడు కొన్ని వందల సార్లు ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఆ ప్రజా సమస్యల్ని సభ ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నట్లు ఉన్నటువంటి ప్రయత్నం ఆనాటి సభాపతి ద్వారా ఆ నాటి సభా నాయకుడు ఏ రకంగా ప్రవర్తించారో మొత్తం వ్యవస్థ అంతా చూసింది. కానీ ఈ రోజున ఆ పరిస్థితి లేదు. ప్రజా సమస్యల్ని గురించి చర్చించడానికి కావల్సిన సంవత్తి వాళ్ల దగ్గర లేదు. దానిని కోల్పోయారు. ఉన్నంతలో వాళ్లకు కూడా

సముచితమైన స్థానం ఇచ్చేటటువంటి సహృదయత జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిలో ఉంది. ఆ స్థాయి మీలో ఉంది. అద్భుతమైనటువంటి మీ అనుభవంతో ఈ సభ సజావుగా హుందాగా ఉండగలదు. ప్రతిపక్షం యొక్క వాణి వినిపించే విధంగా గౌరవ ప్రదమైనటువంటి ఈ సభ యొక్క సంప్రదాయాన్ని ... సంప్రదాయం, సంప్రదాయం అంటే గతంలో ఉన్న సంప్రదాయం గుర్తొచ్చినప్పుడు ప్రజలందరూ కూడా భయాందోళనకు గురి అయ్యే పరిస్థితి వచ్చింది అధ్యక్షా. ఈరోజున ఆ భయాందోళనను తొలగించి ఈ సభ ఎలా జరుగబోతుంది అన్నటువంటి సూచన మా నాయకుడు, ఈ సభా నాయకులు శ్రీ వైఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు యావత్తు ఆంధ్రదేశానికి కల్గించారు. ఈ సభ మరింత హుందాగా సంప్రదాయబద్ధంగా ఔన్నత్యాన్ని, ఔదార్యాన్ని కల్గించాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటూ అనుభవజ్ఞులు అయిన మీకు మరొక్కసారి శుభాభినందనలు, శుభాకాంక్షలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ. 1.00

శ్రీ రాపాక వరప్రసాద రావు (SRI RAKA VARAPRASADA RAO) (రాజోలు): అధ్యక్షా, నవ్యాంధ్రప్రదేశ్ కు రెండవ సభాపతిగా ఎన్నికైన మీకు ముందుగా శుభాకాంక్షలను తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ప్రతిపక్షాలు గాని, అధికారపక్షాలు గాని ప్రజా సమస్యల పరిష్కారం కోసం ఇక్కడ చర్చ జరగాలి గానీ, మాటల యుద్ధం చేయటం మంచిది కాదు. ఎందుకంటే అందరూ కూడా సంప్రదాయాల గురించే ఇక్కడ మాట్లాడటం జరుగుతోంది. ఇది మంచి పరిణామం. ఎందుకంటే ఒక అనుభవం కలిగిన మీరు సుమారు ఆరుసార్లు శాసనసభ్యుడిగా ఎన్నికై, మూడుసార్లు మంత్రిగా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టి అనేక శాఖలను మీరు నిర్వహించటం జరిగింది. మీకున్న అనుభవంతో ఎన్నో సభలను మీరు చూశారు. మీ అనుభవాన్నంతా క్రోడీకరించి ఇవాళ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా సభలో ప్రతీ సభ్యుడు కూడా మాట్లాడే విధంగా, మాకు సంఖ్యాబలం ఉన్నప్పటికీ కూడా మేము సహకరిస్తామని చెప్పడం మంచి పరిణామం. అలాగే ఈరోజు ఎంతోమంది సభ్యులు, మాట్లాడిన సభ్యులంతా కూడా సభా మర్యాదలు గురించే మాట్లాడటం జరిగింది. ఇది మంచి పరిణామం. రాబోయే కాలంలో అది గుర్తుపెట్టుకొని అటు ప్రతిపక్షం గాని, ఇటు అధికార పక్షం గాని. మా సమస్యలు ఏవైతే... కోట్లాదిమంది ప్రజలు ఈ సమావేశాలను చూస్తున్నారు. ఇక్కడ మాటల యుద్ధం కంటే మన సమస్యలు ఎలా పరిష్కరిస్తారు, ఏమి మాట్లాడుతున్నారనేది ఎంతోమంది మేధావులు ఈ సభను పరిశీలిస్తున్నారు. అది గుర్తు పెట్టుకొని ముందుకు వెళ్లాల్సిన బాధ్యత ఉంది. ఇవాళ అధికారపక్షానికి సంఖ్యా బలం ఉన్నప్పటికీ కూడా మేము సహకరిస్తాం, ప్రతీ సభ్యుడు మాట్లాడే విధంగా మేము సహకరిస్తామని వారు చెప్పడం మంచి పరిణామం. అలాగే ప్రతిపక్షంలో ఉన్నవారు కూడా ప్రతీదానికి మీద్వారా మాట్లాడే అవకాశం... వ్యక్తిగతంగా వారు మాట్లాడుకున్నట్టు అయితే దూషణలకే పరిమితం అవుతోంది. అటువంటి సంప్రదాయాన్ని రద్దుపరిచి ఈ సభ హుందాతనంగా జరిగేవిధంగా, మీకున్న

అనుభవంతో నడిపిస్తారని కోరుకుంటూ, సభాపతిగా పదవి చేపట్టిన మీకు మరొక్కసారి శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి (SRI GORANTLA BUTCHIAH CHOWDARY)
(రాజమండ్రి గ్రామీణం): అధ్యక్షా, ఒక మిత్రుడిగా, ఒక సహచరుడిగా తమరు ఆరవ సారి నవ్యాంధ్రప్రదేశ్ రెండవ శాసనసభలో అధ్యక్ష స్థానం వహించినందుకు చాలా సంతోషపడుతున్నాను. గెలుపోటములు సహజం. తొమ్మిది సార్లు తమరూ పోటీ చేశారు, తొమ్మిది సార్లు నేనూ పోటీ చేశాను. మూడు సార్లు ఓడం, ఆరు సార్లు మళ్ళీ సభలోకి వచ్చాం. అందువలన గెలుపోటములతో పొంగిపోయి విగ్రహీతే అది సరైన విధానం అని నేను అనుకోవడం లేదు. ఒకటి, తమరు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నిక కావటంలో మేము కూడా భాగస్వామ్యం వహిస్తే బాగుండేది. అది లేనందుకు మాత్రం బాధ పడుతూ ఉన్నాం. సరే, ఏదేమైనా తమ సుదీర్ఘ రాజకీయ ప్రయాణంలో యువకుడిగా యూనివర్సిటీ దగ్గర్నుంచి ఒక పోరాటయోధుడిగా తమరు వచ్చారు. ఇవాళ సంప్రదాయాలను నిలబెట్టటంలోను, ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రధానమైన చట్ట సభల యొక్క హక్కులు కాపాడటం లోనూ తమరు ముందుండాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. ఏదైతే శాసనసభ్యుల యొక్క ప్రాథమిక హక్కు చట్ట సభలో క్వశ్చన్ అవర్. ఆ క్వశ్చన్ అవర్ నిర్వీర్యం కాకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత తమరిమీద ఉంటుంది. ఎందుకంటే ప్రజాస్వామ్య వేదికగా సమస్యల మీద స్పందించి లోటుపాట్లు సరిచేసేదానికి ప్రాథమికం అయ్యేది క్వశ్చన్ అవర్. గత శాసనసభ సమావేశాల్లో ఏ విధంగా క్వశ్చన్ అవర్లు నిర్వీర్యం కాబడ్డాయో, ఏవిధంగా సభను నిత్యం స్తంభింపజేసిన పరిస్థితులు చూశాం. పోడియం చుట్టూ నిలబడిన పరిస్థితులూ చూశాం. సరే ఈరోజున మేము ఓడం, కాదనటం లేదు. కారణాలు ఏదైనా కావచ్చు. గెలుపోటములకు రకరకాల కారణాలు ఉంటాయి. మేము కూడా ఐదు సార్లు గెలిచాం, నాలుగో సారి ప్రతిపక్షంలోకి వచ్చాం. అంతమాత్రాన మేము వెనుకబడిపోతామని అనుకోలేదు. చాలామంది ఉన్నారు. మిత్రులు చెబుతూ ఉన్నారు. 23 మందిమి కూడా వీరోచితంగా పోరాడగల శక్తి ఉన్నవాళ్ళమే.

(ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

(Interventions from the Ruling Party Members)

పార్టీ మారతారని మీరు అనుకుంటున్నారు. మారేవారు ఎవరూ లేరు ఇక్కడ.

(అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు మేము చేర్చుకోము అని అన్నారు)

అధ్యక్షా, పార్టీ ఫిరాయింపులు గురించి మాట్లాడుతున్నాం. 1978వ సంవత్సరంలో గౌరవ దివంగత రాజశేఖరరెడ్డిగారు రెడ్డి కాంగ్రెస్‌లో గెలిచారు. తర్వాత ఇందిరా కాంగ్రెస్‌లోకి వెళ్లారు. ఆ తర్వాత 1979 లో 11 మంది శాసనసభ్యుల్ని కాంగ్రెస్ పార్టీలోకి తీసుకున్నారు.

(బెల్)

ఇద్దరు పార్లమెంట్ సభ్యుల్ని కాంగ్రెస్ పార్టీలోకి తీసుకొని ఆ రోజున వాళ్లు బిల్‌ని పాస్ చేసుకున్నారు. ఇవాళ ఒక్కసారి... ఎందుకంటే...

(ఆర్థిక మరియు శాసన వ్యవహారాల శాఖా మంత్రి శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్‌గారు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఒక్క నిమిషం, బుచ్చయ్య చౌదరిగారూ. రాజేంద్రనాథ్ గారూ మాట్లాడండి.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH) (డోన్): అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు చెబుతూ ఉన్నారు. పాత.. అంటే ఏ టికెట్ మీద గెలిచి ఏ పార్టీకి పోయారూ అని. 10వ షెడ్యూల్ ఎప్పుడు వచ్చిందనేది గౌరవ శాసనసభ్యులు గమనించాలి. 1978లో Constitution లో 10వ షెడ్యూల్ లేదు. అప్పటి చట్టం ప్రకారం అప్పుడు ఉన్నారు, ఇప్పుడు చట్టం ప్రకారం ఇప్పుడు ఉండాలి. ఎందుకంటే దాదాపు 9సార్లు కంటెస్ట్ చేసినట్లు చెబుతున్నారు కదా, ఒక్కసారి చూసుకోండి.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి (SRI GORANTLA BUTCHIAH CHOWDARY) (రాజమండ్రి గ్రామీణం): అధ్యక్షా, మీరు మోరల్స్ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. నేను ఏమి అంటున్నానంటే, ఒకటే, దేశ వ్యాప్తంగా చర్చ జరగాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ పార్టీ మార్పుల మీద, ఫిరాయింపుల మీద దేశ వ్యాప్తంగా కఠినమైన చట్టాలు పార్లమెంట్‌లో రావాల్సిన అవసరం ఉంది. దానిమీద దృష్టి సారిద్దాం. ఇక్కడే కాదు, అన్ని రాష్ట్రాల్లో జరుగుతోన్న పరిణామాలు, దానిమీద చర్చ సాగిద్దాం. పార్లమెంట్‌లోనే సమూలమైన మార్పు వస్తే అసలు సమస్యే రాదు కదా. ప్రజాస్వామ్యానికి పట్టుగా ఉండాల్సిన చట్ట సభలోనే, చట్టాల్లో మార్పు రావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్: బుచ్చయ్య చౌదరి గారూ, దానిమీద డిస్కషన్ జరగాలీ అనుకునేటప్పుడు తప్పనిసరిగా

(గౌరవ సభానాయకుడు శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్‌రెడ్డి మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరారు)

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGAN MOHAN REDDY) (పులివెందుల): అధ్యక్షా, వీళ్లు మాట్లాడే మాటలు చూస్తే నాకు నిజంగా ఆశ్చర్యం అనిపిస్తోంది. వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ మొట్టమొదటిగా కంటెస్ట్ చేసింది 2014లో. 67 మంది శాసనసభ్యులు వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీలో గెలుపొందారు. జగన్మోహన్ రెడ్డి అనే వ్యక్తి వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షుడు. జగన్మోహన్ రెడ్డి అనే వ్యక్తి ఇదే శాసనసభలో, ఇక్కడే, అపోజిషన్ పార్టీ లీడర్ గా అక్కడ (ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు ప్రస్తుతం కూర్చున్న స్థానాన్ని చూపిస్తూ) ఉన్నాడు. జగన్మోహన్ రెడ్డి అనే వ్యక్తి ఈ 5 సంవత్సరాల్లో విలువలను ఏ స్థాయిలో పాటించాడో సాక్షాత్తు ఆంధ్రరాష్ట్రం యావత్తు చూసింది. అధికారంలో ఉన్న చంద్రబాబునాయుడుగారు ఆరోజు 2014 నుంచి 2019 వరకూ ఇక్కడే (గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ప్రస్తుతం కూర్చున్న స్థానాన్ని చూపిస్తూ) ఉన్నాడు. ఈ 5 సంవత్సరాల్లో చంద్రబాబునాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు తెలుగుదేశం పార్టీ ఇదే శాసనసభలో ఏ రకంగా చట్టాలకు తూట్లు పాడుస్తూ, ఏ రకంగా ఎమ్మెల్యేలను సంతలో పశువులు కొన్నట్టుగా కొన్న పరిస్థితులు. కొనిన తర్వాత ఏ రకంగా స్పీకర్ పదవిని దుర్వినియోగం చేస్తూ, కనీసం వాళ్లను disqualify చేయని విధానాన్ని, తర్వాత అందులో నలుగురిని ఏకంగా మంత్రులుగా చేసి వారిని కూడా కూర్చోబెట్టుకున్న పరిస్థితులు. అపోజిషన్ బెంచ్లో అక్కడ కూర్చోవలసిన 23 మంది సభ్యులు (గతంలో పార్టీ ఫిరాయించిన వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులను ఉద్దేశించి) బ్రెజరీ బెంచ్లో ఇక్కడ కూర్చున్న పరిస్థితులు. ఇవన్నీ కూడా ఇదే చట్ట సభలో, ఇక్కడే, జరిగాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులు, అటువంటి ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు), అటువంటి స్పీకర్ (శ్రీ కోడెల శివ ప్రసాదరావుగారు) ఉన్న ఆ చట్ట సభ కాకుండా, ఈ చట్ట సభలో జగన్మోహన్ రెడ్డి అనే వ్యక్తి ముఖ్యమంత్రిగా ఇటువైపు ఉన్నాడు. మంచి స్పీకర్ గా మిమ్మల్ని దేవుని దయతో కూర్చోబెట్టగలిగాను. ఇక మనమెలా చేస్తామూ అన్నదానికి example ఇస్తూ ఈ మొట్టమొదటి సమావేశంలో చెప్పాను. 23మంది శాసనసభ్యులు ఉన్న అదే చంద్రబాబునాయుడుగారికి నేను కూడా చంద్రబాబునాయుడుగారి మాదిరిగానే ఆలోచనలు చేసి ఉంటే చంద్రబాబునాయుడుగారికి ప్రతిపక్ష హోదా స్టేటస్ కూడా వచ్చి ఉండేది కాదు, అలా కూర్చోని ఉండేవాడు కూడా కాదు.

(అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ, పేమ్ పేమ్ అని, సిగ్గు సిగ్గు అని అన్నారు)

(గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు మాట్లాడేందుకు అవకాశం

ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరారు)

అవునయ్యా.. తెలియకపోతే నువ్వు తెలుసుకో, వాస్తవాలు ఇవి. నేను కూడా నీ మాదిరిగానే ప్రలోభాలు పెట్టి ఉంటే, నేను కూడా నీ మాదిరిగానే మంత్రి పదవులు ఇస్తాను రెడీగా కానీయండి అని అంటే, నేను గానీ డోరు తెరిస్తే నోట్లో నుంచి మాట చెప్పడం లేదు గానీ, ఎంతమంది టచ్‌లో ఉన్నారని చెప్పి. సంతోషపడండి.

(అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు నవ్వుతూ బల్లలు చరిచారు)

(బెల్)

ఈ అన్యాయమైన సంప్రదాయానికి, ఈ అన్యాయమైన సంప్రదాయం కొనసాగకూడదు అని చట్ట సభలో ప్రతిపక్షం అన్నది ఉండాలని, ప్రతిపక్షానికి సంబంధించిన ఎమ్మెల్యేలు కొనసాగాలని, చంద్రబాబునాయుడుగారికి ఇంకా ఆ స్థానంలో కూర్చోబెట్టే పరిస్థితి క్రియేట్ చేయడం కోసం టోటల్గా సిట్యుయేషన్ మారాలని చెప్పి, కొత్త సంప్రదాయం రావాలని, మంచి సంప్రదాయం రావాలని ఏకంగా ఇక్కడి నుంచి మంచి చేసే దిశగా, మంచి చెప్పే దిశగా మాట్లాడుతూ ఉంటే దానిని కూడా ఏ రకంగా వక్రీకరిస్తూ, దానిని కూడా ఏ రకంగా అన్యాయం మాటలు మాట్లాడుతున్నారో సాక్షాత్తు ఇక్కడ చూస్తున్నాము.

మ. 1.10

అధ్యక్షా, నేను ఇంతకు ముందు ఒకే ఒక మాట చెప్పాను. 23 మంది శాసనసభ్యులను వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి కొనుగోలు చేశారు. ముగ్గురు ఎంపీలను వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి ప్రలోభాలు పెట్టి తీసుకున్నారు. చివరకు ఏమి జరిగింది, పైన దేవుడున్నాడు, ప్రజలున్నారు. దేవుడు, ప్రజలు ఏస్థాయిలో గూబ గుయ్.....అనిపించే విధంగా కొట్టారో చూశాం.

(అధికారపార్టీ సభ్యులు నవ్వుతూ బల్లలు చరిచారు)

అన్యాయం చేసినవాళ్ళకు కరెక్టుగా 23 మంది ఎమ్మెల్యేలు, అదే ముగ్గురు ఎంపీలు... అదికూడా ఆ ముగ్గురు ఎంపీలు గెలిచింది నాలుగు వేలు ఒకరు, ఆరు వేలు ఒకరు, ఎనిమిది వేలు ఒకరు.. అది కూడా దేవుడు కరెక్టుగా ఎప్పుడు జడ్జిమెంట్ ఇచ్చాడు అధ్యక్షా, కరెక్టుగా 23వ తారీఖున. ఆ జడ్జిమెంట్‌ను చూసుకుని సంప్రదాయాలు.. కనీసం మారాలని ఇదే చట్టసభలో చెప్పి, మంచి చేయడం కోసం చెబితే కూడా ఇంతింత దారుణంగా దానిని ట్వీస్టులు చేసి వక్రీకరిస్తూ వీళ్లు (ప్రతిపక్ష సభ్యులనుద్దేశించి) మాట్లాడుతున్న మాటలు చేస్తుంటే 'కుక్కతోక ఎప్పుడూ వంకరే' అన్న చందంగా ఉంది అధ్యక్షా.

(అధికారపార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

(ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి మరియు ప్రతిపక్ష నాయకుడు నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు తాను మాట్లాటడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతి గారిని కోరారు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU): అధ్యక్షా, ఈరోజు వాస్తవంగా చిన్న కాంట్రవర్సీ కూడా లేకుండా మీ ఎంపిక ఏకగ్రీవంగా చేస్తున్న సందర్భంగా అందరూ మీకు శుభాకాంక్షలు తెలియజేసి ముందుకు పోయే సందర్భం. తొలి ప్రసంగంలో ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడిన విషయాలు గానీ, సభ్యులు మాట్లాడిన విషయాలు గానీ అడుగడుగునా ప్రతిపక్షాన్ని కించపరిచేవిధంగా మాట్లాడారు. వారికి గానీ, మాకు గానీ ఈ స్థానాన్ని ప్రజలు ఇచ్చారు. ఆ విషయాన్ని మరిచిపోతున్నారు.

మేము కూడా రాజకీయాల్లో సుదీర్ఘంగా ఉన్నాం, మీరు చరిత్ర మరచిపోతే ఎవరూ ఏమీ చెప్పలేరు. మీది కూడా ఒక రాజకీయ కుటుంబం, మీ తండ్రి గారు కూడా ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు, ఆయన కూడా పార్టీలో ఉన్నారు. ఆయన ఏవిధంగా వచ్చారు, మొదటిసారిగా నేను 1978లో ఎమ్మెల్యే అయినపుడు, ఆయన రెడ్డి కాంగ్రెస్‌లో గెలిస్తే నాలుగురోజుల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీలో వచ్చి చేరితే భాట్టం శ్రీరామమూర్తి గారు ఎంత విమర్శించారంటే.. మీకంటే ఘాటుగా విమర్శించారు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఒక్కసారి ఆ చరిత్ర చూసుకోండి.

(సభకు అంతరాయం)

అక్కడ నుంచి ప్రారంభమైన చరిత్ర...

(అధికారపక్ష సభ్యులు అభ్యంతరాలు తెలియజేశారు)

వినయ్యా.. మీ తండ్రి చేసిన పని తప్పని ఒప్పుకోండి, చెప్పండి.

(అధికార, విపక్ష సభ్యులు ఒకరిపై ఒకరు నిందారోపణలు చేసుకున్నారు)

(బెల్)

తండ్రికి తగ్గ తనయుడు అని మీరు (ప్రతిపక్ష సభ్యులనుద్దేశించి) చెప్పకుంటున్నారు కదా!

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుంచి సభకు తీవ్ర అంతరాయం)

ఆ విషయాలను, చరిత్రను ఎవరూ మార్చలేం కదా! చరిత్రను ఎవరూ మార్చలేరు.

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

ఆ విషయాన్ని మీరు గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

(అధికార, విపక్షాల నడుమ వాదోపవాదాలు చోటుచేసుకున్నాయి)

MR.SPEAKER: Please silence.

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

నాకు ఎవరినీ కించపరచాలని లేదు. At the same time, records straighten కావాల్సిన అవసరం ఉంది.

(‘నీతులు చెబుతున్నారు’, ‘ఎస్టిఆర్ కు వెన్నుపోటు పొడిచావు’ అని అధికారపక్ష సభ్యులు అన్నారు)
(బెల్)

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGAN MOHAN REDDY): అధ్యక్షా, చంద్రబాబు నాయుడు గారు చెప్పే మాటలు వింటుంటే, ఎంత దారుణంగా ఉన్నాయంటే, ఎందుకయ్యా మర్డర్ చేశావని హత్యచేసిన వ్యక్తిని అడిగితే, ఆ హత్య చేసినవాడు గతంలో చాలా హత్యలు జరిగాయి కదా!.. ఎప్పుడో పదేళ్ల కిందట, ఇరవై ఏళ్ల కిందట, ముప్పై ఏళ్ల కిందట జరిగాయి కదా అని చెప్పినట్లుగా ఉంది. ఇంతకన్నా అన్యాయం ఎక్కడైన జరుగుతుందా అధ్యక్షా.

వారు (ప్రతిపక్ష నాయకుడిని ఉద్దేశించి) ఇదే శాసనసభలో ముఖ్యమంత్రి హోదాలో ఉంటూ, చట్టాన్ని పరిరక్షించాల్సిన స్థానంలో వారు ఉండి వారు చేసింది ఏమిటి? ప్రతిపక్షం నుంచి 23 మంది ఎమ్మెల్యేలను సంతలో *** మాదిరి కొన్నారు. అలా చేయడం చాలా అన్యాయం. కొనిన తరువాత స్పీకర్ ఛైర్ మన్ అబ్యూస్ చేస్తూ ఆ 23 మంది డిస్ క్వాలిఫై కాకుండా వాళ్లను ప్రొటెక్ట్ చేశారు, అది ఇంకా అన్యాయం. చేసిన తప్పును తప్పు అని తెలుసుకోకుండా దానిని డిఫెండ్ చేసుకొనేదాని కోసం ఏదేందో... కథ, చరిత్ర చెబుతున్నావు. డిఫెండ్ చేసుకొనేదానికి ఏదేందో... చెప్పుకుంటూ పోతున్నావ్. అసలు చేసింది తప్పు, చేసింది అన్యాయం అనేది కాకుండా ఏదేందో... చెప్పుకుంటూ పోవడం అన్నది ఎంతవరకు ధర్మమో ఈయన మాటలు వింటుంటే నాకు ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది.

తన సొంత కూతురిని ఇచ్చిన మామ ఎస్టి రామారావు గారు ఇదే చంద్రబాబు నాయుడు గురించి అన్న మాటలు మీరు (స్పీకర్) అవకాశం ఇస్తే ఇక్కడ ఉన్న టీవీలో (సభలో ఏర్పాటుచేసిన టీవీని చూపిస్తూ) ప్లే చేసి చూపిస్తాను అధ్యక్షా.

(అధికారపార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇదే చంద్రబాబు నాయుడు గారు గురించి సొంత కూతురిని ఇచ్చిన మామ ఎస్టి రామారావు గారు..

(‘జామాతా *** గ్రహం’, ‘జామాతా *** గ్రహం’ అని అధికారపార్టీ సభ్యులు పదే పదే అన్నారు)

(బ్రెజరీ బెంచెస్ నుంచి సభకు తీవ్ర అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: సభ్యులు సంయమనాన్ని పాటించాలి. సైలెంట్ స్లీజ్. మీరు ఏమైనా మాట్లాడాలనుకుంటే స్పీకర్‌ను అడ్డస్ చేయండి. మాట్లాడే అవకాశం ఇస్తాను, అప్పుడు మాట్లాడండి. ఒకటి-సభలో మనం ఈవిధంగా క్రాస్ టాక్ చేసుకుంటూ పోతే సభ నిర్వాహణ ఇబ్బంది అవుతుంది. రెండోది ఇప్పుడే సభ్యులు బుచ్చయ్య చౌదరి గారు ఒక మాట అన్నారు, దీనిపై చర్చ జరగాలని అన్నారు. కచ్చితంగా చర్చ జరగాల్సిందే. ఇందులో ఎలాంటి అనుమానం లేదు. మనకు ‘యాంటీ డిఫెక్షన్ లా’ వచ్చిన తరువాత అనేక రాష్ట్రాల్లో ఇది జరుగుతోంది. ఇక్కడ కూడా జరిగింది. ఇకముందు ఇలాంటిది జరగకూడదన్నదే సభా నాయకుడి అభిప్రాయం గానీ, ప్రతిపక్ష అభిప్రాయాలు గానీ ఉండాలి.

(‘వాళ్ళకు లేదు’ అని అధికారపార్టీ సభ్యులు అన్నారు)

దానిపై ఈ సభ ఒక మంచి సంప్రదాయాన్ని సృష్టించి కంక్లజన్‌లో ఒక స్పష్టమైన డైరెక్షన్ ఇవ్వాలని అవసరం ఉంది. ఎవరైనా దీనిని సమర్థించాల్సిన విషయం కాదు, పైగా ఆందోళన చెందాల్సిన విషయం. దీనికి ఎక్కడో ఒకచోట ఫుల్ స్టాప్ పెట్టాలి. దానిని మనం చెద్దాం. భారతదేశంలో ‘యాంటీ డిఫెక్షన్ లా’ పైన ఈ సభే బ్రహ్మాండమైన నిర్ణయం తీసుకున్నారని, దేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా, రోల్ మోడల్‌గా, ట్రెండ్‌సెట్టర్‌గా మన శాసనసభ అని మనం వ్యవహరిద్దాం.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ తమ హర్షాతిరేకాలను వ్యక్తం చేశారు)

దానికి కచ్చితంగా అందరూ కూడా సహకరించాల్సిన అవసరం ఉంది. దానికి బ్రెజరీ బెంచెస్ సభ్యులు గానీ, ప్రతిపక్ష సభ్యులు గానీ సహకరిస్తే ఒక మంచి సంప్రదాయానికి మనం తెరను లేపుదాం. దానికోసం ఇప్పుడు వాదోపవాదాల కంటే సభ ముందుకు నడవాల్సిన అవసరాన్ని గుర్తుంచుకోవల్సిందిగా నేను కోరుకుంటున్నాను.

మీకు ఇచ్చిన అవకాశాల్లో స్పీకర్ ఎన్నిక అయినందున అభినందన సభ కాబట్టి దానికి మీరు confine అవ్వండి. ఇలాంటి ఇష్యూస్‌పై చాలా స్పష్టంగా ఒక మువ్‌ను శాసనసభ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. దానికోసం మనం అందరం కూడా చర్చిద్దాం. మంచి సభాసంప్రదాయాల్ని మనం స్థాపిద్దాం, వాటిని గౌరవిద్దామని తెలియజేస్తున్నాను. చౌదరి గారు మాట్లాడండి. తొందరగా ముగించండి.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి (SRI GORANTLA BUTCHAI AH CHOWDARY)
(రాజమండ్రి గ్రామీణం): అలాగే అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను కాపాడుకోవడం కోసం, రాష్ట్ర విభజన అనంతరం వచ్చిన సమస్యల పరిష్కారం కోసం మాకున్న అనుభవాన్ని, మాకు తోచిన ప్రజా సమస్యల్ని సభలో చెప్పడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాం. సంఖ్య ఎంత అనేది కాదు. ఒక ప్రతిపక్షంగా అనేక సమస్యలపై నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు, విమర్శలు కూడా చేస్తాం, దానికి అవకాశం ఇవ్వండి. మేము వ్యక్తిగత విమర్శలకు పోదలచుకోలేదు. ఈవాళ ఈ విషయాన్ని నేనెత్తింది ఎందుకంటే.. మామూలుగా అయితే చెప్పం, స్పీకర్‌ను అభినందించడానికే పరిమితం అయ్యేవాళ్ళం. దురదృష్టవశాత్తు సభా నాయకుడు మరో డైరెక్షన్‌లో వెళ్లారు కనుక ఈ చర్చ ఇక్కడిదాకా వచ్చింది. లేకుంటే అభినందనలకే పరిమితం అయ్యేవాళ్ళం.

(‘ముందు మీరు వచ్చారు, తరువాత మేము వెళ్లం’ అని అధికారపక్ష సభ్యులు అన్నారు)

(బెల్)

గత అనుభవాల దృష్ట్యా సభను స్టాల్ చేయడానికి గానీ, చర్చ జరగకుండా చూడడానికి మావరకు మేము ప్రయత్నం చేయం.

మ. 1.20

గత శాసనసభలో ఏమి జరిగిందో చూశాం. (బెల్)

(అధికార పక్ష సభ్యులు శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి ,ప్రధాన సచేతక్ మేము మైకు కోసం వచ్చాం" అని అన్నారు)

పోడియం చుట్టు మూగడం గానీ కార్యక్రమాలన్నీ స్తంభింపచేయడం చూశాం. ఇవన్నీ అక్కర్లేదు. ఏదైనా డి బేట్ జరగవలసిన అవసరముంది.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మీరు జీరో అవర్ కావొచ్చు, క్వశ్చన్ అవర్ కావొచ్చు. కంపల్ సరిగా క్వశ్చన్ అవర్ గానీ, అత్యవసర విషయాల్లో చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలని తమరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మీకు ఎంతో భవిష్యత్తు ఉంది. నేను ఒక మిత్రుడిగా మీకు అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకా, ఉజ్వల స్థానానికి రావాలని ఈ చట్ట సభ గౌరవం కాపాడటంలో గత స్పీకర్లకు ఎవరికైతే మంచి గౌరవం దక్కిందో ఆ గౌరవం మీకు దక్కాలని కోరు కుంటూ అభినందనలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒక ప్రకటన. గౌరవ సభ్యులందరికి శాసనసభ ఆవరణలోనే సభ్యుల లాంజ్లో ఈరోజు లంచ్ ఏర్పాటు చేయడమయినది. మీడియా ప్రతినిధులకు ఎప్పటిలాగానే మీడియా పాయింట్ వద్ద లంచ్ ఏర్పాటు చేయడమయినదని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బెందాళం అశోక్ (SRI BENDALAM ASHOK) (ఇచ్చాపురం): అధ్యక్షా, కొత్తగా ఏర్పడిన ఈ రాష్ట్రంలో రెండో సభాపతిగా ఎన్నిక అయినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మన జిల్లాలో మీ గురించి చిన్నప్పటి నుంచి విన్నాం, మిమ్మల్ని చూశాం. మీరు మంచి వక్తగా మన జిల్లాలోనే గాకుండా రాష్ట్రంలోనే మంచి పేరు గాంచిన వ్యక్తిగా అనేక రకమైనవంటి పదవులు అధిరోహించి వాటన్నింటికీ వన్నే తెచ్చే విధంగా మీరు చేసిన పరిస్థితి ఉంది. అయితే ఈరోజు ముఖ్యంగా అజెండాలో ప్రత్యేకంగా స్పీకర్ గారి ఎన్నిక గురించి అభినందన తెలియజేయాల్సిన పరిస్థితిలో కూడా అనేక రకమైన అంశాలు రావడం. ముఖ్యంగా ఏమిటంటే, నేను రెండోసారి ఎమ్మెల్యేగా ఎన్నిక అయ్యాను. మొదటిసారి మేము అధికార పక్షంలో ఎన్నికైన పరిస్థితిలో ఏరోజు కూడా క్వశ్చన్ అవర్ సరిగ్గా జరిగిన పరిస్థితి లేదు.

(అధికార పక్ష సభ్యులు శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి ,ప్రధాన సచేతక్ “దానికి కారకులెవ్వరూ” అని అన్నారు)

అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ తోనే ఎక్కువ సమయం గడిపిన పరిస్థితులున్నాయి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో మీరు సభాపతిగా ఎన్నికైనటువంటి పరిస్థితుల్లో క్వశ్చన్ అవర్ చాలా ముఖ్యమైన అంశం. ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులు నియోజకవర్గంలో ఉన్న సమస్యల గురించి చర్చించుకునేటువంటి మంచి అవకాశం. మీరు దానిని సవ్యంగా చేసి, ముందుకు తీసుకొని వెళ్లి సభను సజావుగా నడపడానికి అన్ని రకాలుగా మా అందరికీ సహకరిస్తారని మీ అందరిని కోరుకుంటున్నాను. అలాగే మరొక్కసారి మీకు దేవుడు ఆయురారోగ్యాలు, ఐశ్వర్యాలు ఇచ్చి మరింత కాలం ఈ పదవిని అధిరోహించే విధంగా ఉండాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. ధన్యవాదాలు

మిస్టర్ స్పీకర్: దయచేసి సభ్యులు సమయాన్ని కొద్దిగా గమనించాలి. ఇప్పుడు పయ్యావుల కేశవ్ గారు...

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ (SRI PAYYAVULA KESHAV)(ఉరవకొండ): అధ్యక్షా, భారత రాజ్యాంగంలో అత్యున్నత స్థానంలో ఉన్నటువంటి శాసనసభలో మరింత అత్యున్నత స్థానంలో ఈరోజు మీరు ఎంపిక కావడం ఎంతో ఆనందదాయకం. 1994 వ సంవత్సరంలో మీతోపాటు శాసనసభ్యుడిగా ఎంపికై 5 ఏళ్ల పాటు మీతో కలిసి పనిచేసిన అనుభవం ఉంది. ఆ తరువాత పార్టీ కార్యక్రమాల్లో రాజకీయ శిక్షణా తరగతుల్లో మీరు సుదీర్ఘమైనటువంటి ఉపన్యాసాలతో ఆనాటి కార్యకర్తలను తయారు చేసిన

యంత్రాంగంలో కలిసి పనిచేసినటువంటి అనుభవం ఉంది. మీరు ఈ శాసనసభకు స్పీకర్ గా ఎన్నిక కావడం నిజంగా ఆనందదాయకమని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రజల ఆశలు, ఆకాంక్షలు ఈ సభలో ప్రతిధ్వనించాలి. దానికి వేదిక ఈ శాసనసభ కావాలి. ఆ ప్రతిధ్వనించే భాగంలో మా గళాన్ని ఈ శాసనసభలో వినిపించేలా మీరు ప్రయత్నం చేయాలని నేను ఈ సందర్భంగా మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను.

1980వ సంవత్సరంలో, తొంభైవ దశకంలో, రెండువేల దశకంలో మారుతున్న రాజకీయాల్ని, రాజకీయ విలువల్ని మీరు చూస్తూ వచ్చారు. ఈ సభ రూల్స్ ఋక్ కన్నా ఎక్కువ సాంప్రదాయాల ప్రకారమే నడిచేదని మనందరం కూడా గుర్తుంచుకోవాలి. సాంప్రదాయాల గురించి వినడానికి కూడా సహనం లేకపోతే సాంప్రదాయాలు మరుగున పడిపోతాయని ఈరోజు మా పాలకపక్షం మిత్రులకు గుర్తు చేస్తున్నాను. సాంప్రదాయాల్ని మేము కొన్ని నేర్చుకున్నామంటే ఆరోజు స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొన్నటువంటి సిహెచ్ రాజేశ్వరరావు గారి లాంటి వ్యక్తులు, మరియు పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు లాంటి వ్యక్తులు, విట్టల్ రెడ్డిగారి లాంటి వ్యక్తులు ఒక్కొక్కరు సాంప్రదాయాల్ని సభకు వివరిస్తుంటే ఓహో ఇలా నడవాలా అని, ఆరోజు యువకులుగా ఉన్న మేము తెలుసుకున్నాం. పాలకపక్ష మిత్రులు కూడా సాంప్రదాయాల గురించి నిజమా కాదా అని తెలుసుకోవాల్సిన అవసరముందని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే పాలకపక్షంలో వారికి ఉన్న సంఖ్య బలంతో ఖచ్చితంగా వారు అనుకున్నదే జరుగుతుంది తప్ప మరొకటి కాదు. ఈసభకి ఉన్నటువంటి మూల సూత్రం ఏమిటంటే "Government will have its way, but opposition must have its say". కనీసం we must have its say అనేటువంటి మూల సూత్రాన్ని మరొక సారి గుర్తు చేస్తున్నాను. మాకు చెప్పేటువంటి అవకాశాన్ని ఈ సభ ఇవ్వాలని ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇవాళ నీలం సంజీవ్ రెడ్డిగారిని గుర్తు చేసుకోవాలి. ఎందుకంటే అనంతపురం జిల్లా నుంచి వచ్చి ఆయన పార్లమెంట్ స్పీకర్ గా ఎన్నికైన రోజున కాంగ్రెస్ పార్టీకి రాజీనామా చేశారు. ఎందుకంటే తనకు పార్టీ affiliations ఉండకూడదు, నిస్పక్షపాతంగా ఉండాలనే ఉద్దేశంతోనే ఆరోజు సంజీవ రెడ్డిగారు రాజీనామా చేసి ఆయన చేసినటువంటి సేవల్ని ఇందిరాగాంధీ నుంచి కమ్యూనిస్ట్ పార్టీల వరకు ప్రతీ ఒక్కరూ కూడా అభినందించేలాగా ప్రవర్తించారు. వారు గొప్పగా చదువుకున్న వ్యక్తి కాదు. ఆ సభలో చెప్పిన దాని ప్రకారం ఒక కామన్ సెన్స్ తో కామన్ మ్యాన్ సెన్స్ తో సభ నడిపిన వ్యక్తిగా నీలం సంజీవరెడ్డిగారు చరిత్రలో నిలిచిపోయారు. మీరు కూడా అదేవిధంగా నిస్పక్షపాతంగా ఈసభను నడిపించి ప్రజల మన్నల్ని పొందాలనేటువంటిది ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఈ సభలో మీరు ఒక పక్షానికి చెందిన వారు కాదు. You belong to the whole of this House. ఈ సభకు ప్రతీక, ప్రతిరూపం మీరే అనేది మీ ద్వారా సభకు గుర్తు చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఈ సభ సజావుగా జరగాలనే ఉద్దేశంతో సభ జరుగుతున్న విధానాన్ని ప్రజలు తెలుసుకోవాలనేటువంటి మొట్టమొదటిసారి లైవ్ టెలికాస్ట్ విధానాన్ని 1994లో తెలుగుదేశం పార్టీనే ప్రవేశ పెట్టిందని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

ఆ విలువలను మరింత పెంచే దిశగా ఈ సభ చర్యలు ఉండాలని గుర్తు చేస్తున్నాను. నాకు తెలిసినటువంటి వ్యక్తిగా అద్భుతమైన ప్రసంగాలు ఇవ్వగల వ్యక్తిగా మీరు మౌనంగా ఆ సీటుకి పరిమితం కావడం అంటే ఖచ్చితంగా వ్యక్తిగతంగా పనిప్రమేంట్ లాంటిదని నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, మీరు ఒక గంట నుంచి రెండు గంటల పాటు అనర్గళంగా అద్భుతమైన ప్రసంగాల్ని ఉత్తేజపూరితంగా ఇవ్వగలిగిన మీరు, మౌనంగా అందరి వాదనలను వినాల్సి రావడమంటే ఖచ్చితంగా మీకు ఒక పనిప్రమేంట్ లాంటిదే అని మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను.

మీకు ఒక విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆ కెమెరా మిమ్మల్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు చూపిస్తూ ఉంటుంది. మీరు మా వైపు చూస్తూ ఉంటేనే అందంగా రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి కనిపిస్తారు. మీ లెఫ్ట్ ప్రొఫైల్ చాలా బాగుంటుంది కాబట్టి దయచేసి ఎక్కువగా మీరు లెఫ్ట్ ప్రొఫైల్ లోనే రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి కనిపించండి.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మా వైపు కూడా మీరు చూడండిని గుర్తు చేస్తున్నాను. నేను ఒకే ఒక్కమాటతో ముగిస్తాను. "Speaker is the servant of the House" అన్నటువంటి మావలాంకర్ గారి భాష్యంని గుర్తు చేస్తున్నాను. ప్రజలకు సేవకులుగా మేము, ఈ సభకు సేవకులుగా మీరు, ఈ సభ ఔనత్వాన్ని, ఔచిత్యాన్ని పెంచే దిశగా అడుగులు వేయాలని కోరుతున్నాను.

మా లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ గారికి, మా చీఫ్ విప్ లకు ఒకే ఒక్క ముక్క చెప్పదలుచుకున్నాం. జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు గత సభలో శాసనసభ స్పీకర్ గారి ఎంపిక సందర్భంగా మాట్లాడుతూ "పెద్దలు డా. కోడెల శివప్రసాదరావు గారు అపారమైన రాజకీయ అనుభవం కలిగిన వ్యక్తి. ఈ సభలో ఎమ్మెల్యేగా సుదీర్ఘ అనుభవం కలిగిన నాయకులు గతంలో మంత్రిగా కూడా పనిచేశారు. ఇటువంటి అనుభవం కలిగిన మీలాంటి వారిని స్పీకర్ గా ప్రపోజ్ చేయడం కొరకు యనమల రామకృష్ణుడు గారు వచ్చి ప్రపోజ్ చేస్తున్నాము, ప్రపోజల్ కి మీ మద్దతు కావాలని నన్ను అడిగినప్పుడు ఒక్క నిమిషం కూడా **hesitation** అన్నది లేకుండా మా తరపున యూనానిమస్ గా స్పీకర్ పదవి దక్కేలా మీకు మా పార్టీ తరపున పూర్తి సహకారాన్ని అందిస్తున్నామని అంటూ" మేము వచ్చామని, మిమ్మల్ని అడిగామని, మీరు దానికి సహకరిస్తున్నామని ఈ శాసనసభ ప్రతి తెలియజేస్తున్న విషయాన్ని మీ మిత్రులకు గుర్తు చేస్తున్నాను.

మ.1.30

అసత్యాల పునాదుల మీద మన వాదాన్ని నిర్మించుకుంటే ఏదో ఒక రోజున ప్రజాక్షేత్రంలో అది తుత్తునియలు కాక తప్పుదనే విషయాన్ని గుర్తు చేస్తూ ఈ సభ ఔన్నత్యాన్ని పెంచేవిధంగా మీరు మాకు అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH): అధ్యక్షా, పదే పదే ఒక అంశాన్ని పట్టుకొని వారు చెబుతున్నారు. కానీ అందులో వాస్తవమేమిటంటే, 2014లో అందరం సభకు వచ్చాం. అప్పుడు మేమందరం ఏమి భావించామంటే, అప్పుడు ఒక అనుభవజ్ఞుడు స్పీకర్ గా ఉన్నప్పుడు ఈ సభను చక్కగా జరుపుతాడని అనుకున్నాం. కానీ వారు అప్పుడు ఏమని సమాచారం పంపించారంటే, మేం ఆల్ రెడీ సెలెక్ట్ చేశాం, దానిని మీరు ర్యాటిఫై చేయమని కోరారు. సరే మీరు చేశారు కదా, వారికి మంచి హృదయం ఉంది కాబట్టి సభను సజావుగా, చక్కగా నిర్వహిస్తారనే భావంతో మేం కూడా మద్దతు తెలుపుతామని చెప్పారు. Nobody is denying that. కానీ 2014 తర్వాత జరిగినదేమంటే, 23మంది ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు పార్టీ ఫిరాయించి అధికారపక్షంవైపు వచ్చారు. వారిలో నలుగురు మంత్రులు కూడా అయ్యారు. అప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకుడికి మాట్లాడడానికి కూడా మైక్ ఇవ్వరు. మైక్ ఇవ్వనందువలన మేం అధ్యక్షస్థానం వద్దకు వచ్చి నిరసన తెలపాల్సి వచ్చింది. అంతేగానీ, ఆ అంశాన్ని ఎవరూ కాదనడంలేదు. వారు అప్పటి ప్రతిపక్ష నాయకుని అభిప్రాయం తీసుకోకుండా, అప్పటికే నిర్ణయం తీసుకుని ర్యాటిఫికేషన్ కు మాత్రమే పంపించారు తప్ప మరేమీ లేదు. ఆ ర్యాటిఫికేషన్ ను కూడా మేం మంచి హృదయంతో తీసుకున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడాల్సి ఉంది. అమ్మాత్ బాషా గారు.

శ్రీ అమ్మాత్ బాషా షేక్ బేపారి (SRI AMZATH BASHA SHAIK BEPARI) : అధ్యక్షా, విభజిత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి మీరు రెండో సభాపతిగా ఎన్నికవడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. మీకు మనస్ఫూర్తిగా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు విశాల హృదయంకల నాయకుడు. ఇవాళ రాజకీయ చరిత్రలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు సముచిత స్థానం కల్పిస్తూ బీసీ డిక్లరేషన్ లో ఏవిధంగా నిర్ణయం తీసుకున్నారో ఆ నిర్ణయానికి కట్టుబడిన వైనం ఇవాళ మొట్టమొదటి కేబినెట్ ఏర్పాటుతో నిరూపించుకున్నారు. అదేవిధంగా వెనుకబడినవర్గాలకు చెందిన మిమ్మల్ని సభాపతిగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నందుకు మా పార్టీ అధ్యక్షులు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మీరు చాలా మంచి వ్యక్తి, ముక్కుసూటితనం కలిగిన వ్యక్తి. అలాంటి మీరు సభాపతిగా ఎన్నిక కావడాన్ని మేం మా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాం. నేను మొట్టమొదటిసారిగా 2014లో ఈ సభకు ఎన్నికయ్యాను. రాష్ట్ర రాజకీయాలు మాకు కొత్త అయినా కూడా మేం ఈ సభద్వారా ఎన్నో విషయాలు నేర్చుకోవాలని, రాబోయే రోజులలో మేం ప్రజలకు బాధ్యతాయుతవమైన ప్రజాప్రతినిధిగా ఉండాలనే భావంతో ఈ సభలోకి అడుగుపెట్టాం. ఈరోజు ఈ సభలో అభినందించేందుకు మాత్రమే పరిమితం కావాలని మీరు చెప్పారు.

2014 నుంచి 2019వరకు జరిగిన శాసనసభ సమావేశాలను ఒకసారి చూస్తే గతం గురించి కూడా కొద్దిగా మాట్లాడుకోవాల్సి ఉంది. ఈ చట్టసభలకు మొట్టమొదటిసారిగా యువకులు ఎన్నికైన తరువాత మన నియోజకవర్గాలకు సంబంధించిన అభివృద్ధి గురించి ప్రశ్నించే అవకాశం వస్తుంది. ఎందుకంటే, మా నియోజకవర్గంలోని సమస్యలు, ఈ రాష్ట్రంలోని ముస్లిం మైనారిటీల సమస్యలు వినిపించే అవకాశం వస్తుందని ఆశించాం. ప్రతిపక్ష హోదా అంటే ప్రజల గొంతు. ప్రజలకు సంబంధించి ఏ అవసరం వచ్చినా, వారి సమస్యలను ప్రతిపక్షం ప్రజల వాణిగా వినిపించాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. ప్రతిపక్షం ఇచ్చిన సలహాలు, సూచనలు తీసుకొని ప్రజలకు మేలు చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉంటుంది. గత అయిదేళ్ల ప్రభుత్వ పాలన చాలా దారుణం. ఇప్పటి సభానాయకుడు అవుడు ప్రతిపక్ష నాయకునిగా ఉన్నప్పుడు ఒక్క నిమిషం కూడా మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వకుండా చేశారు. ప్రభుత్వం ప్రతిపక్ష పార్టీల గొంతును ఈవిధంగా నొక్కుతుంది అనడానికి అప్పటి ప్రభుత్వం పూర్తిగా నిదర్శనం. రికార్డులు చూస్తే అందరికీ ఆ విషయం తెలుస్తుంది. వారు అప్పటి మా నాయకునికి ఏవిధంగా అవకాశమిచ్చారో, ఒక్క నిమిషం మైక్ కోసం మేం అప్పటి సభాపతిగారికి ఎన్నోసార్లు విన్నవించుకోవడం జరిగింది. పది నిమిషాలు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినా కూడా దానిలో నిమిషానికి ఒకసారి బ్రేక్ ఇస్తూ ప్రతిపక్షం గొంతు నొక్కే ప్రయత్నం ఆ శాసనసభలో జరిగింది. గత ప్రభుత్వంలో కక్ష సాధింపులు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఒక పార్టీ ప్రభుత్వంలోకి వచ్చిన తరువాత గత ప్రభుత్వంలోని వ్యక్తుల మీద కక్ష తీసుకొనేందుకు ప్రయత్నం చేస్తాయి. ఇప్పటి సభానాయకుడు విశాల హృదయం కలిగినవారు కాబట్టి గత ప్రభుత్వం 23మంది శాసనసభ్యులను సంతలో *** ను కొన్నట్లుగా చేసినా కూడా మా నాయకుడు ఆ దిశలో కక్ష సాధింపు చర్యలకు పాల్పడకుండా సభాపతి స్థానానికి పూర్తి స్వేచ్ఛ ఇవ్వడం జరిగింది. సభ్యులెవరైనా తప్పు చేస్తే వారిని తప్పకుండా అనర్హులుగా ప్రకటించమని మీకు స్వేచ్ఛనివ్వడం నిజంగా సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించదగిన విషయం. రాబోవు తరాలకు అలాంటి సంతకాలు మనం ఇవ్వాలన్న అవసరముంది. శాసనసభ్యులందరూ కుటుంబసభ్యులలాంటి వారైతే సభాపతి కుటుంబపెద్ద. మిమ్మల్ని మేం ఆదర్శంగా తీసుకొని ముందుకు వెళ్లాల్సిన అవసరముంది. ఈ సభకు నూతనంగా ఎన్నికైనవారు చాలామంది ఉన్నారు. వారందరికీ అవకాశం కల్పించాల్సిన అవసరముంది. గౌరవసభ్యులు రాంబాబు గారు చెప్పినట్లుగా గతంలో ప్రస్తుతంలా టీవీలు లేనందున ప్రతిపక్ష నాయకులు ఈ విధంగా మాట్లాడారు, సభాపతి ఈ విధంగా నిర్ణయం తీసుకున్నారని దినపత్రికలలో చదివేవారం. కానీ ఇప్పుడు శాసనసభ సమావేశాలు ప్రత్యక్ష ప్రసారం అవుతున్నందున సమావేశాలు జరుగుతున్న తీరును ప్రజలందరూ వీక్షిస్తున్నారు. ఆవిధంగా వీక్షించడంవల్లనే గత అయిదు సంవత్సరాలుగా జరిగిన అన్యాయాలను చూసి ప్రజలు ఇటీవల ఎన్నికలలో ఇచ్చిన తీర్పు మనందరికీ స్పష్టమవుతున్నది. వారు చేసిన తప్పులను ప్రజలందరూ గమనించారు కాబట్టే మన నాయకుడు ప్రజల పక్షాన నిలబడ్డారు కాబట్టే అలాంటి

*** Expunged as ordered by the Chair

నాయకుడు మనకు ముఖ్యమంత్రి అయితేనే మనకు మేలు జరుగుతుందని భావించారు కాబట్టే జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ఇంత భారీ మెజారిటీతో ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. ప్రజలు మా నాయకుడిపై ఉంచిన నమ్మకాన్ని వమ్ము చేయకుండా గొప్ప పరిపాలనను మన ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్ర ప్రజలకు అందిస్తారు. ఈ సభలో మాట్లాడే అవకాశం ప్రతి ఒక్కరికీ కల్పించి హుందాతనంగా ఈ సభను నిర్వహించాలని, అలాంటి సమర్థత మీకుందని మేం భావిస్తున్నాం. మీరు ఆరుసార్లు శాసనసభ్యులుగా ఎన్నికై మూడుసార్లు మంత్రి పదవులు చేపట్టి వాటికి వన్నె తెచ్చారు కాబట్టి ఈ అధ్యక్షస్థానానికి కూడా మీరు వన్నె తెస్తారని పూర్తిగా విశ్వసిస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ. 1.40

డా. చెవిరెడ్డి భాస్కరెడ్డి (DR.CHEVIREDDY BHASKAR REDDY): అధ్యక్షా, ఇంత అనుభవం కలిగిన మిమ్మల్ని ఈరోజు స్పీకర్ గా ఎన్నుకున్నందుకు పెద్దలందరికీ మనస్ఫూర్తిగా నమస్కరిస్తున్నాను. అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా నేను గత శాసనసభలో కొత్తగా సభలోకి వచ్చాను. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడు పుట్టిన నారాచారిపల్లెకి కూడా నేనే శాసనసభ్యుణ్ణి. నేను చంద్రగిరి నియోజక వర్గం నుంచి వచ్చాను. ప్రజల మనసులో ఏ విధ మైన అభిప్రాయం ఉందో నాకు అర్థమవుతున్నది. సభలు, సాంప్రదాయాల గురించి కేశవ్ గారు మాట్లాడారు. గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు అందర్నీ నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. ఈరోజు మాకు చిన్న నోట్ కూడా ఇవ్వలేదు, మాకు సమాచారం లేదని మాట్లాడారు. గత శాసనసభలో కోడెల శివప్రసాద్ గారిని మీరు స్పీకర్ గా ఎన్నుకున్నప్పుడు మా నాయకుడు ఆయన చేయి పట్టుకుని వేదికపైకి తీసుకుని వెళ్లి సీట్లో కూర్చోబెట్టి అభినందించి కిందకు వచ్చారు. అప్పుడు సభలో తెలుగుదేశం పార్టీకన్నా, వై.ఎస్.ఆర్.కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులే ఆయన గురించి గౌరవంగా మాట్లాడటం జరిగింది. కానీ అధ్యక్షా, సభలు, సాంప్రదాయాల గురించి మాట్లాడుతున్నారు కాబట్టి నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. నేను ఎక్కువ ఉపన్యాసం ఇవ్వదలచుకోలేదు. బలహీన వర్గానికి చెందిన మిమ్మల్ని సభాపతి స్థానంలో మా నాయకుడు కూర్చోబెడితే కనీసం మీరు చెయ్యిపట్టుకోడానికి కూడా, మిమ్మల్ని వేదిక మీదకు తీసుకు వెళ్లి కూర్చోబెట్టడానికి కూడా వాళ్లకు మనసు రాలేదు అంటే, వాళ్ల మనస్సు అంగీకరించలేదు అంటే ఇది సాంప్రదాయమా?

(అధికారపక్ష సభ్యులు హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

అధ్యక్షా, ఈరోజు సాంప్రదాయం గురించి మాట్లాడుతున్నారు. కోడెల శివప్రసాద్ గారిని మా నాయకుడు తీసుకుని వెళ్లి సభాపతి స్థానంలో కూర్చోబెట్టలేదా? మేము సభా సాంప్రదాయాలను పాటించలేదా? (బెల్) మీరు బలహీన వర్గానికి చెందిన వారు కనుక, మిమ్మల్ని సభాపతి స్థానానికి తీసుకుని వెళ్లడానికి, మీ చెయ్యి పట్టుకుని కూర్చోబెట్టడానికి కూడా వారి మనసు ఒప్పుకోలేదు. ఇది సాంప్రదాయమా?

ఇవా నియమాలు? బలహీన వర్గాలకు వాళ్ళిచ్చే గౌరవం ఇదా? సభాపతి స్థానంలో అగ్రవర్గానికి చెందిన సభ్యుడిని కూర్చోబెట్టి ఉంటే, అందులోను ఆ కమ్యూనిటీకి సంబంధించిన సభ్యుడిని కూర్చోబెట్టి ఉంటే వాళ్ళు గౌరవంగా పొగుడుతూ వేదిక మీద నిలుచుంటారు. కాబట్టి సభా సంప్రదాయాల గురించి మాట్లాడేటప్పుడు మనం ఎలా వ్యవహరించామో ఒకసారి ఆలోచించాలి. నిజంగా నాకు చాలా బాధేసింది. కోడెల శివప్రసాద్ గారు ఎలాంటి వ్యక్తీ మాకు తెలుసు. ఆయన ఆ స్థానానికి కరెక్టు కాదని మాకు తెలుసు. ఆయన అనర్హుడని తెలుసు. అయినా ఎన్నుకున్నారంటే వారి నిర్ణయాన్ని గౌరవిస్తూ సభాస్థానంలో మా నాయకుడు కూర్చోబెట్టాడు. తెలిసే సభాపతి స్థానంలో కూర్చోబెట్టారు. మీరు మచ్చలేని నాయకులు. కానీ ఆయన మచ్చ ఉన్న నాయకుడు. మచ్చ ఉన్న వ్యక్తిని సైతం గౌరవించిన వ్యక్తి మా నాయకుడు. (బెల్) ఏ మచ్చలేని మిమ్మల్ని చేయి పట్టుకుని పైకి తీసుకుని వెళ్ళడానికి కూడా ఇష్టపడని వ్యక్తులు ఈరోజు సభా సంప్రదాయాల గురించి మాట్లాడుతున్నారు ప్రజల్ని ఆలోచించమని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జోగి రమేష్ (SRI JOGI RAMESH) (పెడన) : అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. మీరు ఆ ఛైర్లో కూర్చుంటేనే చాలా నిండుదనంగా ఉంది. చాలా తీవిగా ఉంది. ఒక బడుగు, బలహీన వర్గానికి చెందిన వ్యక్తి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉంటే రాష్ట్ర ప్రజలు మొత్తం అభినందిస్తున్నారు. చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత ప్రస్తుత రెండవ శాసనసభలో అధ్యక్షుడిగా ఒక బలహీన వర్గానికి చెందిన వ్యక్తి ఈరోజు ఆ స్థానంలో కూర్చుంటే హుందాతనం, నిండుతనం, తీవి కనబడుతోంది. మిమ్మల్ని చూస్తుంటే నిజంగా మాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. చాలా మంది వ్యక్తులు చెబుతుంటారు. మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే గారు, బి.ఆర్.అంబేడ్కర్ గారు చెప్పింది పుస్తకాల్లో చూశాం తప్ప మేము ఎప్పుడూ చూడలేదు. నిజంగా మా నాయకుడు, సభా నాయకుడు వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు బి.సి.గర్జన అనే ఒక మీటింగులో ఒక డిక్టేషన్ చేశారు. బడుగు, బలహీన వర్గాలకు, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీ వర్గాలకు అధికారంలో యాభై శాతం రిజర్వేషన్ కల్పిస్తామని చెప్పి ఆరోజు ఆ మీటింగులో చెప్పారు. నేను కూడా ఉన్నాను. చాలా మంది నాయకులు చెబుతుంటారు. అధికారం రాగానే మర్చిపోతారని అనుకున్నాను. కానీ అధికారం చేపట్టిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీలకు అధికారంలో సముచిత స్థానం 50 శాతం కాదు, 50 శాతం నుంచి 60 శాతానికి తీసుకు వెళ్ళిన గొప్ప నాయకుడు ఎవరైనా ఉన్నారంటే అది వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారే. నిజంగా ఆయనను అభినందించాలి.

(అధికార పక్ష సభ్యులచే హర్షధ్వనాలు)

అధ్యక్షా, చాలా మంది పెద్దలు చెప్పారు. మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే గారు చెప్పారు. అంబేడ్కర్ గారు చెప్పారు. ఇటువంటి గొప్ప వ్యక్తులు చెప్పారు గానీ మేము కూడా చిన్నప్పటి నుంచి అంటే 18వ ఏట నుంచి అనుకునే వాళ్ళం. బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీల ఐక్యత అని చిన్నప్పటి నుంచి చెబుతుండే వాళ్ళం. కానీ

అటువంటి స్లోగన్ ఇవ్వకుండానే మాకు ఈరోజు ఈ వర్గాలన్నింటికీ కూడా సముచిత ప్రాధాన్యం ఇచ్చిన వ్యక్తి, వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు. ఈరోజు రాష్ట్రంలో బీసీ కులాల వారందరూ అనుకుంటున్నారు. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు, రెడ్డి కాదు, మా బీసీ అని బీసీలందరూ అనుకుంటున్నారు. ఎస్సీ సోదరులందరూ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు మన ఎస్సీ అనుకుంటున్నారు. ఎస్టీలందరూ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు మన ఎస్టీ అని, మైనార్టీలందరూ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని మైనార్టీగా కీర్తిస్తున్న పరిస్థితులున్నాయి. మీరు ఆ ఛైర్లో కూర్చున్నారు. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు తీసుకున్న నిర్ణయం వలన బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీల ప్రజల్లో ఎంతో ఆనందంగా ఉంది. సభా నియమాలు పాటించాలి, సభా సాంప్రదాయాలను పాటించాలని చెబుతున్నారు. వినడానికి మాత్రం చాలా బాగుంటుంది. సభా విలువలను, సభా సాంప్రదాయాలను తుంగలో తొక్కారు కాబట్టి ఇటు నుంచి మీరు అటు కూర్చున్నారనే మాటను మీరు మర్చిపోవద్దని ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈరోజు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు బలహీన వర్గాల పట్ల ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీల పట్ల ఆయన ఇస్తున్న విలువలను ఒకసారి ఆలోచన చేసుకోమని కోరుతున్నాను. (బెల్) మీరు ఆ ఛైర్లోకి వెళ్లేటప్పుడు సభా నాయకులు మీతోపాటు వస్తుంటే ప్రతిపక్ష నేత కూడా మీతో అడుగు వేస్తారని నేను భావించాను. ఎందుకంటే ప్రతిపక్ష నాయకులు ఇంతకు ముందు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు చెబుతుండే వారు. బడుగు, బలహీన వర్గాల వారే మాకు అండ దండ, తెలుగుదేశం పార్టీకి కొండంత అండ అని అనేవారు. కానీ ఒక బలహీన వర్గానికి చెందిన వ్యక్తి, ఒక బీసీ వ్యక్తి సభాపతిగా మీరు ఆ ఛైర్లో కూర్చునే టప్పుడు ఆయన కూడా వస్తారని చూస్తే నిజంగా నోటి మాటలు తప్ప చేతల్లో బలహీన వర్గాల పట్ల వీళ్ళకు ప్రేమ లేదనే మాట మరొకసారి సభా సాక్షిగా రుజువైందనేది స్పష్టం. నిజంగా ఈరోజు మంచి మనసున్న వాడు, బలహీన వర్గాల పట్ల చిత్తశుద్ధి ఉన్న వ్యక్తి ఈ సభా నాయకుడు. ఈరోజు చాలా మంది చెబుతున్నారు. అటు నుంచి చెబుతున్నారు. వెల్లోకి వస్తామని చెబుతున్నారు. వెల్లోకి రావలసినంత అవసరం లేదు.

(టిడిపి సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అన్నారు)

MR.SPEAKER: Please wait for a minute.

శ్రీ జోగి రమేష్ (SRI JOGI RAMESH): వెల్లోకి రావలసిన దుస్థితి మీకు లేదు. సభా నాయకుల వారు పూర్తిగా మీకు స్వేచ్ఛ ఇచ్చామని చెప్పారు. మీకు సంబంధించిన వ్యక్తులెవ్వరూ మీ 23 మంది ఎంపీలెవ్వరూ ఎవరూ మాకు అవసరం లేదు బాబోయ్ అని చెబుతున్నాము. మా దగ్గరకు రావలసిన అవసరం లేదు. అంత అగత్యం లేదు. ఆ 23 మందినీ మీరు కాపాడుకోండి. అధ్యక్షా, చాలా మంది శాసనసభ్యులు కొత్తగా ఎన్నికయ్యారు. ఎన్నో ఆశలతో, శాసనసభలో చాలా విషయాలను ప్రస్తావిస్తుంటారు. మేము కూడా చూశాం.

మ. 1.50

ఇంతకు ముందు కూడా చేశాము. కానీ ప్రతి ఒక్క విషయం మీద క్షుణ్ణంగా మీరు పరిశీలన చేసి మా మా నియోజకవర్గాలకు, మేము ఎన్నో ఆశలతో, మేము ప్రజలకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలు, ఈరోజు వాటన్నింటినీ నెరవేర్చాల్సిన బాధ్యత మీరు తీసుకోవాల్సిందిగా కొత్తగా ఎన్నికైనవారుగానీ, సభలో ఉన్న వారందరి తరపున మరొక్కసారి తమరికి ధన్యవాదాలను తెలుపుకుంటూ, మీకు కృతజ్ఞతలను తెలుపుకుంటూ, ఆ హుందాతనం, ఆ తీవి, మీరు మున్నుండు ఇదేవిధంగా కొనసాగాలని ఆ భగవంతుణ్ణి ఆ కనకదుర్గమ్మ అమ్మవారిని కోరుకుంటూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కింజరపు అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): అధ్యక్షా ఒక సజెషన్ ఇస్తున్నాను. ప్రతి ఒక్కళ్లా మాట్లాడి బలహీనవర్గాలకు చెందిన వ్యక్తిని స్పీకర్ గా చేస్తే అపోజిషన్ లీడర్ గారు రావడానికి కూడా ఇష్టపడలేదని మాట్లాడుతున్నారు. ఆ విషయం మీద మా నాయకుడు straighten చేశారు. మీరు చేసిన తప్పును కప్పిపుచ్చుకోవడానికి మీరు పదే పదే అది మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ కోటంరెడ్డి శ్రీధర్ రెడ్డి (SRI KOTAMREDDY SRIDHAR REDDY): (మైక్ లేకుండా) తప్పు చేసింది మీరు.

శ్రీ కింజరపు అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): ఒక్కసారి ప్రజలకు తెలియజేయాలని చెబుతున్నాను.

(అంతరాయం)

నేను అయిదోసారి శాసనసభ్యుణ్ణి అయ్యాను. అయిదుసార్లు కూడా శాసనసభ స్పీకర్ ఎన్నికలో మేమున్నాము. మా జిల్లాకు చెందిన వ్యక్తి మాకు ఆవులు, బలహీన వర్గాలకు చెందిన వ్యక్తి, శాసనసభ సభాపతిగా ఎంపిక చేశారని సంతోషించాము. సంతోషపడే వాళ్లలో మేము ముందున్నాము. అయితే స్పీకర్ గారి అభినందన సభను కాంట్రవర్సీ చేసి జగన్మోహన్రెడ్డి యొక్క అభినందన సభగా మార్చారు. మేము మీకంటే ఎక్కువగా స్పీకర్ గారి గుణగణాల గురించి ఆయన పని తీరును గురించి ఆయన వ్యవహరించిన తీరంతా మేము చెప్పాము. కానీ ఆ సభ్యులందరూ కూడా జగన్మోహన్రెడ్డిగారిని పొగుడుతున్నారు తప్పు తమరి గురించి ఒక్క మాట గానీ ఈ సభ ఇలా ఉండాలని గానీ మాట్లాడటం లేదు. ఇది చాలా బాధ కలిగిస్తుంది. ఇప్పటికైనా సరే దీనికి ఫుల్స్టాప్ పెట్టండి. మీ వెర్షన్ మీరు చెప్పారు మా వెర్షన్ మేము చెప్పాము ప్రజలు నిర్ణయిస్తారు ఒదిలిపెట్టండి. ఇప్పటికైనాసరే, మిమ్మల్ని అభినందిస్తూ, సభ ఏ రకంగా ఉండాలి, ఈ సభ ద్వారా ప్రజలకు ఏ రకమైన మేలు జరగాలనే విషయాల మీద మాట్లాడితే చక్కగా ఉంటుందని ఒక సూచన చేస్తున్నాను.

డా.చెవిరెడ్డి భాస్కర్ రెడ్డి (DR.CHEVIREDDY BHASKAR REDDY): అధ్యక్షా, అచ్చెన్నాయుడు గారు మాట్లాడుతూ ఆ జిల్లా నుంచి ప్రతినిధిగా నన్ను పంపించారు అని మాట్లాడుతున్నారు. ఇది చాలా బాధాకరం. జనరల్ గా మేము చదివింది గానీ, పార్లమెంటరీ ప్రొసీజర్స్ లో చూసింది గానీ, పార్లమెంటులో ప్రత్యక్షంగా చూసింది గానీ, సభలో పది పార్టీలు ఉంటే పది పార్టీలు కూడా పార్లమెంటులో ఉండే స్పీకర్ ని అన్ని పార్టీలకు చెందిన నాయకులు తీసుకురావడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. కానీ ఇక్కడ చంద్రబాబు నాయుడు గారు సభలోనే ఉన్నారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు సభలోనే ఉండి కళ్ళప్పగించి చూస్తూనే ఉన్నాడు. అధ్యక్షా మీ దగ్గరకు వెళ్ళమని తన *** పంపాడు. ఇది బాధాకరం. తనకు సభాపతి స్థానం మీద గౌరవం లేదు. సభాపతి అన్నా, బలహీన వర్గాలు అన్నా ఆయనకు గౌరవం లేదు. బలహీన వర్గాలు ఆ స్థానంలో కూర్చోవడం ఇష్టం లేదు. బలహీన వర్గాల వారు ఆ స్థానంలో కూర్చోవడం ఇష్టం లేకే ఆయన పంపించి మళ్ళీ దానిని సమర్థించుకుంటున్నారు. ఇది న్యాయమా అధ్యక్షా? ఇదా సంప్రదాయమా? (మైక్ కట్ అయ్యింది)

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): (మైక్ లేకుండా) పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి (SRI GORANTLA BUTCHIAIAH CHOWDARY): (మైక్ లేకుండా) క్షమాపణ చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ గడ్డె రామ్మోహన్ రావు (SRI GADDE RAMAMOHAN RAO) (విజయవాడ తూర్పు): (మైక్ లేకుండా) *** అన్న మాటకు సమాధానం చెప్పాలి.

డా. చెవిరెడ్డి భాస్కర్ రెడ్డి (DR.CHEVIREDDY BHASKAR REDDY): ఎదురుగా కూర్చున్న కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నారు. వచ్చి మిమ్మల్ని పైన కూర్చోబెట్టడం వారికి ఇష్టం లేదు, దానిని సమర్థించుకునే ప్రయత్నం చేయడం బాధాకరం.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి (SRI GORANTLA BUTCHIAIAH CHOWDARY): (మైక్ లేకుండా) పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్ : శ్రీకాంతరెడ్డి గారూ..

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడుతోబాటు మరి కొందరు ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు మేము ఎమ్మెల్యేలమా, *** అమా, రూలింగ్ ఇవ్వండి అంటూ వాదించసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : అచ్చెన్నాయుడు గారు దయచేసి కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

I will come to your rescue. Please sit down.

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY) : అధ్యక్షా సంప్రదాయాల విషయంలో..

(ఇరు పార్టీలకు చెందిన గౌరవ సభ్యులు వాదించుకోసాగారు)

MR.SPEAKER: I don't allow this type of aggregation. Please sit down. అచ్చెన్నాయుడు గారూ దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY) : అధ్యక్షా గత అయిదు సంవత్సరాల్లో అచ్చెన్నాయుడుగారి behaviour, body language రాష్ట్రం మొత్తం చూసింది. ఈరోజు కొన్ని అంశాల గురించి మాట్లాడుతుంటే, ఉలిక్కి పడ్డట్లు ఏదో మాట్లాడి స్పీకర్ స్థానంలో ఉన్న వ్యక్తిని కూడా ఎలా దబాయిస్తున్నారో చూస్తున్నాము. ఇక్కడ దబాయంపులు ముఖ్యం కాదండి. సభాసంప్రదాయాలు ముఖ్యం. చెవిరెడ్డి భాస్కర్ రెడ్డిగారు అన్నదేమంటే, ఒక బీసీ సామాజికవర్గానికి చెందిన వ్యక్తిని సభాపతిగా సభానాయకుడు నిర్ణయించినప్పుడు తనను తీసుకు వెళ్లి సభాపతి స్థానంలో కూర్చోవడానికి ఒక ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా తాను రాకుండా తప్పు చేశాననేది ఇప్పుడు తెలుసుకుని, వాళ్ల మనుషులతో ఎదురు దాడి సిద్ధాంతం మొదలుపెట్టాడు. స్పీకర్ గారూ ఇక్కడ మనం ఒక్కటే తెలుసుకోవాలి. చెవిరెడ్డి భాస్కర్ రెడ్డి గారి ఉద్దేశంలో, అచ్చెన్నాయుడుగారిని *** అనలేదు *** లాగా అన్నాడు. అది కూడా దానిని ఎట్లా వక్రీకరిస్తున్నారో ఒక్కసారి చూడాలి. ఒక్క విషయం మనం గమనించాలి. చంద్రబాబునాయుడుగారు స్పష్టంగా తప్పు చేశారు. ఒక స్పీకర్ స్థానానికి ఇవ్వాలన్న గౌరవం ఇవ్వలేదు. వాళ్ల నాయకుల నుంచి నీవు తప్పు చేశావు అని ఆయన్ని ప్రశ్నిస్తుంటే దానిని తట్టుకోవడానికి ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నారనేది మనం తెలుసుకోవాలి.

*** Expunged as ordered by the Chair

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ రోజు జరిగిన చర్చ మొత్తం ప్రత్యక్ష ప్రసారం ద్వారా బయట ప్రజల్లోకి వెళుతోంది. ప్రజలు చూస్తున్నారు. దాని మీద మనం ప్రత్యేకించి వాదోపవాదాలకు తావు ఇవ్వద్దు.

మ. 2.00

ప్రజలు మనకంటే శక్తిమంతులు. వాళ్లందరూ ఇక్కడ జరిగిందేమి చూస్తారో అని మనం అనుకుంటున్నాం. కచ్చితంగా వాళ్లంతా బయట చూస్తున్నారు. సరైన సమయంలో సరైన తీర్పు ఇస్తారు. కాబట్టి నేను ఏమని అంటున్నానంటే, ఈరోజున నన్ను స్పీకర్ గా ప్రకటించిన తరువాత సభా నాయకుడు వచ్చారు. ప్రతిపక్ష నాయకుడు రావాలి అనేది కూడా ఒక సంప్రదాయమే. అది ఈరోజు టెలికాస్ట్ లో బయట ప్రజలంతా కూడా మొత్తం చూస్తూ ఉంటారు. గడిచిన స్పీకర్లకు భిన్నంగా ఈరోజు ఏ విధంగా జరిగిందో వాళ్లు బయట టి.వి.లో చూస్తారు.

(ట్రెజరీ బెంచ్ వైపు సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

దయచేసి ఎవరు కూడా దీని మీద ఇకపై aggressive గా పోకుండా దీన్ని ఇక్కడితో stop చేసి, close చేసి మన అజెండాను ముందుకు నడిపిద్దాం.

(ట్రెజరీ బెంచ్ నుంచి సభ్యులు శ్రీ కోటం రెడ్డి శ్రీధర్ రెడ్డి, శ్రీ చెవిరెడ్డి భాస్కర్ రెడ్డి తదితరులు మాట్లాడుతూ, “సార్ వాళ్లు ఆనాడు మీ *** చూస్తాం, మిమ్మల్ని ***” అని మాట్లాడారు సార్ అని అనసాగారు)

వద్దు, ఆపండి. No cross talk, please.....

శ్రీ అంజాద్ బాషా షేక్ బిపారి (SRI AMZATH BASHA SHAIK BEPARI): సార్, ఆనాడు వాళ్లు *** చూస్తామని అన్నారు సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్: డిప్యూటీ సి.ఎం. గారు, కాస్త ఆగండి. వదిలేయండి.

శ్రీ కోటంరెడ్డి శ్రీధర్ రెడ్డి (SRI KOTAMREDDY SRIDHAR REDDY): సార్, *** చూస్తామని వాళ్లు ఆనాడు అన్నారు సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్: శ్రీధర్ రెడ్డి గారూ ఆపేయండి. స్పీజ్..... సభ అనేది ప్రజల ఆలోచనలకు ప్రతిబింబం. అప్పుడు వాళ్లు *** చూస్తామని అన్నారని, అంటే, దానిమీద ప్రజలు తీర్పు చెప్పారు. ఇప్పుడు మీరు ఊరికే దాని మీద discussion ఎందుకు? ఇంతటితో ఆపేయండి. Close the issue. ఇంకా రూలింగ్ కు పెట్టాలా? Ruling can be given at any moment.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU): అధ్యక్షా, మనం ఇంతవరకు మాట్లాడింది సంప్రదాయాల గురించి. అలాగే conventions అన్నీ కూడా మాట్లాడాం. మా పార్టీ తరపున నేను ఒకటే అడిగాను. కొన్ని విషయాలను మేం raise చేస్తే, ఈ ఐదు సంవత్సరాలలో అవే మాట్లాడుమని అంటారు. చరిత్రను ఎవరం మర్చిపోలేం. ఆ చరిత్ర దగ్గరకు పోవాలంటే వద్దంటారు.

అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఎప్పుడైనా సరే, చరిత్రలో వేరే పార్టీలు పోటీ చేసిన సందర్భంలో తప్ప ఇలాంటి గౌరవమైన పదవి వచ్చినప్పుడు ఒక consensus గానీ, లేకపోతే other Parties తో మాట్లాడి co-ordinate చేయడమనేది ఒక సంప్రదాయం. కనీసం సభా నాయకుడు సమాచారం ఇస్తారని చెప్పి నిన్నంతా కూడా మేం ఎదురు చూశాం. కానీ, వారు ఒక్క మాట నాకు గానీ, మా వాళ్లకు గానీ ఫోన్ చేసి, మేం శ్రీ సీతారాం గారిని స్పీకర్ గా పెట్టాలని అనుకున్నాం. మీరు కూడా అందుకు సహకరించమని చెప్పి ఉంటే, అందుకు మేం కూడా సంతోషంగా మిమ్మల్ని ప్రపోజ్ చేసే వాళ్లం. కానీ, అది వారు చేయలేదు.

రెండవది ఈరోజు ఇక్కడ సభలోకి వచ్చాం. కనీసం సభా నాయకుడు, ముఖ్యమంత్రి గారు వచ్చి మిమ్మల్ని పిలుస్తారన్నప్పుడు, ప్రతిపక్ష నాయకుడు కూడా మీతో వస్తారని గనుక చెప్పి ఉంటే, నేను నేరుగా వచ్చే వాడిని. కనీసం పిలవని పేరంటానికి రావడం న్యాయమా మీరే చెప్పండి? నాకు కూడా హుందాతనం ? గౌరవం లేదా? అయినప్పటికీ కూడా మా పార్టీ తరపున డెప్యూటీ స్పీకర్ లీడర్ ఉంటే, మీరు వెళ్లండి, నన్ను పిలవకపోయినా ఫర్వాలేదు, అవమానం చేసినా ఫర్వాలేదు కానీ, మీరు వెళ్లండిని చెప్పాను. వారు వచ్చారు.

శ్రీ శంబంగి వెంకట చిన ఆప్పల నాయుడు(బొబ్బిలి): అధ్యక్షా..... పిలిచాం.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU): మీరు పిలవ లేదు. రికార్డు చూడండి. రికార్డు చూడండి. పిలవ లేదు. కనీసం ఆ విషయం నేను మీకు చెప్పాను. చెప్పిన తరువాత పదే, పదే చెప్పి ఒక సభ్యుడు మాట్లాడుతూ, అచ్చెన్నాయుడు గారిని *** అని అంటాడా అధ్యక్షా? ఎంత అహంభావం అధ్యక్షా? పిలవకపోవడమనేది మీ తప్పు. ఓ.కె. పిలిచినామని అంటున్నారు.

*** Expunged as ordered by the Chair

ఓ.కె. నేను ఒప్పుకున్నాను. పిలవకపోయినా రాకుండా పోవడం నా తప్పు. అదే నేను అచ్చెన్నాయుడు గారిని మీ దగ్గరకు గౌరవంగా పంపిస్తే ***ను పంపించారనే అహంభావంతో మాట్లాడారంటే, దీనిని ఏమని అనాలి? దీని పైన apology చెప్పాల్సిన పనిలేదా? ఇది న్యాయమా మీరే చెప్పండి?

శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGAN MOHAN REDDY): అధ్యక్షా, సాక్షాత్తు మన కళ్ల ఎదుటనే ఘటన జరిగింది. దాన్ని ఎలా వక్రీకరిస్తున్నారనే విషయం మనకు క్లియర్ గా కనిపిస్తోంది. గౌరవ ప్రాటెం స్పీకర్ గారు అక్కడ స్పీకర్ స్థానంలో కూర్చోని ఉన్నారు. అక్కడ ప్రాటెం స్పీకర్ గా స్పీకర్ స్థానంలో కూర్చోని ఉన్న మా శంబంగి వెంకట చిన అప్పల నాయుడు అన్న గారు అక్కడి నుంచి ఆయన finishing comments క్రింద మాట్లాడుతూ, స్పీకర్ గా శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం గారు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనారు. ఇక్కడ ఉన్న అన్ని పార్టీలు, పార్టీల నాయకులు, అందరూ వచ్చి స్పీకర్ గారిని సాదరంగా ఆహ్వానించి సీట్లో కూర్చోబెట్టడం on record చెప్పడం జరిగింది. చిన అప్పల నాయుడు అన్న గారు on record చెప్పడం జరిగింది.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ వైపు కూర్చున్న సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

If Leader of the Opposition wants, you can play that. మీరు కావాలంటే, అది ప్లే కూడా చేయవచ్చు. చిన అప్పల నాయుడు గారు ప్రాటెం స్పీకర్ గా అన్న మాటలు. చిన అప్పల నాయుడు గారు ఆ మాటలు ఆ స్థానంలో కూర్చోని అనిన తరువాత సాదరంగా నేను లేచి మిమ్మల్ని ఇక్కడ ఆలింగనం చేసుకుని, మిమ్మల్ని సాదరంగా అక్కడకు తీసుకువచ్చి ఆ స్థానంలో కూర్చోబెట్టడం జరిగింది. నాతో పాటు కొంత మంది నాయకులు కూడా, మా పార్టీకి సంబంధించిన కొంత మంది నాయకులు కూడా నాతో పాటు వచ్చారు. అటు వైపు నుంచి కూడా నేను చూస్తే, అచ్చెన్నాయుడు గారు మరియు ఇంకెవరో నాయకులు అటువైపు నుంచి వచ్చారు. కానీ, చంద్రబాబు నాయుడు గారు అక్కడ నుంచి లేచి ఇటువైపుకు రాలేదు. అందరం కూడా ఇక్కడ చూస్తున్నాం. నాకు ఆశ్చర్యం ఎక్కడేసిందంటే, నాకు ఆశ్చర్యం అనిపించేదేమిటంటే.....

(ట్రెజరీ బెంచ్ వైపు సభ్యులు సర్వశ్రీ అంజాద్ బాషా పేక్ బిపారి (గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి) తదితరులు కూర్చోండి, కూర్చోండి, ఐదేళ్లు మాట్లాడారు కదా అంటూ అనసాగారు)

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు శ్రీ వి.జోగేశ్వరరావు తదితరులు అంతరాయం కల్పించసాగారు)

శ్రీ శంబంగి వెంకట చిన అప్పల నాయుడు: అధ్యక్షా

MR.SPEAKER: Please..... The Leader of the House మాట్లాడుతున్నప్పుడు మధ్యలో మీరు cross talk చేయకూడదు. That is very important.

శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGAN MOHAN REDDY): నాకు ఆశ్చర్యం అనిపించేదేమిటంటే, ఇంత ప్రక్రియ సాక్షాత్తు కళ్ళెదుటే జరిగితే, ఆయన రాకపోవడం తప్పు, ఆయన చేసింది తప్పు అని చెప్పి తెలుసుకుని, తప్పు చేశాననే విషయం అర్థమైన తరువాత దాన్ని కప్పిపుచ్చుకునేందుకు ఏకంగా, ఏమేమి మాట్లాడిస్తున్నాడు, ఏమేమి చెబుతున్నాడు. అసలు అదే నాకు ఆశ్చర్యం అనిపిస్తోంది. ఒక సత్యదూరమైన మాటను నిజం చేసేందుకు ఏమేమో ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు.

అధ్యక్షా, ఒక సామెత ఉంది. సామెత ఏమిటంటే, ఒక సత్యదూరమైన మాటను నిజం చేసేందుకు వంద సార్లు చెప్పిందే చెప్పి, చెప్పిందే చెప్పి అదే నిజమని చెప్పి అనిపించే సామెత. Exact గా అదే మాదిరిగానే ఇప్పుడు ఒక తప్పు చేశారు. ప్రాటెం స్పీకర్ గారు ఆహ్వానం పలికారు. ఆహ్వానం పలికి, అన్ని పార్టీల నాయకులను వచ్చి స్పీకర్ గారిని సాదరంగా, గౌరవంగా తీసుకుని వెళ్లి అక్కడ కూర్చోబెట్టమని అదే ఛైర్ మంచే అదే ప్రాటెం స్పీకర్ గారు సాదరంగా ఆహ్వానం పలికితే, ఆ ఆహ్వానాన్ని మన్నించి రావాల్సింది పోయి, నాకు బొట్టు పెట్టలేదు, నాకు చీర ఇవ్వలేదు, నాకు శాలువా కప్పలేదు అనడం ఏమిటి అధ్యక్షా ఇది?

(ట్రెజరీ బెంచెస్ వైపు కూర్చున్న సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

నాకు ఆశ్చర్యమనిపిస్తోంది. నాకు నిజంగానే ఆశ్చర్యమనిపిస్తోంది. అసలు ఇన్ని సంవత్సరాలు, 40 Years industry, 40 Years experience అని అంటాడు. ఇన్నిన్న పెద్ద పెద్ద మాటలు మాట్లాడతాడు. కానీ, ఇక్కడేమో సాక్షాత్తుగా జరిగిందేమిటంటే, ఒక బలహీన వర్గానికి సంబంధించిన, అదీ ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, ఆయన చేయగలిగిన స్థానంలో ఉన్నప్పుడు ఆయన చేయలేదు. బలహీన వర్గాలకు చెందిన వ్యక్తిని తీసుకుని వచ్చి అక్కడ కూర్చోబెట్టాలనే ఆలోచన ఆయనకు రాలేదు. ఆయన చేయలేదు. అందుకనే అదే బలహీన వర్గాలకు చెందిన ప్రజలు ఏ రకంగా ఎన్నికల్లో *** చెప్పారో కూడా అందరం చూశాం. ఆయన ఆ పని చేయకపోగా సాక్షాత్తు ప్రాటెం స్పీకర్..... పాపం ఆయన కూడా బలహీన వర్గాలకు చెందిన వ్యక్తే. ఆ ప్రాటెం స్పీకర్ గా ఉన్న చిన అప్పల నాయుడు అన్న సాదరంగా

(గౌరవ సభా నాయకుడి స్థానానికి వెనుక బెంచ్ లో ఆసీనులైన గౌరవ ప్రాటెం స్పీకర్ గారి వైపు చూస్తూ మాట్లాడసాగారు)

అదే కదన్నా మీరు చెప్పింది.....

*** Expunged as ordered by the Chair

(నేను చెప్పింది అదే అని గౌరవ ప్రొటెం స్పీకర్ శ్రీ శంబంగి వెంకట చిన అప్పల నాయుడు గారు వారి స్థానంలో నిల్చిని అనసాగారు)

పాపం చిన అప్పల నాయుడు అన్న గారు కూడా అదే మాట చెప్పానని చెబుతున్నాడు. కావాలంటే, ఇక్కడ స్టే కూడా చేస్తాం. సాక్షాత్తు వారే ఆ మాట చెబితే, రావాల్సింది పోయి ఇంత దారుణమైన రాజకీయాలు చేస్తున్నారు. దయచేసి, చేసిన తప్పుకు ఆయనకు నిజంగా మైకు ఇస్తే, క్షమాపణ చెప్పాలి. అలా క్షమాపణ చెప్పకుండా ఆయన ఇంకా దాన్ని సాగదీస్తూపోతూ ఉన్న ఆయన వైఖరి నిజంగా అన్యాయమైన వైఖరి. I think, దీన్ని ఇంతకన్నా ఎక్కువగా సాగదీస్తూ, ఆయనేదో మాట్లాడి, ఇంకొకరేదో మాట్లాడి, మరొకరేదో మళ్ళీ మాట్లాడి దీన్ని ఎక్కడికెక్కడో తీసుకుపోవడం కన్నా, నిజాలేమిటి, ఏమి జరిగిందన్న సంగతి ప్రజలందరూ చూశారు. సాక్షాత్తు గౌరవ ప్రొటెం స్పీకర్ గారు ఏమి మాట్లాడారు అనేది కూడా అందరూ విన్నారు. విన్న తర్వాత ఎవరైనా వచ్చి ఆహ్వానం పలికే కార్యక్రమం చేసేటప్పుడు ఒక పార్టీకి సంబంధించిన నాయకుడిగా ఆయన కూడా వచ్చి ఆయన నిర్వహించాల్సిన బాధ్యతను ఆయన నిర్వర్తించకపోవడం అనే సంగతి అందరికీ కూడా అర్థమైంది. కాబట్టి దీన్ని ఇంతకన్నా లాగడం వల్ల సాధించేదేమి లేదు. I think, అది వాళ్ళ విజ్ఞతకే వదిలేయమని చెప్పి రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

(ప్రెజర్ బెంచెస్ వైపు కూర్చున్న సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: దయచేసి కూర్చోండి. Yes..... చిన అప్పల నాయుడు గారూ..... మాట్లాడండి ప్లీజ్ ...

శ్రీ శంబంగి వెంకట చిన అప్పల నాయుడు (SRI SAMBANGI VENKATA CHINA APPALANAIDU) (బొబ్బిలి): అధ్యక్షా, తమరిని ఈ శాసనసభకు సభాపతిగా నిర్ణయం చేసినందుకు గానూ, తమరు ఆ సీట్లో కూర్చున్నందుకు గానూ తమరికి హృదయపూర్వకంగా నేను ధన్యవాదాలు, అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఒక బలహీనవర్గానికి సంబంధించిన వ్యక్తిని సభా నాయకులైన మా ప్రియతమ నాయకులు శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు మిమ్మల్ని గౌరవ సభాపతిగా ఎంపిక చేసినందుకు గాను వారికి కూడా సభాపూర్వకంగా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈరోజు సభా సంప్రదాయాల గురించి ప్రతిపక్షపార్టీ నాయకులు మాట్లాడుతున్న తీరు చూస్తే, సుదీర్ఘమైన అనుభవం, 40 సంవత్సరాల అనుభవం ఉందని చెప్పిన నాయకులు సంప్రదాయాలనేవి మనం పాటించడానికి కాదు ఎదుటివారికి చెప్పడానికే అనేట్టుగా వారి మాటలు ఉన్నాయే తప్ప, వాటిని ఎప్పుడు కూడా వారు పాటించిన పరిస్థితులు లేవు.

మ. 2.10

(అధికార పక్ష సభ్యులచే సభలో చప్పట్లు)

నేను గత శాసనసభలో సభ్యునిగా లేను. అయినప్పటికీ కూడ గత శాసనసభలో జరిగిన చర్చల ప్రాసీడింగ్స్ను చదివినట్లైతే సంప్రదాయానికి పూర్తిగా తూట్లు పొడిచింది ఎవరంటే ఈ రోజు ప్రతిపక్షంలో కూర్చున్న పార్టీ తాలూక పెద్దలే అని చెప్పి ఈ సభా ముఖంగా తమకు మనవి చేస్తున్నాను. నేను ప్రాటెం స్పీకరుగా.. సభానాయకులు, ఇతర అన్ని పార్టీల నాయకులు వచ్చి ఆహ్వానించమన్నాను. దానిని కూడా వక్రీకరించి ఈ విధమైన rupture create చేయడం అనేది సభా సంప్రదాయం కాదన్న విషయాన్ని వారు తెలుసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మిమ్మల్ని సభాధ్యక్షులుగా నియమించిన సభానాయకులకు, తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రోజూ గారు..

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు మరి కొందరు తమ స్థానం నుండి లేచి మమ్మల్ని *** అని అన్నారు అందుకు వారిచే క్షమాపణలు చెప్పించాల్సిందిగా గౌరవ సభాపతిని కోరారు. ఆ మాటలు వావ్స్ తీసుకోవాల్సిందిగా సభాపతి గారిని కోరసాగారు.)

MR.SPEAKER: Ruling can be given at any time. మీరు అడుగుతున్న విషయంపై రూలింగ్ ఇస్తాను, కూర్చోండి.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అన్నారు.)

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మీరు straighten చేశారు. కానీ మీరు మా రెస్క్యూకు రావాలి. నేను కూడా బలహీన వర్గాలకు చెందిన వ్యక్తినే, నేను గౌరవంగా వచ్చాను, చేశాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు తమ స్థానం నుండి మాట్లాడుతూ ***కాదు ***లాగా అన్నారు)

అధ్యక్షా వినాలి, నేను తప్పేమి మాట్లాడటం లేదు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు వాళ్ల ***వంపించారు అన్న మాట తీసిగా ఉంటే మీ విజ్ఞతే వదిలేస్తున్నాను. ఎవరది.. ***అంటే ఏంటి అధ్యక్షా.

(కొందరు అధికారపక్ష సభ్యులు మాట్లాడుతూ ***కాదు, ***లాగా అని అన్నారు)

*** Expunged as ordered by the Chair

మిస్టర్ స్పీకర్ : అచ్చెన్నాయుడు గారు .. మీరు రూలింగ్ అడిగారు.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): రూలింగ్ కాదు అధ్యక్షా, మేము శాసనసభ్యులమో, *** లమో మీరే తేల్చాలి. Okay.. చంద్రబాబు నాయుడు గారి *** నేను అయితే మీ 151 మంది జగన్మోహన్రెడ్డిగారి *** లమని ఒప్పుకోండి. శాసనసభ్యులు కాదని ఒప్పుకోండి దండం పెడతాం.

(అధికార పక్ష సభ్యులచే సభకు అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : స్లీప్.. నాయుడు గారు కూర్చోండి, నేను వదేపదే చెబుతున్నాను కూర్చోండి.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): మేము శాసనసభ్యులమో, *** లమో మీరే చెప్పాలి అధ్యక్షా. *** అంటే *** ల్లాగా ఉంటాము. మీరు చెప్పాలి కదా అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు కూర్చోండి నేను మాట్లాడుతాను.

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): అధ్యక్షా, మీకు ఎలా ఉందో కాని ఇది చిన్న మాట కాదు అధ్యక్షా. మేము ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన శాసనసభ్యులుగా వచ్చాము. అందులో ఒక వ్యక్తి మా తోటి శాసనసభ్యులు. శాసనసభ్యులుగా మాకు గౌరవం ఇవ్వాలి కాని మమ్మల్ని *** అంటే ఏమవ్వాలి అధ్యక్షా.

(సభలో అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : అచ్చెన్నాయుడు గారు మీరు కూర్చోండి. నేను మాట్లాడుతాను అన్నాను కదా ముందు మీరు కూర్చోండి. I will come to your rescue. Please sit down.

(క్షమాపణ చెప్పించాల్సిందిగా ప్రతిపక్ష సభ్యులు గౌరవ సభాపతిని కోరసాగారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్: దయచేసి కూర్చోండి నేను చూడాలి కదా. అచ్చెన్నాయుడు గారు దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజా (Smt. R.K.Roja) (నగరి): అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ సభాపతిగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనందుకు ముందుగా మీకు మనస్ఫూర్తిగా అభినందనలు, శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు మాట్లాడుతూ నేను అగౌరవంగా ఫీల్ అవుతున్నాను అని అన్నారు. అధికార, ప్రతిపక్ష సభ్యులచే సభకు అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను మీకు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇస్తాను అంటున్నాను కదా కూర్చోండి ప్లీజ్.. బుచ్చయ్య చౌదరి గారు, అచ్చెన్నాయుడు గారు దయచేసి కూర్చోండి.

(ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన మమ్మల్ని *** అనే హక్కు ఎవరు ఇచ్చారు, క్షమాపణలు చెప్పాలి అంటూ ప్రతిపక్ష సభ్యులు తమతమ స్థానాల్లో నిలుచొని ఉన్నారు. అధికారపక్ష సభ్యులు శ్రీ చెవిరెడ్డి భాస్కరరెడ్డి తమ స్థానం నుండి లేచి నిలుచున్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు క్షమాపణలు చెప్పాలని కోరవచ్చు తప్పేమి లేదు. ఇప్పుడు, ఈ సంఘటన పట్ల after thorough verification of records, అటువంటివి ఉంటే వాటిని records నుండి expunge చేస్తాం.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH): అధ్యక్షా, స్పీచ్ లో భాగంగా తరచూ సైనికులు, సేవకులు అని చెప్పుకుంటూ ఉంటారు. అదే విధంగా *** అని ఉండొచ్చు. కాకపోతే గత ఐదు సంవత్సరాలుగా వారు మాట్లాడిన మాటలు అధ్యక్షా, ఒకరేమో *** అంటారు, ఒకరేమో *** అంటారు. ఒకరు చివరకు ప్రతిపక్ష నాయకుడిని పట్టుకుని అచ్చెన్నాయుడు గారు ఆరోజు నువ్వు *** అని కూడా అన్నారు. మరి దానికి సమాధానం లేదా అధ్యక్షా, వారు చాలా పద్ధతిగా చాలా సిస్టమేటిక్ గా ఉన్నట్లైతే ఈ రోజు అడగొచ్చు. కానీ, సేవకులు, సైనికులు అని వారే చెప్పుకుంటూ తిరగుతుంటారు. ఇప్పుడొక మాట అని ఉండొచ్చు. కాకపోతే *** గా అన్నంత మాత్రాన దానిని ఇంతపెద్ద ఇష్యూ చేయాల్సిన అవసరమా? వారు పద్ధతిగా, కరెక్టుగా ఉన్నప్పుడు అడగడానికి వారికి హక్కు వస్తుంది. కానీ చిన్న మాటను పట్టుకుని సభా సమయాన్ని వృథా చేయడం భావ్యమా అధ్యక్షా?

*** Expunged as ordered by the Chair

మ.2.20

(అప్పటికే ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం సభ్యులు తన స్థానాల వద్ద నిలబడి అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు శ్రీ చెవిరెడ్డి భాస్కరరెడ్డిగారు క్షమాపణ చెప్పాలని అన్నారు.)

గతంలో వారు అన్న మాటలను ఈరోజు కచ్చితంగా రికార్డ్స్లోంచి తీయండి. ఎన్నెన్ని మాటలు అన్నారు. ప్రతి ఒక్కరం ఇక్కడి నుంచి మాట్లాడాలి. కాబట్టి దయచేసి సభా సమయం వృథా కాకుండా ఎందుకంటే చాలామంది పెద్ద మనుషులు కూడా ఉన్నారు. ఇప్పటికే సమయం రెండున్నర అయింది అధ్యక్షా.

(ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తమ స్థానాల వద్ద నిలబడి అధికార పార్టీ సభ్యులు శ్రీ చెవిరెడ్డి భాస్కరరెడ్డి క్షమాపణ చెప్పాలని, ఇది అవమానం సార్ అని అన్నారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్: దయచేసి కూర్చోండి. (బెల్) రమేష్ గారూ మాట్లాడండి. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడేటప్పుడు మిగతా సభ్యులు కూర్చోవాలి.. ప్లీజ్..

శ్రీ జోగి రమేష్ (SRI JOGI RAMESH) : అధ్యక్షా, ఒక బడుగు, బలహీనవర్గాల వ్యక్తి స్పీకర్ స్థానంలో కూర్చుంటే...

(ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తన స్థానాల వద్ద నిలబడి అధికార పార్టీ సభ్యులు శ్రీ చెవిరెడ్డి భాస్కరరెడ్డి క్షమాపణ చెప్పాలని, ఇది అవమానం సార్ అని అన్నారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్: దయచేసి కూర్చోండి. (బెల్) నేను మీకు చెప్పాను కదా, కూర్చోండి.. కూర్చోండి సర్, కూర్చోండి. Expunge చేస్తామని చెప్పిన తర్వాత కూడా మీరు ఇది చేయకూడదు, కూర్చోండి.

శ్రీ జోగి రమేష్ (SRI JOGI RAMESH): అధ్యక్షా, ఇంత జరిగిన తర్వాత అయినా సరే ప్రతిపక్ష నాయకుల వారు పశ్చాత్తాప పడతారేమో, క్షమాపణ చెబుతారేమోనని నేను అనుకున్నాను. బలహీనవర్గాల వారిని గౌరవిస్తారేమో, ఇంత జరిగిన తర్వాత అయినా సరే ప్రతిపక్ష నాయకుడు మనసులో ఆవేదన చెందుతారేమో, పశ్చాత్తాప పడతారేమో, బడుగు బలహీనవర్గాల ప్రజలందరూ కూడా, మూడు కోట్ల మంది ప్రజలందరూ కూడా ఆయన పశ్చాత్తాప పడతారేమోనని చూస్తే, కనీసం వాళ్లలో మానవత్వం కూడా లేదు.

ఇటువంటి ప్రతిపక్ష నాయకుడు నిజంగా ఈ సభలో ఉండటం కూడా దురదృష్టం అని చెప్పి మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాము.

(ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తమ స్థానాల వద్ద నిలబడి అధికార పార్టీ సభ్యులు శ్రీ చెవిరెడ్డి భాస్కరెడ్డి క్షమాపణ చెప్పాలని, ఇది అవమానం సార్ అని అన్నారు.)

(ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరారు.

(అధికార పార్టీ వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు శ్రీ చెవిరెడ్డి భాస్కరెడ్డి మరియు శ్రీ అంబటి రాంబాబుగారు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: చెవిరెడ్డి భాస్కరెడ్డిగారూ మాట్లాడండి.

డా. చెవిరెడ్డి భాస్కర్ రెడ్డి (DR.CHEVIREDDY BHASKAR REDDY) : అధ్యక్షా, ఒక విషయం. నేను తప్పకుండా క్షమాపణ చెబుతాను. ఎప్పుడు చెబుతానంటే ఒక్కసారి, చనిపోయినటువంటి మహానుభావుడు రాజశేఖరరెడ్డిగారి గురించి 5 సంవత్సరాల్లో వాళ్లు మాట్లాడిన మాటలు, ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా ఆరోజు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడు ఆ వ్యక్తి గురించి మాట్లాడిన మాటలు, రికార్డు స్టే చేయండి అధ్యక్షా. వారు క్షమాపణ చెబుతారేమో చెప్పమనండి. నేను *** అంటే సేవకుడు అని అర్థం.. చనిపోయిన వ్యక్తిని *** అని ఆనాడు అన్నాడు. ఆరోజు తెలియదా ఇది? ఆరోజు నువ్వు అనలేదా? అవన్నీ కూడా స్టే చేయండి. ఆరోజు చనిపోయిన మహానుభావుడు డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారి గురించి ఈయన మాట్లాడిన మాటల్ని స్టే చేయండి. నేను క్షమాపణ చెబుతాను. ముందు వాళ్లు ఏమి చెబుతారో చెప్పమనండి. అప్పటి ప్రతిపక్ష నాయకుడి గురించి వాళ్లు మాట్లాడిన మాటలు, *** అని అడిగారు.

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

మిస్టర్ స్పీకర్: చెవిరెడ్డిగారూ కూర్చోండి. అంబటి రాంబాబు గారు.

*** Expunged as ordered by the Chair

శ్రీ అంబటి రాంబాబు (SRI AMBATI RAMBABU) (నత్తెనపల్లి): అధ్యక్షా, ఇది చాలా దురదృష్టకరం. మీద్యారా ప్రతిపక్ష నాయకుల వారికి నేను కూడా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులచే అభ్యంతరం)

దయచేసి కొద్దిగా ఓపిక పట్టండి. మీద్యారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, నేను చెప్పదలుచుకున్నదేమంటే దీనిని మనం resolve చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే ఇది మిమ్మల్ని అభినందించటం కోసం మేమందరం లేచి ఉపన్యసించాల్సినటువంటి తరుణం. దీంట్లో మీరు ఇందాక...

(ప్రతిపక్ష సభ్యులచే అభ్యంతరం)

వారిని అలా గుసగుసలు మాట్లాడవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. నేను మీద్యారా సభకు ప్రతిపక్ష నాయకులుగా ఉన్న చంద్రబాబునాయుడుగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మీ సైన్యానికి కాస్త చెప్పండి. అధ్యక్షా మీద్యారా... ఏంటంటే మీరు ఒక మాట చెప్పారు. ఏమనంటే మా గౌరవ శాసనసభ్యులు శ్రీ చెవిరెడ్డి భాస్కరరెడ్డిగారు ఒక మాట మాట్లాడారు. అది వివాదాస్పదమైన మాటగా వారు భావించారు, తప్పులేదు. *** అన్నారా, *** లాగా అన్నారా, అసలు *** అనటం సమంజసమా కాదా! అధ్యక్షా, ఫైనల్ గా మీరు డెసిషన్ తీసుకోండి. డెసిషన్ తీసుకునే దాకా, మీరు పరిశీలించి తొలగిస్తానని అన్నారు. పరిశీలించి తొలగిస్తారో, లేక క్షమాపణ చెప్పమని ఆదేశిస్తారో అది మీ నిర్ణయం. ఆ నిర్ణయం తీసుకునేదాకా కూడా తమరు (గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారిని ఉద్దేశించి) ఓపిక పట్టకపోతే అది ధర్మం కాదు అని అంటున్నాను. మీద్యారా నేను ఒక్క మాటను మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకుడు అనుభవం కలిగిన చాలా పెద్దవారు, పెద్దగా వ్యవహరించాల్సిన వారు, సభకు నాయకులు కాకపోయినా, పెద్దగా వ్యవహరించాల్సిన వారు, వారికి చెప్పమని మనవి చేస్తున్నాను. ఏంటంటే మీమాటను గౌరవించి, ప్రస్తుతం దానిని resolve చేసి రోజుగారు మాట్లాడే సమయంలో మీరు అడ్డం రావడం ధర్మం కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

(సభలో అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు నవ్వులు)

రోజా గారిని మాట్లాడనివ్వండి, మీరు (తమ స్థానాల వద్ద నిలబడిన ప్రతిపక్ష సభ్యులనుద్దేశించి) కూర్చోండి. నేను ఇంకొకటి కూడా మీద్యారా మనవి చేస్తున్నాను. ఆ 23మంది సభ్యులు కూడా మీరు క్షమాపణ

చెప్పవల్సిందే, మీరు క్షమాపణ చెప్పవల్సిందే అని ఘీంకరించటం సమంజసం కాదు. ఇక్కడ మేము ఎంతమందిమి ఉన్నామో ఒకసారి ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను. 151 మందిమి ఉన్నామని కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

(సభలో అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు నవ్వులు)

దయచేసి నేను మీద్వారా గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులైన శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారికి వారిని (తమ పార్టీ సభ్యులను) ఆదేశించవలసిందిగా, కొంత సంయమనం పాటించవలసిందిగా, మీ (గౌరవ సభాపతి) నిర్ణయాన్ని ఇవ్వవల్సిందిగా, మీరు (ప్రతిపక్ష సభ్యులు) అప్పటిదాకా ఓపిక పట్టాలని వారిని (ప్రతిపక్ష నాయకున్ని) ఆదేశించవలసిందిగా మీద్వారా వారిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తమ స్థానాల్లో కూర్చున్నారు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU) : అధ్యక్షా, ఇది ఒక విధంగా బాధాకరం. ఎందుకంటే ఈరోజు మీ ఎంపిక సందర్భంగా, ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైన సందర్భంగా అందరం కలిసి మిమ్మల్ని అభినందించి మీయొక్క అనుభవం గాని, భవిష్యత్లో మీరు చేయబోయేది గాని, అదేమాదిరిగా సభకు సంబంధించిన విషయాలు మూట్లాడితే చాలా హుందాగా ఉంటుంది. అయినప్పటికీ ఏవిధంగా వెళ్లిపోతున్నామనేది బాధేస్తోంది. ఇప్పుడు కూడా కొంతమంది సభ్యులు అన్నట్లు మీరు రికార్డు చూడండి. ఈ హౌస్ హుందాతనంగా ఉండటానికి ఏది కరెక్ట్ అయితే ఆ నిర్ణయం మీరు చేయండి. సభ్యుడి దగ్గర నుంచి క్షమాపణ చెప్పిస్తారా లేకపోతే మీరు expunge చేస్తారా అన్ని విషయాలు మీరు చెప్పిన తర్వాత మళ్ళీ దానిపైన చర్చ చేసుకుందాం. ఈరోజు దీనిని controversy చేయడం మాకు ఏమాత్రం ఇష్టం లేదు అని చెప్పి మరొక్కసారి మీకు తెలియజేస్తున్నాను. అందుకనే మా సభ్యుల్ని కూడా కోరుతున్నాను. మనం హుందాగా ఉండాలి అవసరం ఉంది. స్పీకర్కు వదిలిపెడదాం. స్పీకర్గారు వీలైనంత తొందర్లో ఈ సెషన్లోనే వారిపైన మీయొక్క అభిప్రాయం చెప్పండి. తదుపరి ఏమి చేయాలో మనం చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇప్పుడు ఏదైతే జరిగిన దానిమీద రికార్డ్స్ వెరిఫై చేసి నేను expunge చేస్తానని చెప్పానో, రికార్డ్స్ వెరిఫై చేస్తాం, తర్వాత దానిమీద మేము ఏ నిర్ణయం అన్నది సెషన్లోపు తప్పనిసరిగా చేస్తాం. అంతేగానీ, దయచేసి ఒక్కటి... సభను నడిపించే విషయంలో నేను సంయమనం పాటిస్తున్నాను, సభ్యులు కూడా సంయమనం పాటించండి. మీ అందరినీ నేను కోరుకునేది, ఈ అప్పీల్ను దృష్టిలో పెట్టుకుని మీరు సభను పూర్తి స్థాయిలో నడిపించేందుకు నాకు సహకారం అందించాల్సిందిగా

కోరుకుంటూ, రికార్డ్స్ చూసిన తర్వాత డెసిషన్ తీసుకుంటాము. రోజుగారూ. You are the last Speaker. తర్వాత నేను రిస్ట్ స్పీచ్ ఇస్తాను.

శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజా (SMT.R.K.ROJA)(నగరి): ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ స్పీకర్ గా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నిక కాబడినందుకు ముందుగా మీకు నా హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలు, అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంతటి అత్యున్నతమైన స్థానంలో వెనుకబడిన వర్గానికి చెందిన మీకు ఈ అవకాశాన్ని కల్పించినందుకు మా ప్రിയతమ నాయకులు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డిగారికి కూడా కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఎప్పుడూ కూడా ఒక మంచి గురించి గాని, ఒక చెడు గురించి గాని మనం మాట్లాడేటప్పుడు గతాన్ని ఉదహరణలుగా తీసుకుంటాం. అదేవిధంగా ఈరోజు జరిగిన సభలో కూడా కొంతమంది చెప్పిన విషయాలు ఉన్నాయి. వాటిమీద ఎందుకు అంత రాద్ధాంతం చేస్తున్నారో నాకైతే అర్థం కావట్లేదు. స్పీకర్ ను అవమానించటంలో గాని, స్పీకర్ ఛైర్ ను మిస్ యూజ్ చేయటంలో గాని చంద్రబాబునాయుడికి వెన్నతో పెట్టిన విద్య అని గతం చూసినా, ఇప్పుడు చూసినా అందరికీ అర్థమయ్యే విషయం.

(ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అభ్యంతరం)

(బెల్స్)

ఎందుకంటే ఇది మొదటిసారి కాదు, గతంలో కూడా కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు స్పీకర్ అయినప్పుడు ఆయనను గౌరవించకుండా అవమానించిన విషయం ఈ రాష్ట్ర ప్రజలందరూ చూశారు. మళ్ళీ ఈరోజు మీరు స్పీకర్ అయినప్పుడు విమ్మల్ని అగౌరవపరచిన విషయం అందరూ చూస్తున్నారు. అది మాకు చాలా బాధాకరం. ఎందుకంటే మీకు ఎంతో అనుభవం ఉంది, మీరు ఎన్నో సంవత్సరాలుగా రాజకీయాల్లో ఉంటూ ఈరోజు ఈ పదవికి వచ్చినందుకు అందరూ సంతోషపడాలి. ముఖ్యంగా మీ జిల్లా వాసులు చాలా ఆనందపడాలి. కానీ అచ్చెన్నాయుడుగారిని, ఆయన మాటలు చూస్తూ ఉంటే మీరు శాసనసభాపతి అయినందుకు ఆయనకు సంతోషం కంటే కడుపుమంట ఎక్కువగా అనిపిస్తోంది ఎందుకంటే ఈరోజు నా తోటి శాసనసభ్యుడు శ్రీ చెవిరెడ్డి భాస్కరరెడ్డి గారు ఏదో మాట్లాడారూ అని అంటున్నారే, ఆ మాటకు క్షమాపణ చెప్పాలి అంటే గత 5 సంవత్సరాల్లో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు మాట్లాడిన మాటలకు ఎన్ని రోజులు గుంటేలు తీసి, లెంపకాయలు వేసుకున్నా కూడా సరిపోదు అని కూడా ఈ సందర్భంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

మ. 2.30

ఎందుకంటే మిమ్ములను (సభాపతి గారినుద్దేశించి) అవమానించడమే కాదు, గతంలో ఈ సభాపతి స్థానాన్ని ఏవిధంగా మిస్యూజ్ చేశారన్నది మీకు తెలుసు. గొప్పగా ఫోటోలు పెట్టుకొని, ఎన్టీఆర్ వర్థంతుల్లో, జయంతుల్లో ఎన్టీఆర్ గురించి గొప్పగా మాట్లాడడమే గానీ ఆయన స్థాపించిన పార్టీలో ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న ఈ శాసనసభలో ఆయన్ని వెన్నుపోటు పొడిచి పార్టీని తీసుకుని కనీసం ఆయన్ని సభలో మాట్లాడే అవకాశాన్ని కూడా ఇవ్వకుండా యనమల రామకృష్ణుడు గారిని ఉపయోగించుకొని ఈ సభాపతి స్థానాన్ని ఎలా మిస్యూజ్ చేశారో మీరందరూ, ఈ రాష్ట్ర ప్రజలందరూ కూడా చూశారు.

అలాగే గత శాసనసభలో రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత ఏర్పాటైన మొదటి శాసనసభలో *** ఆడవారిని *** దించుతుంటే దాని గురించి వాయిదా తీర్మానం నేను ఇచ్చాను. నా నోరు నొక్కడానికి, తన ఎమ్మెల్యేలను, ఎమ్మెల్సీలను కాపాడడం కోసం స్పీకర్ స్థానాన్ని అడ్డం పెట్టుకుని, రూల్స్ కు విరుద్ధంగా సంవత్సరంపాటు నన్ను సస్పెండ్ చేయడం న్యాయమా అని అడుగుతున్నాను.

వారు ఇప్పుడు సంప్రదాయాలు, విలువల గురించి మాట్లాడుతున్నారే.. సుప్రీం కోర్టు దాకా వెళ్లి, పోరాడి, గెలిచి ఇంటెరిం ఆర్డర్ తో వస్తే న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పును గౌరవించకుండా, నన్ను సభలోకి రానివ్వకుండా మార్షల్స్ ను పెట్టి బయటవేసిన వారు సభా సంప్రదాయాలు గురించి మాట్లాడుతుంటే *** వేదాలు వల్లించినట్లు' ఉన్నాయి.

(‘ఏం... ఏం... ఏం...’ అని బల్లలు చరుస్తూ అధికారపక్ష సభ్యులు అన్నారు)

శాసనసభకు సభ్యులందరూ ఎన్నో ఆశలతో వస్తారు. వారి వారి నియోజకవర్గాలను అభివృద్ధి చేయాలని, తాము ఉన్న ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో అందరికీ మంచి చేసి, అందరి కష్టాలను దూరం చేసి మంచి పేరు తెచ్చుకోవాలని వస్తారు. కానీ ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత అధికార అహంకారంతో గత ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో, గత ప్రభుత్వం ఘీంకారాలు చేస్తూ, ఏవిధంగా అహంకారంతో ప్రవర్తించిందో ప్రతి ఒక్కరూ చూశారు, దీనిలో ఏ సందేహం కూడా లేదు. కానీ ఈరోజు ప్రతిపక్షంలో కూర్చున్న రెండో రోజుకే వారికి ఎందుకు అసహనం అని అడుగుతున్నాను.

ఎంతో గౌరవంతో మా ప్రియతమ నాయకుడు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు అన్ని విషయాల్లో ఆచితూచి, ప్రతి ఒక్కరినీ గౌరవిస్తూ, సామాజిక న్యాయం చేస్తూ అన్నింటిలో ముందుకు వెళుతుంటే, ఆయనేదో మాకు

*** Expunged as ordered by the Chair

చెప్పలేదు (స్పీకర్ ఎన్నిక గురించి), అందుకే మేము రాలేదు అని అంటున్నారు. ప్రతి దాన్ని రాజకీయం చేయడమే గానీ, అనుభవం ఉందని చెప్పుకుంటున్నారు కదా! హాందాతనంతో స్పీకర్ గారి స్థానండాకా వచ్చి కూర్చోబెట్టుచుకదా! ఇది మొదటిసారి కాదు, గతంలో కూడా ఇలాంటిది చేశారని అందరూ తెలుసుకున్న విషయం. వారు (ప్రతిపక్ష నాయకున్ని ఉద్దేశించి) చేసిన పనికి అందరూ నవ్వుకుంటున్నారనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

‘ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకు అధికారపక్షం, ప్రతిపక్షం రెండూ రెండు కళ్లు లాంటివి’ అని పెద్దలు చెబుతూ ఉంటారు. వాటిని కాపాడే కనురెప్పలే సభాపతి గారు. సభ్యుల హక్కులను కాపాడాల్సింది మీరే అని కోరుకుంటున్నాను. ఈరోజు ప్రజా సమస్యల్ని అర్థవంతమైన చర్చలతో ఉపయోగకరంగా ఉండేవిధంగా మీరు ముందుకు నడిపిస్తారన్న నమ్మకం మాకు పూర్తిగా ఉంది.

ఈరోజు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఎలా జరుగుతుందన్నదని దేశంలో ప్రతి ఒక్కరూ కూడా గమనిస్తున్నారన్న విషయం కూడా మనమందరం గమనించాలి. గతంలోలాగ ప్రజా సమస్యలను మాట్లాడాలనుకొనే వారి గొంతులను నొక్కడం గానీ, మహిళా సమస్యలపై మాట్లాడే మహిళా శాసనసభ్యులను రూల్స్ కు విరుద్ధంగా సస్పెండ్ చేయడం లాంటివి గానీ చేయకుండా, తమ సమస్యలను ప్రస్తావించే అవకాశాన్ని అందరికీ మీరు ఇవ్వాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాను.

ఎన్నికల ముందు ఏవిధంగా జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు బీసీలకు పెద్ద పీట వేస్తామని చెప్పారో ఆ మాటను ఈరోజు తూ.చా.తప్పకుండా పాటిస్తూ, మంత్రి పదవుల్లో గానీ, శాసనసభాపతి స్థానంలో మిమ్ములను కూర్చోబెట్టడంతో న్యాయం చేశారన్న విషయాన్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రజలందరూ కూడా గమనిస్తున్నారు. ఎందుకంటే గతంలో వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి పాలనలో ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ గానీ, ఆరోగ్యశ్రీ గానీ, రైతులకు ఉచిత కరెంట్ తో ఎంతోమంది బడుగు బలహీనవర్గాల జీవితాల్లో వెలుగు నింపారు. కానీ గత ఐదు సంవత్సరాల్లో బీసీల జీవితాలు ఎలా చెల్లాచెదురయ్యాయో, బీసీలకు తెలుసు. కాబట్టి, ఈరోజు బీసీ డిక్లరేషన్ తో, బీసీలకు ఏమి చేయబోతున్నారో చెప్పిన జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని నమ్మి ఆయనకు పట్టం కట్టారు. తనపై పెట్టిన నమ్మకాన్ని వమ్ముచేయకుండా ఈరోజు బీసీలకు పెద్దపీట వేసినందుకు ఆయనకు మరోసారి నేను హృదయపూర్వకంగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

అందరూ చెప్పినట్లుగానే సభాపతి స్థానం తండ్రి స్థానం లాంటిది. తండ్రి ఏవిధంగానైతే పిల్లల్ని సమానంగా చూస్తారో అలా మీరు అందరినీ సమానంగా చూసి, అనవసరమైన విషయాల్లో ‘మేము పట్టిన కుందేలుకు మూడే కాళ్లు’ అన్న చందంగా మాట్లాడుతున్న వారికి అవకాశాన్ని ఇవ్వకుండా కేవలం ప్రజా

సమస్యలపై మాట్లాడే వారికి అవకాశం ఇచ్చి ఈ సభా గౌరవాన్ని పెంచుతారని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటూ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైన మీకు మరొకసారి అభినందనలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

సభాపతి ఎన్నిక అనంతరం శాసనసభను ఉద్దేశించి

గౌ.సభాపతి వెలువరించిన ప్రసంగం

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈరోజు 22 మంది సభ్యులు మాట్లాడారు.

ఈ సందర్భంగా సభా నాయకుడు శ్రీ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు, మిగిలిన ప్రతిపక్ష నాయకులు మరియు మీరందరూ కూడా ఏకగ్రీవంగా సభాపతిగా సభను నిర్వహించమని నాకు అవకాశం కల్పించినందుకు మీ అందరికీ హృదయపూర్వకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులకు, గౌరవ ప్రతిపక్షనేతకు, గౌరవ శాసనసభ్యులకు, గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రివర్యులకు, అందరికీ ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఈ సభలో మనం చాలా సీరియస్ గా ఆలోచించాల్సిన తరుణం ఇది. దేశంలో శాసనసభా విలువలు ఎలా తరుగుతున్నాయో, శాసనసభలో జరుగుతున్నటువంటి సంఘటనలు చూస్తున్నాము. ఈ పరిస్థితుల్లో ఈ సభ నన్ను సభాపతిగా ఎన్నుకోవడం ఒకవిధంగా 'it is a testing point to me'. నాకు సవాలుగా ఉండే సమస్య ఇది.

సభా నాయకుడు కచ్చితంగా దీనిని overcome అవుతారన్న విశ్వాసంతో ఈ ప్రతిపాదన తెచ్చినపుడు, దానికందరూ ఏకగ్రీవంగా ప్రతిపాదించినపుడు, నాలో కాన్ఫిడెన్స్ వచ్చింది 'yes I can do it' అని.

ప్రస్తుత పరిస్థితులను చూస్తున్నప్పుడు కొంత బాధగానే ఉంది. ఈ సభలోనే ఎందరో మహానుభావులు - అయ్యదేవర కాళేశ్వర రావు గారు, బీ.వీ. నుబ్బారెడ్డి గారు, మావలంకర్ గారు, పిడతల రంగారెడ్డి గారు, వేమారెడ్డి గారు, నారాయణ రావు గారు, కోన ప్రభాకర్ రావు గారు, రామచంద్రారెడ్డి గారు, ఈ స్థానాన్ని అలంకరించి విశిష్టసాంప్రదాయాలు సృష్టించారు.

ఈ సభ రాజ్యాంగపరంగా ఉన్న అంశాలకంటే మన పూర్వీకులు సృష్టించిన సంప్రదాయాలపై డెబ్బై, ఎనభై శాతం నడుస్తోంది. వారు కన్వెన్షన్లను establish చేశారు. There are lot of instances. ఈ సభను నడపడానికి ఉన్నతమైన సంప్రదాయాలు ఏవిధంగా ఉండాలి, ఎంత హౌందాతనంగా ఉండాలి అనేటటువంటి అంశాలపై వాళ్లు ఇచ్చిన కన్వెన్షన్స్ ద్వారా మనం నేర్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

మ.2.40

పైగా ఈ సభలో చాలామంది సభ్యులు నూతనంగా ఎన్నికైనటువంటి వారు ఉన్నారు. వారు 100మంది సభ్యులకు పైగా ఉన్నారు. వాళ్లు అవకాశం కోసం సహజంగానే వట్టు వడతారు. “మాకు అవకాశమివ్వండి. మేము నూతనంగా ఎన్నిక అయ్యాం. మాకు మా ప్రజా సమస్యలున్నాయని చెప్పి వారు అడుగుతున్నప్పుడు, సీనియర్ శాసనసభ్యులు వక్రిత తగ్గి, వారికి అవకాశం ఇచ్చే పరిస్థితిని కల్పించాల్సిన బాధ్యత ఈ సభకు ఉంది”.

తరువాత నాకు అనిపిస్తుంది. మనం ఈ శాసనసభ వ్యవస్థను ఎక్కడకు తీసుకెళ్లబోతున్నాం? శాసనసభ స్పీకర్గా ఎన్నో సత్సాంప్రదాయాలు, ఉన్నత విలువలను నెలకొల్పి ముందుకు నడిపించాల్సిన పరిస్థితుల్లో మనకు ఈ దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాల్లో గానీ, మన రాష్ట్రంలో కానీ జరిగినటువంటి సంఘటనల వల్ల శాసనసభ్యుల మీద ప్రజలు నమ్మకాన్ని కోల్పోయేటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. శాసనసభ వ్యవస్థ మీదే ప్రజలు నమ్మకం కోల్పోతే ; ఈ వ్యవస్థను ఎలా రక్షించగలుగుతాం? ఇందాక పెద్దలు ప్రసాదరావుగారు చెప్పారు- వ్యవస్థల వల్ల ప్రజలకు నమ్మకం పోతే ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ పూర్తిగా ప్రమాదంలో పడుతుందని, శ్రీ ఋగ్గన రాజేంద్రనాథ్ గారు మాట్లాడుతూ చెప్పారు - ఈ సభ నిర్వహణలో ఎక్కడైనా లోపాలు జరిగి రాజ్యాంగ వ్యతిరేకంగా dilutions జరిగినప్పుడు, మనపైన న్యాయస్థానాలకు వెళ్తున్నారు. మన నిర్ణయాలను న్యాయస్థానాలు సమీక్షించే పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు ఈ సభ ఎందుకు? కాబట్టి అలాంటి పరిస్థితి ఎన్నడు కూడా రాకూడదని భావించి, గతంలో విశిష్ట వ్యక్తులు establish చేసిన కన్వెన్షన్స్ ని మనం యథాతథంగా నిర్వర్తించాల్సిన అవసరముంది.

ఇవన్నీ కూడా మనకు రాజ్యాంగం కల్పించింది. Judiciary, Executive, Legislative Assembly, Parliamentary Democracy and Press. ఇవి ప్రజాస్వామ్యానికి నాలుగు స్తంభాలు. ఇవి ఒకదాని మీద ఒకటి overlap అయ్యే పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు సామాజిక ఘర్షణ ప్రారంభమవుతుంది. ఆ ఘర్షణ ఎక్కడ ల్యాండ్ అవుతుందో కూడా మనకు తెలియదు. అసలు మొదట మన మీద ప్రజలకు విశ్వసనీయత రావాలి. మనం ఎన్ని అనుకున్నా, ఎన్ని చెప్పినా మనం

విశ్వసనీయత కోల్పోయే వ్యవస్థలుగా ఇలాగే కొనసాగితే ప్రజల ముందు చేతులు కట్టుకునే పరిస్థితి వస్తుంది. People have started discussions and they are at cross junctions. They are talking about our bona fides.

ఇవాళ మనకు Anti Defection Law ఉన్నప్పటికీ కూడా ఆ బిల్లును మనం enforce చేయలేనటువంటి శాసన వ్యవస్థ మనకు అవసరమా? This is my straight question.

స్పీకర్ గా ఎవరు ఉన్నారనేది కాదు. శాసనసభకు కొన్ని రాజ్యాంగ పద్ధతులు అంశాలు, conventions, Constitutional Laws ఉన్నాయి, వాటన్నిటినీ మనం గౌరవించాలి. అన్నింటికంటే స్పీకర్ కి విచక్షణాధికారాలు ఉన్నాయి. అవి ఎప్పుడు, ఏవిధంగా తీసుకోవాలో మీరందరూ చెప్పినటువంటి ఈ సభనే నాకు అనుభవాన్ని ఇచ్చింది. ఆరు దఫాలు శాసనసభలో ఉన్నాను. ప్రతిపక్ష మరియు పాలకపక్ష శాసనసభ్యుడిగా ఉన్నాను, మంత్రిగా పనిచేశాను. కాబట్టి I have acquired lot of experience. I know how to deal with these issues. In spite of that, శాసనసభలోకి కొత్తగా వచ్చినందుకు నూతన ఉత్సాహంతో మనం ఉన్నాం. ఏవైనా, ఎక్కడైనా లోపాలు ఉంటే, దానిని మనం సెటిల్ చేసుకుందాం. అందుకే సభ అంటే ఏమిటి ; సభ మర్యాదలంటే ఏమిటి; సభా గౌరవం అంటే ఏమిటి; అది ఏవిధంగా ఉండాలనే దాని మీద శిక్షణ తరగతులను కూడా మనం నిర్వహించబోతున్నాం. ఖచ్చితంగా నిష్ణాతులైనటువంటి experts తో ఆ సభను నిర్వహిస్తాం.

మనం కూడా తెలుసుకోవాలి. శాసనసభ అంటే ఏమిటి? మన మీద అపూర్వమైన నమ్మకం ఉంచి ప్రజలు 175 మందిని ఎన్నుకున్నారు. ఆ నమ్మకాన్ని ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ వమ్ముచేయద్దు. ఆగౌరవాన్ని కాపాడుకుందాం. ప్రజాజీవితంలో నైతిక విలువలు పెంపొందించాలంటే ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రతినిధి ముందుగా నైతిక విలువలను కాపాడుకోవాలి. అవినీతి రహిత పాలన అందించాల్సిన బాధ్యత ఈనాడు మనందరి మీద ఉంది. దానికి ఈనాడు ప్రభుత్వం కంకణం కట్టుకుని ముందుకు వెళ్లే పరిస్థితి ఉంది. ఈ పరిస్థితిలో ఈనాడు ప్రతిపక్ష సభ్యులు, అలాగే శాసనసభ్యులు సహకరించాల్సిన అవసరముంది.

అసలు ఈ రాజ్యాంగం నుంచి ఈ అంశాలు ఎందుకు వచ్చాయి? మన కోసం మనం ఏర్పాటు చేసుకున్నటువంటి రాజ్యాంగపరమైన అంశాలు శాసనసభకు చాలా ముఖ్యమైనవి. మనమే క్రియేట్ చేసు కున్న ఈ సభ ద్వారా ఆంక్షలు మనకి మళ్ళీ వస్తున్నాయంటే... అంతేకదా.. మనం ఏర్పాటు చేసుకున్న ఈ శాసనసభలో రాజ్యాంగం కల్పించిన దాంట్లో ఇవాళ ఈసభ ఆంక్షలు విధిస్తుందంటే మనం ఎక్కడున్నాం? మన ధమనులు, సిరలు మనకు ఎదురు తిరుగుతున్నాయా? మనం నిర్మించుకున్న వ్యవస్థల మీద ఆంక్షలు పెట్టి సస్పెన్షన్ల వర్షం కొనసాగుతోంది. ఈ సభలో నాకంటే కూడా సీనియర్స్, అనుభవజ్ఞులు

అయిన సభ్యులు కూడా ఉన్నారు. దీనిమీద ఒక్కసారి మనం పునఃసమీక్ష చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అటువైపుగా శాసనసభ వ్యవస్థను నడిపించాల్సిన అవసరం కూడా ఉంది. ఇంకా సమాజంలో ఇవాళ అనేక సమస్యలు ఉన్నాయి. ఒకవైపు మనిషి చంద్రమండలంలో అడుగుపెట్టినా, జలాంతర్గాములతో సముద్ర గర్భంలో సైతం దూసుకుపోయినా, శాస్త్ర, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పెరిగినా, ఇంకా ఇచ్చాపురం లాంటి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కిడ్నీ వ్యాధితో బాధపడుతున్నా; ఆ వ్యాధుల నుండి రక్షించుకోలేనటువంటిది ఈ వ్యవస్థ. ప్రభుత్వాలు దీనిమీద పూర్తిగా ఆలోచించాలి.

అలాగే పెద్దలు శ్రీ కోలగట్ల వీరభద్రస్వామి గారు ఇప్పుడు మాట్లాడారు. వలసలు పోతున్నారు. దీనిమీద చర్చ జరగాలన్నారు. గుడ్. మీరు ఒక ఫార్మ్ లో రండి. నిజమైనటువంటి తపనతో వలసలు నివారించాలి అనుకుంటే ఆ సమస్యను పరిష్కరించే ఒక మంచి ఆలోచనతో మనం చర్చలు సాగిద్దాం. ప్రజా సమస్యలు అనేకం ఉన్నాయి. నిరక్షరాస్యతతో, నిరుపేదతనంతో కొట్టుమిట్టాడుతున్నటువంటి పరిస్థితి. దానికి ఈసమావేశాలు, మన ప్రభుత్వం ఒక పరిష్కారం ఇవ్వగలిగితే అంతకంటే గొప్ప వ్యవస్థ ఇంకేముంటుంది? అందుకే మహాత్మా గాంధీ అన్నారు. “ఈ సమాజంలో కట్టకడపటి పేదవాడి కన్నీటిని తుడిచేదే నిజమైన ప్రభుత్వం అని”. ఆ ప్రభుత్వం వైపు మనం అడుగులు వేయాలి. అదే అంబేద్కర్ మహాశయుడు కూడా సెలవిచ్చాడు. వ్యవస్థ ఎంత మంచిదైనా, వ్యవస్థ అధిపతి అసమర్థుడై, వ్యవస్థ అధిపతి ఆలోచనలు వ్యవస్థను వతనం చేసే స్థితికి దారితీసినట్లయితే, ఆ వ్యవస్థ మరి బతకదు. దాని ప్రయోజనం శూన్యం అని చెప్పి అన్నారు. అందుకు వీటిమీద మనం ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఖచ్చితంగా ఇవాళ దేశంలో దీనిమీద పెద్ద డిబేట్ జరగాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆ డిబేట్ ద్వారా పరిష్కారానికి మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అక్షర క్రమంలో ముందకు వెళదాం. మీరందరూ సహకరించండి. తప్పనిసరిగా, ఆ ప్రయత్నంలో ఈనాడు మీరు ఇచ్చిన ఈ అవకాశాన్ని శాసనసభ ద్వారా ఉపయోగించుకొని మనం ఒక పరిష్కార మార్గాన్ని కనుగొందాం.

మన వాళ్లు చాలామంది కొత్తవారు ఉన్నారు. ప్రజా సమస్యలతో రండి. మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడే ఉంటారు. కాబట్టి మీమీ సమస్యలతో వచ్చి ఈ శాసనసభ ద్వారా వారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లండి. మంచి సభ్యులుగా ప్రజా సమస్యల్ని పరిష్కరించే పంథాలో మీ తాలూకు ఆలోచనలతో ముందుకు వెళ్లగలిగితే, ఖచ్చితంగా ఈ శాసనసభకు సార్థకత వస్తుంది. ఇప్పుడు పెద్దలు మాట్లాడుతూ చాలామంది మోరల్స్ గురించి, Anti Defection Law గురించి చెప్పారు. రైట్, దానికి ఒక కంక్లూజన్ ఎక్కడో ఒక దగ్గర రావాలి. సభా నాయకుడు గారు ఫిరాయించులను “మేము ప్రోత్సహించం” అని ఒక మాట అన్నారు. I am very happy. ఒకవేళ ఎవరైనా సరే అలాంటి పరిస్థితి వస్తే, రాజీనామా చేసి వచ్చి, గెలిచి, మరలా రావాలన్నది వారి ఆకాంక్ష.

(వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

It is certainly a moral thing and a good thing. ఈ Anti Defection Law కు సంబంధించిన problem అనేది నా ఈ ఐదేండ్లలో వస్తుందని నేను అనుకోవడం లేదు. ఎందుకంటే సభా నాయకుడు categorically stated that. మనం దానిని ఆహ్వానిద్దాం.

అది ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారా, ప్రతిపక్ష నాయకుడు అన్నారా అన్నది వక్కన పెడితే, దానిని హుందాగా ఆహ్వానిద్దాం. మనం డిఫెక్షన్ ను ప్రోత్సహించవద్దు. ఇవన్నీ ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. మన ఉచ్చాశ - నిశ్వాసలను గమనిస్తున్నారు, మనం వేసే అడుగుల శబ్దాలను, మన గుండె చప్పుళ్లను వింటున్నారు. వాళ్లకి ఏదైనా తెలియదనుకుంటే పొరపాటు. చీటికి మాటికి ప్రజలు మనతో వాదనలు చేయరు.

మ.2.50

సమయం వచ్చినపుడు వారి తీర్పు కచ్చితంగా చెబుతారు. ఆ విధంగా ప్రజలు ఇచ్చిన తీర్పు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో అనేక సందర్భాలలో జరిగింది. నిన్న కూడా జరిగింది. దయచేసి సభ్యులందరూ కూడా ఒక మంచి శాసనసభ వ్యవస్థ నిర్మాణానికి రాజ్యాంగస్ఫూర్తితో ముందుకు వెళ్లగలగాలి. మనల్ని చూసి ప్రజలు ఒక ట్రెండ్ సెట్ చేయాలి. మనం రోల్ మోడల్ గా ఉంటే ప్రజలు కచ్చితంగా ఉంటారన్నది నా విశ్వాసం. మనం ఎన్ని అనుకున్నా, మన మీద, మన శాసనసభా వ్యవస్థమీద, నిర్వహణ మీద, మన నిజాయితీ మీద ప్రజలలో మనపైన అనుమానాలున్నాయి. వాటిని పారదోలాల్సిన అవసరం ఉంది. 15వ శాసనసభ నడుం బిగించి ముందుకు వెళ్లి, కోల్పోతున్న విలువలను, నిద్రాణమై ఉన్న నైతిక విలువలను వెన్నుతట్టి మేల్కొలిపి జాతి జనజీవన ప్రవృత్తిలోకి నెట్టగలిగితే ఈ సభకు సార్థకత, ధన్యత చేకూరుతుందని నేను అనుకుంటున్నాను. మనం కచ్చితంగా ఆ దిశలో వెళదాం.

యువరక్షంతో ప్రభుత్వాన్ని నడిపించాలనే సభానాయకుడు, 40 ఏళ్ల అనుభవమున్న ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఉన్న ఈ సభను నేను అవలీలగా ముందుకు నడిపించగలననే విశ్వాసంతో ఉన్నాను. అయితే ఇవాళ మనవైపు ఎదురుచూస్తున్న ప్రజలకు కొందరికి తాగేందుకు నీరు లేదు. పల్లెటూళ్లలో ఈరోజుకూ రోడ్లు లేవు, విద్యుదీకరణ లేని గ్రామాలున్నాయి కాబట్టి వాటన్నింటి మీద మనం దృష్టి పెట్టాలి. త్రికరణశుద్ధితో, చిత్తశుద్ధితో మనం పనిచేయాల్సిన అవసరం ఉంది. దీనిని మనం విస్మరిస్తే చరిత్ర మనల్ని క్షమించదు, జాతి మనల్ని నమ్మదు. మనం ఎన్ని చెప్పినా వారు వింటారు కానీ వారు చేయాల్సిన పనిని వారు చేస్తారు. పతనావస్థకు చేరుకున్న విలువలను కాపాడాలంటే అందరూ సహకరిస్తేనే సాధ్యపడుతుంది. ఈ సభ ఒక రోల్ మోడల్ గా, దేశంలోనే ట్రెండ్ సెట్టర్ గా నిలిపేందుకు మనమందరం కలిసి పనిచేద్దాం.

దానికి మీరందరూ సహకరించి, ప్రజాస్వామ్య విలువలను కాపాడాలి. మన దేశ ప్రజాస్వామ్యంలో ఉన్న బ్యూటీ అదే. This is the beauty of Indian parliamentary democracy.

ఎందరో మహానుభావులు త్యాగాలు చేసి సంపాదించిన స్వాతంత్ర్యాన్ని, ఈ వ్యవస్థలను మనం రక్షించుకోవాల్సిన అవసరముంది. వాటిని మనం రక్షించుకోలేకపోతే త్యాగధనుల త్యాగాలు నిష్ఫలమవుతాయి. భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్య ఫలాలు అందాలని ఆశించిన మహానుభావుల ఆశయాలు కల్గి అవుతాయి. ఇవాళ నూతన నాయకత్వంలో ముందుకు వెళ్తున్న ఈ ప్రభుత్వం, అనుభవంతో కూడిన ప్రతిపక్షం కూడా ఈ రెండు విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని, ఈ వ్యవస్థలను కాపాడాలని కోరుతున్నాను.

ఇంతకు ముందు శాసనసభ్యులుగా పనిచేసిన చాలా మంది పెద్దలు - పుచ్చలవల్లి నుందరయ్యగారు, చెన్నమనేని రాజేశ్వరరావుగారు, తరిమెల నాగిరెడ్డిగారు, నర్రా రాఘవరెడ్డిగారు లాంటివారు ఈ సభలో సభ్యులుగా ఉన్నారు. ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రం నుంచి విడిపోయి ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడినపుడు టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు, బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు, నీలం సంజీవరెడ్డిగారు, బెజవాడ పాపిరెడ్డిగారు, జలగం వెంగళరావుగారు, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి లాంటి ఎందరో మహానుభావులు ముఖ్యమంత్రులుగా పనిచేశారు. అదర్శవంతమైన బాట మన ముందు ఉంది. అలాగే ప్రజలే దేవుళ్లు, సమాజమే దేవాలయం అన్న ఎన్టీ రామారావుగారు, అలాగే పేదవాడి కన్నీటిని తుడవాలని పార్టీలతో సంబంధం లేకుండా సంక్షేమ పథకాలు, అభివృద్ధి ఫలాలు అందరికీ అందాలని శాచ్యరేషన్ విధానంలో పరిపాలన సాగించి పేద ప్రజల గుండెల్లో శాశ్వతంగా ఉండిపోయిన మహానేత దివంగత రాజశేఖరరెడ్డిగారు గానీ ఈనాడు మన ముందున్న నిలువెత్తు సాక్ష్యాలు.

(అధికారపక్ష సభ్యుల చప్పట్లు)

వారి నుంచి మనం నేర్చుకోవాలి. కాబట్టి దయచేసి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని, ప్రభుత్వాధినేత సభానాయకుడిని, ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకుడు చంద్రబాబు నాయుడుగారిని నేను కోరేదేమంటే మనం విలువలతో కూడిన విధంగా ముందుకు వెళదాం. అవినీతిరహిత రాష్ట్రాన్ని, అవినీతిరహిత వ్యవస్థను ఛాలెంజ్ గా తీసుకుని ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్లాలని అనుకుంటుంది కాబట్టి అందుకు మనందరం సహకరిద్దాం. ప్రభుత్వం తప్పు చేస్తే కచ్చితంగా విమర్శించేందుకు ప్రతిపక్షం ఉంటుంది. ప్రతిపక్షమే తప్పు చేస్తే ప్రజలే ప్రతిపక్ష పాత్ర పోషిస్తారు. Kindly get this point. నేనైతే ఎక్కువ అనుకుంటున్నాను. సభా నాయకుడు కూడా ఈ సభలో ఉన్నారు. బలమైన ప్రతిపక్షం బలమైన ప్రజాస్వామ్యానికి పునాది. అవును నిజమే. మీరందరూ నిబదంతో పనిచేసి సభ నిర్వహణకు చక్కగా సహకరించండి.

ఇవాళ ఒక చిన్న సంఘటనతో మనం విలువైన సభా కాలాన్ని వృథా చేశాం. సభ నిర్వహణకు రోజుకు రూ.6లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది. ఇది ఎవరిది? ప్రజల నుండి ట్యాక్సుల ద్వారా వసూలు చేస్తున్నటువంటిది. కాబట్టి దయచేసి అర్థవంతమైనటువంటి మీనింగ్‌ఫుల్ డిస్కషన్‌తో, ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా చర్చలు చేసి మనమందరం కూడా ఈనాడు ఈ వెల్సేర్ స్టేట్ వైపు, సంక్షేమ రాష్ట్ర నిర్మాణంలో ప్రగతి సాధించే విషయంలో, అభివృద్ధిని సాధించే విషయంలో మనమందరం కలిసి అడుగు వేద్దాం. నిబ్బరంగా, నమ్మకంతో, కాన్ఫిడెన్స్‌తో మనముందున్న సమస్యలను మనం కచ్చితంగా డీల్ చేద్దాం. అందుకు ఈ సభ వేదికగా ఉపయోగించుకోండి. మనమందరం కలిసి ముందుకు వెళితే సాధించలేనిది లేదని నేను నమ్ముతున్నాను. కాబట్టి మనం సంక్షేమ రాష్ట్ర నిర్మాణానికి, రాష్ట్ర ప్రగతికి, రాష్ట్ర అభివృద్ధికి మనమందరం ముందుకు వెళదామని, అవినీతిరహిత సమాజ నిర్మాణానికి ఇటు ప్రభుత్వం గానీ, అటు ప్రతిపక్షం గానీ అందరం కూడా కలిసి పనిచేయాలని నేను మీ అందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మ.3.00

నాకు ఈనాడు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. నా జీవితంలో మొట్ట మొదటిసారిగా ఒక రాజ్యాంగబద్ధమైన వ్యవస్థకు అధిపతిగా నాకు అవకాశం వచ్చింది. ఈ సభలో నేను సభాపతిగా ఉన్నా చెప్పాల్సిన అవసరముంది. నన్ను పిలిచి ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు “మిమ్మల్ని సభాపతిగా నియమించాలని అందరం అనుకుని ఈ ఆలోచనకు వచ్చాము” అని చెప్పారు. మీరు ఉంచిన గురుతరమైన బాధ్యతను తప్పనిసరిగా నిర్వర్తిస్తాను. మీ నమ్మకాన్ని, సభ నమ్మకాన్ని నేను కాపాడుకుంటానని అందుకోసం ప్రయత్నం చేస్తానని, అందుకు సభ్యులందరూ సంపూర్ణ, సహాయ సహకారాలు అందించాలని కోరుకుంటున్నాను.

తిరిగి రేపు మరలా ఈ సభలో కలుద్దాం.

Now, the House is adjourned to meet again tomorrow at 9.00 am.

(The House then adjourned at 3.02 pm to meet again at 9.00 AM on Friday, the 14th June, 2019)

**“Published under Rule 347 of the Rules Procedure and
Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative
Assembly and printed at the AP Legislative Assembly
Press, Velagapudi, Amaravati.”**